

KINNITATUD

Mustvee Vallavolikogu

____.____.____. 2026.a

määrusega nr ____

MUSTVEE VALLA JÄÄTMEKAVA 2026-2031

Sisukord

SISSEJUHATUS	4
1 MUSTVEE VALLA ÜLDISELOOMUSTUS	5
1.1 ASUKOHT	5
1.2 RAHVASTIK	6
1.3 ELAMUMAJANDUS JA INFRASTRUKTUUR	6
1.4 ETTEVÕTLUS	6
1.5 LOODUSKESKKOND	7
2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED JA ARENGUDOKUMENDID	8
2.1 JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED	8
2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid	8
2.1.2 Eesti õigusaktid	8
2.1.3 Mustvee valla jäätmekäitlusalased õigusaktid	10
2.2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUDOKUMENDID	10
2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid	10
2.2.2 Eesti arengudokumendid	11
2.2.3 Mustvee valla arengdokumendid	12
3 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISEGA KAASNEV KESKKONNAMÕJU	14
4 HETKEOLUKORD JÄÄTME KOGUMISEL JA KÄITLUSEL JÄÄTMELIIKIDE LÕIKES	15
4.1 TEKIVATE JÄÄTME KOGUSED LIIKIDE JA PÄRITOLU KAUPA	15
4.2 OLMEJÄÄTMED	15
4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem	23
4.3 PAKEND	26
4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	29
4.4 BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED (SH KALMISTUJÄÄTMED)	32
4.4.1 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	33
4.5 SUURJÄÄTMED	34
4.5.1 Suurjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	35
4.6 TEKSTIILIJÄÄTMED	37
4.6.1 Tekstiilijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	37
4.7 EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMED	38
4.7.1 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	41
4.8 OHTLIKUD JÄÄTMED	41
4.8.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	45
4.9 PROBLEEMTOOTED	45
4.9.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	45
4.9.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	49

4.9.3	<i>Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem</i>	49
4.9.4	<i>Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem</i>	50
4.9.5	<i>Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem</i>	50
4.10	REOVEESETE	51
4.11	TERVISHOIU- JA VETERINAARTEENUSTE JÄÄTMED	51
4.12	TÖÖSTUSJÄÄTMED	52
4.13	KOONDANDMED ERILIIGILISTE JÄÄTMETE KOGUMISSÜSTEEMIDE OSAS	52
4.14	KÕRVALDAMIS- JA TAASKASUTAMISRAJATISED	54
4.15	ANDMED SULETUD PRÜGILATE NING JÄÄKREOSTUSOBJEKTIDE KOHTA	54
4.16	JÄÄTMEHAJANDUSE KORRALDAMINE JA RAHASTAMINE	54
4.16.1	<i>Korraldatud jäätmevedu</i>	56
5	JÄÄTMEKAVA 2018-2023 TEGEVUSKAVA JA EESMÄRKIDE TÄITMISE ANALÜÜS	58
6	JÄÄTMETEKKE PROGNOOS	62
7	MUSTVEE VALLA JÄÄTMEHOOLDUSE EESMÄRGID 2026-2031	63
8	JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMINE	65
8.1	STRATEEGILINE EESMÄRK 1: JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE JA KORDUSKASUTUSE EDENDAMINE	65
8.1.1	<i>Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed</i>	65
8.1.2	<i>Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed</i>	66
8.1.3	<i>Põletamise ja ladestamise vähendamise meetmed</i>	67
8.2	STRATEEGILINE EESMÄRK 2: JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE JA RINGLUSSEVÕTU EDENDAMINE	67
8.2.1	<i>Biojäätmед</i>	68
8.2.2	<i>Pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava</i>	68
8.2.3	<i>Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed</i>	70
8.2.4	<i>Suurjäätmed</i>	70
8.2.5	<i>Ehitus- ja lammutusjäätmed</i>	70
8.2.6	<i>Tekstiilijäätmed</i>	71
8.2.7	<i>Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa</i>	71
8.2.8	<i>Jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendustegevus</i>	72
8.2.9	<i>Koostöövõimalused teiste omavalitsusüksustega</i>	73
8.3	STRATEEGILINE EESMÄRK 3: JÄÄTMEVEO KESKKONNAHOIDLIK KORRALDAMINE	74
8.4	STRATEEGILINE EESMÄRK 4: KESKKONNATEADLIKKUSE PIDEV SUURENDAMINE ETTEVÕTETE JA ELANIKE SEAS	75
8.5	STRATEEGILINE EESMÄRK 5: JÄÄTMEKÄITLUSALASE JÄRELEVALVE TÕHUSTAMINE	76
9	TEGEVUSKAVA JA RAHASTUSALLIKAD	78
10	KOKKUVÕTE	81
	KASUTATUD MATERJALID	82

Sissejuhatus

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031 on valla jäätmekäitlust korraldav ja suunav dokument, mille eesmärgiks on määrata jäätmekäitluse arengusuunad, tegevused ja meetmed aastani 2031. Käesolev jäätmekava hõlmab ülevaadet jäätmemajanduse olukorrast vallas ning toob välja eesmärkide elluviimise tegevuskava ning investeringuvajaduse jäätmemajanduse arendamiseks. Jäätmekava eesmärkide seadmisel on lähtutud nii Riigi jäätmekavas 2023-2028 kui ka jäätmemajandust reguleerivates õigusaktides seatud eesmärkide ja sihtarvudega.

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031 vastab jäätmeseaduse § 42 lõikes 3 toodud nõuetele.

Käesolev arengudokument ei saa olla lõplik ja paindumatu tegevuskava, vaid vajaduse korral muudetak strateegia. Muudatusi ning täpsustusi kavas võivad kaasa tuua lisauuringute või muu informatsiooni laekumisel ilmnevad hinnangute muutused olukorrale või tulevikutrendidele. Samuti võivad muutusi tuua kaasa prognoosimatud või raskesti prognoositavad muutused poliitilistes või majanduslikes sfäärides.

Kava realiseerimine sõltub lisaks Mustvee vallas toimuvatele arengutele ka laiemalt üle-eestilisest jäätmekäitluse alast ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat kava vaadelda dünaamilise dokumendina, mida tuleb perioodiliselt üle vaadata ja vajadusel korrigeerida.

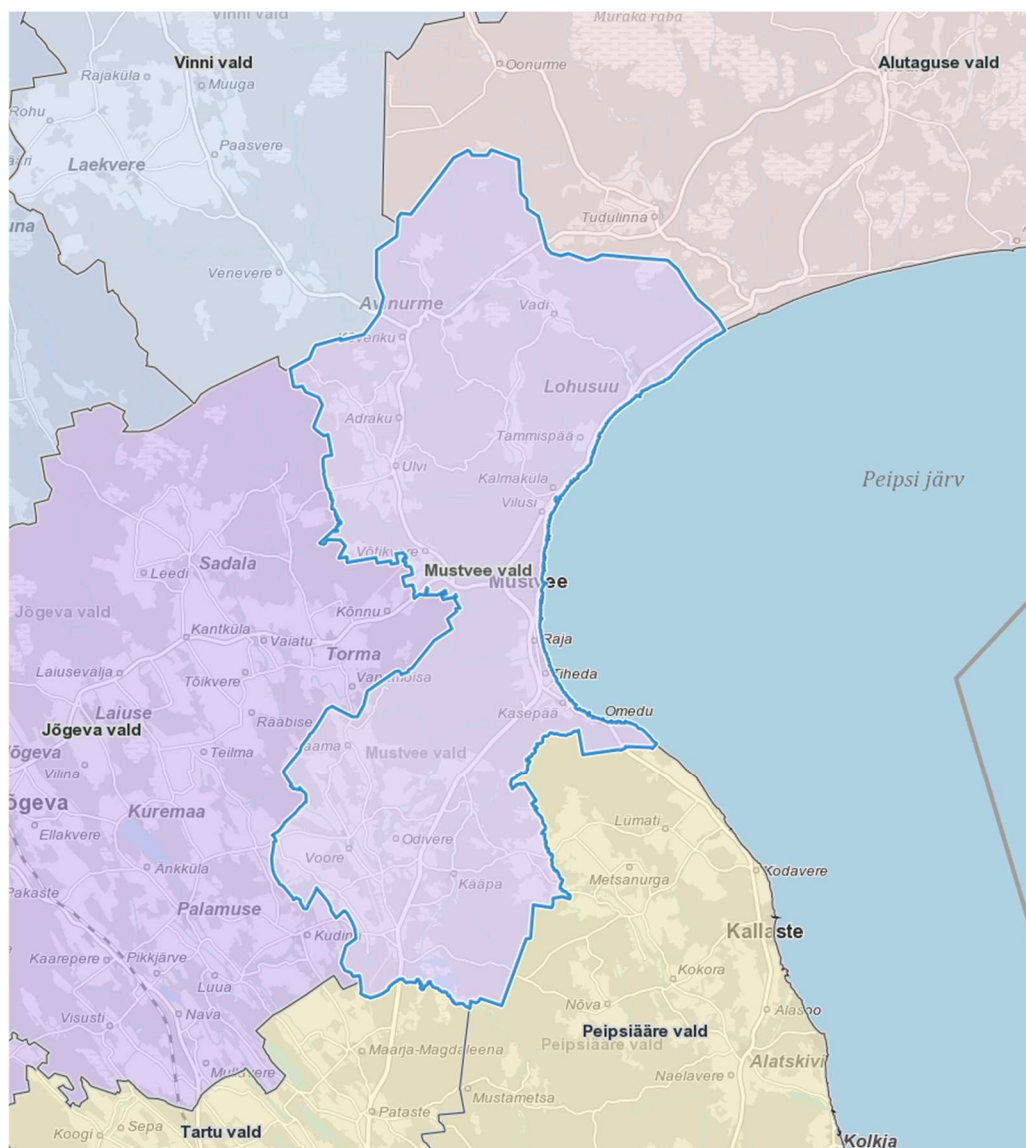
Käesolev jäätmekava on koostatud Mustvee Vallavalitsuse ametnike ning LEMMA OÜ konsultantide koostöös.

1 Mustvee valla üldiseloostus

1.1 Asukoht

5062 elanikuga (seisuga 01.01.2026) Mustvee vald paikneb Jõgevamaa idaosas ning piirneb põhjaosas Alutaguse ja Vinni vallaga, läänes Jõgeva vallaga ning lõunaosas Tartu ja Peipsiääre valdadega. Valla idaosa piirneb täies mahus Peipsi järvega. Valla pindala on ligikaudu 615 km², mis on ligikaudu 24% Jõgevamaa pindalast.

Valla keskuseks on Mustvee linn, kus töötavad ka vallavalitsus ja volikogu. Teenuskeskused paiknevad lisaks Lohusuu ja Avinurme alevikes ning Kääpa ja Kasepää külates. Mustvee vallas asub Mustvee linn, kaks alevikku: Avinurme ja Lohusuu ning 56 küla: Adraku, Alekere, Halliku, Jaama, Jõemetsa, Kaasiku, Kaevussaare, Kallivere, Kalmaküla, Kasepää, Kiisli, Kiissa, Koseveski, Kõrve, Kõrvemetsa, Kõveriku, Kärasi, Kääpa, Kükita, Laekannu, Lepiksaare, Levala, Maardla, Maetsma, Metsaküla, Nautrasi, Ninasi, Nõmme, Odivere, Omedu, Paadenurme, Pedassaare, Piilsi, Putu, Pällu, Raadna, Raja, Ruskavere, Saarjärve, Separa, Sirguvere, Sälliksaare, Tammessaare, Tammispää, Tarakvere, Tiheda, Tuulavere, Ulvi, Vadi, Vanassaare, Vassevere, Veia, Vilusi, Voore, Võtikvere, Änniksaare.

Joonis 1. Mustvee valla paiknemine

Valla elanikkond on koondunud Peipsi järve äärsele alale – Mustvee linn, Lohusuu alevik, Raja küla, Kükita küla, Tiheda küla ja Kasepää küla. Sisemaal on suuremad keskused Avinurme alevik ja Ulvi küla endises Avinurme vallas ning Voore ja Kääpa küla endises Saare vallas.

Tähtsamatest ühendusteedest läbib valda Jõhvi-Tartu-Valga maantee (põhimaantee nr 3) ning tugimaanteedest Rakvere-Luige, Jõgeva-Mustvee ja Aovere-Kallaste-Omedu maantee.

1.2 Rahvastik

Rahvastikuregistri andmetel elab Mustvee valla haldusterritooriumil 2026 aasta 1. jaanuari seisuga 5062 elanikku. Valla elanike arv on viimastel aastatel olnud langustrendis.

Tabel 1. Rahvaarvu muutus Mustvee vallas perioodil 2020-2026. Alus: Rahvastikuregister

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Mustvee valla elanike arv	5435	5318	5282	5291	5226	5145	5062

1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur

Vallavalitsuse andmetel on Mustvee vallas 2026. märtsi seisuga 3341 eramaja ja 58 korterelamut. See teeb kokku umbes 3399 jäätmevaldajat eramajapidamiste sektoris. Ligikaudu 350 majapidamist on kasutusel suvilana. Ettevõtete sektorisse (sh avaliku sektori alla kuuluvad asutused) kuulub jäätmevaldajaid ca 100. Kortermajad paiknevad peamiselt Mustvee linnas, Avinurme ja Lohusuu alevikes ning Kääpa, Voore ja Ulvi külades.

Mustvee vallas on tsentraalse soojusega varustatud Mustvee linn, Avinurme alevik ning Kääpa ja Voore külakeskused. Soojatootmise ja soojaenergia ülekande teenust osutab SW Energia, põhikütusena kasutatakse puitu. Lähiaastatel vajab soojamajandus olulisi investeeringuid katelde ja soojatrasside uuendamiseks.

Piirkondades, kus kaugküttevõrk puudub, kasutatakse individuaalkütet, peamiselt puit-, aga ka elektri- ja maaküte.

Veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid osutab AS Emajõe Veevärk Mustvee vallas Mustvee linnas, Avinurme ja Lohusuu alevikes ning Kasepää, Kääpa, Kükita, Raja, Tiheda, Ulvi ja Voore külades. Piirkondades, kus ühisveevärk ja -kanalisatsioon puuduvad, saadakse vett lokaalsetest puurkaevudest ning reovesi kogutakse peamiselt lokaalsetesse imbsüsteemidesse või kogumiskaevudesse.

Mustvee Vallavalitsuse hallatavate asutuste hulgas on neli kooli, neli lasteaeda, Mustvee raamatukogu koos viie haruraamatukoguga, kuus kultuuriasutust, üks huvikool ning lisaks Mustvee Valla Spordikeskus, Mustvee Valla Noortekeskus ja Mustvee Vallavara. Valla osaluselga ettevõtted ja mittetulundusühingud on Mustvee Tervis SA, SA Kalevipoja Koda, Mustvee Haldus OÜ, Mustvee Sadam.

1.4 Ettevõtlus

Statistikaameti andmebaasi¹ alusel oli Mustvee valla statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2025. aastal registreeritud 532 ettevõtet ning viimase viie aasta jooksul on ettevõtete arv märgatavalt suurenenud, seda eeskätt mikroettevõtete arvelt. 2025. aasta andmete alusel oli mikroettevõtteid ehk alla 10 töötajaga ettevõtteid Mustvee vallas 517 ehk ligi 97%. Ettevõtteid, mille töötajate arv jääb vahemikku 10-49 ehk väikeettevõtteid oli 13 ning keskmisi ettevõtteid (töötajate arvuga 50-249) oli

¹ [Statistika Andmebaas](#): ER032: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted töötajate arvu ja haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

kaks. Suurettevõtted 250 ja enama töötajaga Mustvee vallas puuduvad. Valla suurimaks tööandjaks on metallitöötlemisega tegelev Avinurmes asuv ettevõtte Birger OÜ (ligi 200 töötajat).

Peamised ettevõtete valdkonnad on Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (186 ettevõtet), ehitus (64 ettevõtet) ja töötlev tööstus (63 ettevõtet).

1.5 Looduskeskkond

Mustvee vald on metsarikas ning valla pindalast ligi 72% kuulub rohelisse võrgustikku. Rohevõrgustik aitab säilitada elurikkust, reguleerida kliimaatilisi muutusi ning pakkuda puhkevõimalusi elanikele.

Valla haldusterritooriumile jäävad mitmed looduskaitsealad väärtust omavad alad ja objektid. Osaliselt või täielikult jääb valla piiridesse kuus looduskaitseala – Võtikvere, Kärasi, Kivimurru, Tarakvere, Tellise ja Paadenurme, kaks maastikukaitseala – Kääpa maastikukaitseala ja Saarde järve looduspark, neli hoiuala – Avijõe hoiuala (Ida-Viru), Sahmeni hoiuala, Loode-Peipsi hoiuala (Jõgeva) ja Loode-Peipsi hoiuala (Ida-Viru). Valla territooriumil asub ka kaks kaitsealust parki – Saare mõisa park ja Roela mõisa park.

Maakatastrisse kantud kõlvikutest ligi 67% moodustab metsamaa, haritavat maad on umbes 15%, looduslik rohumaa moodustab ligi 6%, õuemaad veidi üle 1% ja muu maa ligi 10% valla pindalast. Maa sihtotstarbe järgi on ligi 95% maatulundusmaa ligi 2% elamumaa.²

Seisuga 23.03.2026.a on vallas kokku 10 looduslikku järve, viis paisjärve ja kolm tehisjärve. Suurimad looduslikud järved on vallaga piirnev Peipsi järv (35 4341 ha), Kaiu järv (134,8 ha), Jõemõisa järv (66,1 ha) ja Papijärv (48,8 ha). Mustvee valla territooriumi läbivad Kääpa, Haavakivi, Kullavere, Tarakvere, Tiheda, Mustvee, Avijõgi, Piilsi ja Uhmardu jõed.

² [Maakatastri statistika](#) (seisuga 01.01.2026)

2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse õiguslikud alused ja arengudokumendid

2.1 Jäätmehoolduse õiguslikud alused

Mustvee valla jäätmekava tugineb mitmetele rahvusvahelistele, riiklikele ja omavalitsuse tasandi dokumentidele, mida on jäätmekava koostamisel analüüsitud.

2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Liidu keskkonnapoliitika koosneb mitmesajast seadusandlikust aktist, jäätmehoolduse seisukohalt on olulisemad järgmised raamküsimumi käsitlevad õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1013/2006 (jäätmeevo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas;
- 3) Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimistu.

Jäätmekäitlust käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2018/850 (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jäätmete tüübi alusel;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2019/883, millega sätestatakse nõuded laevajäätmete üleandmiseks sadamates;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jäätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

Jäätmeevooge käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2018/852 (pakendidirektiiv), millega sätestatakse nõuded pakendijäätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta;
- 5) Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
- 6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
- 7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
- 8) Nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta;
- 9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta;
- 10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013 laevade ringlussevõtu kohta.

2.1.2 Eesti õigusaktid

Peamine õigusakt, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmemajandusega seonduvat, on [jäätmeseadus](#), milles on püstitatud üleriigilised jäätmehoolduse arendamise eesmärgid ja põhimõtted. Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks

koostatakse riigi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavad. Vastavalt jäätmeseadusele on jäätmekäitluse planeerimine ja suunamine oma haldusterritooriumil omavalitsuste ülesanne.

Lisaks jäätmeseadusele reguleerib jäätmete käitlemist [pakendiseadus](#). Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Jäätmekäitluse järelevalve toimimist reguleerib [keskkonnajärelevalve seadus](#), mis kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused. Keskkonnajärelevalve seaduse järgselt on kohalik omavalitsusorgan või -asutus üks keskkonnajärelevalve teostajatest.

2.1.2.1 Jäätmereform

Eestis hakati jäätmereformi süsteemsemalt kavandama 2021. aastal riigi jäätmekava 2023–2028 koostamise käigus. Jäätmereformi eesmärk on muuta jäätmete liigiti kogumine inimestele lihtsamaks ja mugavamaks, suurendada jäätmete taaskasutust ning kasutada jäätmeid senisest rohkem toorainena. Lisaks soovitakse vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete hulka ja toetada ringmajanduse arengut Eestis. Üheks oluliseks eesmärgiks on ka tugevdada kohalike omavalitsuste rolli jäätmehoolduse korraldamisel ning tagada olmejäätmete tõhusam liigiti kogumine.

2026. aasta jaanuaris jõustusid olulised muudatused nii [jäätmeseaduses](#) kui [pakendiseaduses](#). Seaduste muutmisel sätestati kohalikele omavalitsusüksustele täiendavad tingimused oma haldusterritooriumil jäätmemajanduse korraldamisel. [Üleminekuperiood tingimuste elluviimiseks kestab kuni 31. detsembrini 2030.](#)

Üheks peamiseks muudatuseks kohalike omavalitsuste vaates on korraldatud jäätmeveo teenuse tellimise korraldamine viisil, kus omavalitsustele on antud võimalus kasutada [alternatiivset korraldatud jäätmevedu](#). Alternatiivse korraldatud jäätmeveo puhul on tasu maksjaks jäätmeid vedavale ettevõtjale kohaliku omavalitsuse üksus ning jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ja nendega arveldamise kohustus on kohaliku omavalitsuse üksusel. Lisaks on seadusemuudatusest lähtuvalt omavalitsustel kohustus tellida jäätmekäitlus eraldi korraldatud jäätmeveo tellimisest ning sõlmida eraldi ka hankelepingud. Seega peavad omavalitsusüksused edaspidi korraldama kahetasandilised hanked.

Teine oluline muudatus on seotud jäätmehoolduse rahastamisega. Omavalitsusüksustel on alternatiivse korraldatud jäätmeveo rakendamise korral võimalus koguda jäätmevaldajatelt tasu jäätmehoolduskulude katteks. Kohalik omavalitsus võib tasu kogumise delegeerida ka teisele isikule (nt enda allasutusele või jäätmevedajale). Jäätmehoolduskulude katteks kogutavat tasu on õigus kasutada vaid jäätmehoolduse korraldamiseks ning kulu peab olema vajalik ja põhjendatud.

Pakendiseaduse uutest tingimustest tulenevalt on kohalikel omavalitsusüksustel kohustus liita pakendijäätmed korraldatud jäätmeveo teenusega. Tiheasustusalal tuleb nii korteriühistute kui ka eramajade, ettevõtete ja asutuste juures eraldi kahte mahutisse koguda järgmised pakendijäätmed:

- 1) paber- ja kartongpakendijäätmed koos paberi- ja kartongjäätmetega (nn vanapaber);
- 2) joogikartong koos plast- ja metallpakendi jäätmetega.

Klaaspakendijäätmed tuleb koguda tiheasustusalal liigiti kas avalikku klaaspakendijäätmete konteinerisse või tekkekohal klaaspakendijäätmete mahutisse.

Seega on tiheasustusaladel uueks miinimumstandardiks 4 konteinerit – eelnevalt mainitud paber- ja kartongpakend koos vanapaberiga, joogikartong koos plast ja metallpakenditega, biojätmete konteiner (juhul kui tekkekohal kompostimist ei rakendata) ning segaolmejätmete konteiner.

Väljaspool tiheasustustala korraldab kohaliku omavalitsuse üksus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jätmete kogumise kas tekkekohal või avalike konteinerite kaudu. Eraldi tuleb liigiti koguda vähemalt:

- 1) paber- ja kartongpakendijätmed koos paberi- ja kartongijätmetega;
- 2) joogikartong koos plast- ja metallpakendijätmetega;
- 3) klaaspakendijätmed.

Läbi avaliku kogumisvõrgustiku ja korraldatud jäätmeveo tõhustamise on seatud kohalikele omavalitsusüksustele ka [konkreetsed sihtarvud](#): 2025. aastaks peab igas omavalitsusüksuses liigiti kogutud olmejätmete osakaal olema vähemalt 65% ning see suureneb igal järgneval aastal 1% võrra, jõudes 2035. aastaks 75%-ni.

2.1.3 Mustvee valla jäätmekäitlusalasel õigusaktid

Kohaliku omavalitsusüksuse erinevate õigusaktidega täpsustatakse jäätmehoolduse arendamise erinevaid aspekte. Peamiseks jäätmekäitlusalasel õigusaktiks omavalitsuses on jäätmehoolduseeskiri.

Mustvee Vallavolikogu 01.10.2021 määrusega nr 5 on vastu võetud "Mustvee valla jäätmehoolduseeskiri", mis sätestab jäätmehoolduse korraldust Mustvee valla haldusterritooriumil. Eeskirja eesmärk on puhas ja tervislik elukeskkond vallas, jäätmetekke vähendamine, jäätmete taaskasutamine ja keskkonnaohutu kõrvaldamine ning jäätmekäitluse optimeerimine. Mustvee valla jäätmehoolduseeskiri sätestab nõuded korraldatud jäätmeveole, jäätmete liigiti kogumisele, jäätmekäitluse üle järelevalve teostamise ning jäätmekäitluse arendamise Mustvee vallas.

Eeskiri on täitmiseks kohustuslik kõigile valla haldusterritooriumil asuvatele või elavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning riigi ja kohaliku omavalitsuse hallatavatele asutustele.

2.2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse arengudokumendid

2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid

Kui varasemalt oli Euroopa Liidu jäätmepoliitika põhitähelepanu suunatud eelkõige jäätmehierarhia põhimõtete edendamisele, siis vastavalt 2020. aastal Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud [ringmajanduse tegevuskavale](#) on see integreeritud laiemasse ringmajanduse edendamise konteksti. Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskava on üheks Euroopa Liidu rohelise kokkuleppe nurgakiviks ning selle eesmärk on saavutada ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega Euroopa, kus aastaks 2050 on saavutatud kliimaneutraalsus ja ressursside jätkusuutlik kasutus ning tagatud piisav majanduskasv. Seejuures tuleb kaitsta ja säilitada ELi looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnasaastega seotud ohtude ja mõjude eest. EL ringmajanduse tegevuskava keskendub eelkõige jäätmetekke vältimisele ja vähendamisele, ringmajanduslikule tootedisainile ja ringsele tootmisele, et hoida kasutatud ressursse EL-i majanduses võimalikult kaua. Euroopa Komisjoni tegevuskavas on välja toodud seitse ringmajanduse edendamise seisukohast olulist valdkonda – pakendid; plast; tekstiil; elektroonikaromud; patareid, akud ja sõidukid; toit, vesi ja toitained; hooned ja ehitus. Antud valdkondadele tuleb senisest enim tähelepanu pöörata ja töötada välja eraldi meetmed ja eesmärgid (sh nende rakendamiseks vajalik õiguslik raamistik).

[Euroopa Liidu toimimise lepingu](#) (ELTL) artikli 191 lõike 2 kohaselt seab Euroopa Liidu keskkonnapoliitika eesmärgiks kaitstuse kõrge taseme, võttes seejuures arvesse liidu eri piirkondade olukorra mitmekesisust. ELTL rajaneb nii ettevaatusprintsibil kui ka põhimõtetel, mille järgi tuleb kasutusele võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas. Saastaja peab aga saastamise eest maksma.

ELTL toob välja järgmised põhimõtted, mida tuleb keskkonnakaitse meetmete (sh jäätmekäitluse) kujundamisel rakendada - kaitstuse kõrge tase; ettevaatuspõhimõte; vältimispõhimõte; saastaja vastutuse põhimõte.

Neid põhimõtteid täiendab omakorda Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid, millest tulenevad järgmised põhimõtted:

- **viieastmeline jäätmehierarhia ja jäätmete vältimise põhimõte** – esmajärjekorras tuleb jäätmeteket vältida. Jäätmete käitlemisel tuleb eelistada nende korduskasutust, kui see ei ole võimalik, siis materjalina ringlussevõttu. Vähem tuleb eelistada muud taaskasutamist ning vähim eelistatud võimalus on jäätmete kõrvaldamine, sh ladestamine;
- **iseseisvuse ja läheduse põhimõte** – jäätmehoolduse kavandamisel ja muus jäätmehooldust suunavas tegevuses juhinduvad haldusorganid põhimõttest, et jäätmekäitluskohtade võrgustik peab olema lõimitud nii, et oleks tagatud segaolmejäätmete käitlemine tekkekohale võimalikult lähedal, samuti kõigi tekkinud jäätmete kõrvaldamine, arvestades jäätmekäitluse hierarhia põhimõtet, parimat võimalikku tehnikat, geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseeritud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega;
- **laiendatud tootjavastutuse põhimõte** – tootja on kohustatud tagama tema turule lastud tootest tekkivate jäätmete kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise ning katma nende tegevustega seotud kulud (sh peab olema selle kohustuse täitmiseks piisav tagatis). Sealjuures võib tootja valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt, annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele või ühineb tootjate ühendusega.
- **ringmajanduse põhimõte** – lineaarse majandusmudeli asendamine ringmajandusega, mille eesmärgiks on säilitada materjalide ja toodete väärtust võimalikult kaua. Jäätmeteket ja materjalikasutust on kavas vähendada miinimumini ning kui toote kasutusaeg on jõudnud lõpule, hoitakse materjal tootmises ja kasutatakse seda üha uuesti, et luua rohkem lisaväärtust.

2.2.2 Eesti arengudokumendid

Eesti jäätmehoolduse eesmärgid toetuvad eeskätt Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskavas ja jäätmealastes õigusaktides toodud nõuetele ja eesmärkidele, mis tuleb üle võtta ka Eesti seadusandlusse. Eesti jäätmehooldust reguleerivad peale siseriiklike, sh kohaliku omavalitsuse õigusaktide ka erinevad suunava põhimõttega riiklikud ja kohaliku omavalitsuse arengudokumendid.

Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030 on riigi keskkonnanalase tegevuse kavandamise ja rahvusvahelise koostöö arendamise alus, mille eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Jäätmete osas on keskkonnanstrateegias püstitatud eesmärk, et aastal 2030 peab olema tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt peab olema vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.

Kuivõrd keskkonnanstrateegia dokument on koostatud 2007. aastal, ei käsitle see enam kõiki keskkonnavaldkonna jaoks aktuaalseid tegevussuundi ehk ei kata terviklikult kogu tulemusvaldkonda „Keskkond“. Sellest ajendatuna algatas Vabariigi Valitsus 2019. aastal **Keskkonnavaldkonna arengukava „KEVAD“** koostamise, mis käesoleval hetkel ei ole veel vastu võetud. KEVAD seab Eestile keskkonnavaldkonna visiooni, eesmärgid ja alaeesmärgid koos olulisemate poliitikainstrumentidega aastani 2030 ning korrastab selle valdkonna strateegilist planeerimist. Jäätmekäitluse korraldamise valdkonna eesmärk aastaks 2030 on: „Jäätmetekke vältimine ja toodete korduskasutamine ning parandamine on igapäevase käitumise osa ning jäätmetest luuakse uut väärtust toormena“. Jäätmetekke vältimise raames tarbitakse mõistlikult ning vajaduspõhiselt keskkonnahoidlikke tooteid ja

teenuseid, tekkekohal kogutakse jäätmeid liigiti, jäätmeid käsitletakse kui väärtuslikku ressursi. Jäätmekorraldus lähtub jäätmehierarhiast, kus eelistatult on jäätmetekke vältimine. Kus jäätmete vältimine on võimatu, tuleb toetada toodete korduskasutust ja jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamist. Toodete parandamine ja remontimine on võimalik, lihtne ja mugav ning majanduslikult mõttekas. Kasutades tekkinud jäätmeid kui ressursi on võimalik saada loodusvaradest maksimaalsed väärtust ja vähendada nõudlust uute loodusvarade järele. Kui ringlussevõtt pole võimalik, siis tuleb eelistada muul viisil taaskasutamist, sh sektoriülest ressurside riskasutamist, et võimalikult vähe suunata jäätmeid põletusse või ladestada neid prügilasse. Jäätmetest toormena väärtuse loomine asendab toormaterjali kasutuselevõttu.

Kohalike omavalitsuste jäätmekavade koostamise aluseks on [riigi jäätmekava](#).

Riigi jäätmekava 2023-2028 lähtub kolmest strateegilisest eesmärgist:

- kestlik ja teadlik tootmine ja tarbimine ning jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine;
- ohutu materjaliringluse suurendamine;
- jäätmekäitlusest tulenevate mõjudega arvestamine ning nende vähendamine nii inim- kui ka looduskeskkonnale tervikuna.

Lisaks täidab jäätmekava mitmeid ÜRO kestliku arengu eesmärke ja arvestab pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ esile toodud arenguvajadustega ning toetab otseselt majanduse ja elukeskkonna strateegilist sihti.

2.2.3 Mustvee valla arengdokumendid

2.2.3.1 Mustvee valla arengukava 2018-2030

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §37 kohaselt peab igal omavalitsusüksusel olema arengukava, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise arengu eesmärgid ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused.

[Mustvee valla arengukava 2018-2030](#) on vastu võetud 28.09.2018. a Mustvee Vallavolikogu määrusega nr 26 (viimane redaktsioon 24.09.2025 määrusega nr 12) ning dokument on aluseks kavandatavatele investeringuotsustele ja elluviidavatele arengutegevustele.

Mustvee valla arenguvision aastaks 2030 näeb ette: „[Mustvee vald on Peipsimaa keskus – meeldiva elukeskkonna, mitmekultuurilise kogukonna ja ettevõtlike inimestega atraktiivne kodupaik ja külastuse sihtkoht.](#)“

Mustvee valla strateegia põhineb neljal omavahel seotud arengusuunal, mis hõlmavad läbivalt kõiki eluvaldkondi:

- 1) Ettevõtlik vald
- 2) Hea kodupaik
- 3) Hooliv omavalitsus
- 4) Peipsi pealinn

[Jäätmemajandust](#) on kajastatud arengusuuna nr 2 „Hea kodupaik“ all - Mustvee vallas on turvaline ja meeldiv elukeskkond, mis toetab perede jäämist ja tulemist siia. Valla erinevad kogukonnad tegutsevad „ühes paadis“. Tehniline taristu on kaasaegne ja toimiv, tagatud on hea ühendus valla keskuse ning Tartu ja Tallinna suunal.

Jäätmehooldusala tegevused eesmärgi saavutamiseks on järgmised:

- Kaasaegse, normidekohase ja toimiva jäätmekäitlussüsteemi väljaarendamine, jäätmete liigiti kogumise edendamine ja jäätmete kogumisringide korraldamine;

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

- Jäätmetekke, sh toiduraiskamise vähendamine, korduskasutuse ja jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise edendamine (sh korduskasutuspunktide rajamine), ringmajandus.

3 Jäätmekava rakendamisega kaasnev keskkonnamõju

Jäätmeseaduse kohaselt on jäätmehoolduse arendamine oma haldusterritooriumil kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest. Jäätmekavas püstitatud eesmärkide realiseerimine on kindlasti positiivse mõjuga ümbritsevale keskkonnale, kuna kavas loetletud tegevused aitavad korrastada jäätmekäitlust, suurendada jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutust, vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete koguseid, seega ka ohtlike jäätmete sattumist keskkonda.

Järelevalve tõhustamise, korraldatud jäätmeveo toimimise ja sihipärase teavitustööga on võimalik vähendada prügi omavaliliste mahapaneku kohtade tekkimist ja muud seadusevastast jäätmete kõrvaldamist nagu näiteks jäätmete põletamist või matmist.

Vältimaks negatiivset keskkonnamõju on tähtis pakkuda elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks mugavamaid võimalusi võimalikelt kodulähedaste üleandmisvõimaluste näol. See suurendab jäätmete liigiti kogumist ja vähendab ladestatavate jäätmete hulka, sealhulgas koormust keskkonnale.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 33 lõige 1 kohaselt on keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik, kui strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust. Jäätmekavaga ei kavandata olulise keskkonnamõjuga tegevusi.

Jäätmekavaga ei kavandata selliseid tegevusi, mis võiksid avaldada olulist negatiivset mõju või põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi, seada ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit või vara. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

4 Hetkeolukord jäätmete kogumisel ja käitlusel jäätmeliikide lõikes

4.1 Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Käesolevas jäätmekavas on olemasoleva olukorra kirjeldamisel kasutatud Mustvee Vallavalitsuse käsutuses olevat teavet ja riikliku jäätmetestatistika andmeid. Riiklik jäätmetestatistika andmebaas („Jäätmete infopäring alates 2020“) koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused jäätmekäitlejate esitatud jäätmearuannete põhjal alates 2020. aastast. Antud andmestik võimaldab anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse või kõrvaldatakse. Statistikat kogutakse jäätmeliikide kaupa omavalitsuse täpsusega ning võimalik on eraldi käsitleda tekkivaid jäätmekoguseid ettevõtetes ja majapidamistes.

Jäätmetestatistika võimaldab mõningaid andmeid ka jäätmete käitluse kohta, kuid kahjuks ei peegelda need täielikult tegelikku jäätmemajanduse olukorda omavalitsusüksustes. Peamine põhjus on, et jäätmekäitlejatel on küll kohustus pidada arvestust, millistest omavalitsustest jäätmeid vastu võetakse, kuid neil ei ole kohustust pidada eraldi arvestust selle kohta, millise omavalitsuse jäätmeid, millises koguses ja kuidas nad taaskasutavad. Taaskasutus jäätmeliikide lõikes kajastub jäätmekäitlejate jäätmevoogudes summaarselt, mitte üksikute omavalitsuste kaupa.

Mustvee valla jäätmete koguteke on olnud perioodil 2020-2024 tõusutrendis. Nii jäätmete transport valda kui ka jäätmete taaskasutus on olnud pigem kaootilised ning tugevalt varieerunud aastate lõikes. Märgatavalt on suurenenud aga jäätmete transport vallast välja. Oluline on märkida, et Mustvee valla haldusterritooriumil paikneb Torma prügila, kuhu kogutakse kokku lisaks Mustvee valla jäätmetele ka teiste kõrval valdade jäätmed ja jäätmed mujalt Eestist, peegeldades nii pigem Jõgeva maakonna taaskasutamist ja ladestamist, mitte üksnes Mustvee valla kui haldusüksuse oma.

Tuginedes üksnes Mustvee vallas tekkivatele jäätmetele, moodustub olmejäätmete osakaal 2024. aastal kogu jäätmetekkest ligi 28% ning pakendijäätmete osakaal ligi 4%. Suurima osakaaluga jäätmeliigiks on ehitus- ja lammutusjäätmed, mille osakaal on ligi 44% kogu 2024. aasta jäätmetekkest.

Tabel 2. Jäätmete teke ja käitlemine (kõik jäätmeliigid) Mustvee vallas aastatel 2020-2024 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Import	Taaskasutatud	Ladestatud prügilasse	Määratlemata käitlemine	Transport välja	Eksport
2020	6314	17196	343	24562	4598	1824	2151	54
2021	4937	51493	0	4401	43120	0	2029	0
2022	5375	48821	0	5608	43682	0	2719	0
2023	7804	41635	0	10301	38324	2600	3600	0
2024	9535	50552	0	23639	39417	2323	3713	0

4.2 Olmejäätmed

Olmejäätmed (jaotisekoodiga 20) on kodumajapidamiste jäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusse jäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ei ole koostiselt ühtsed. Jäätmete koostise määravad paljud tegurid, nagu tarbimisharjumused, kohapealne sorteerimismäär, aastaeg, elamutüüp, elanike sorteerimisteadlikkus jne.

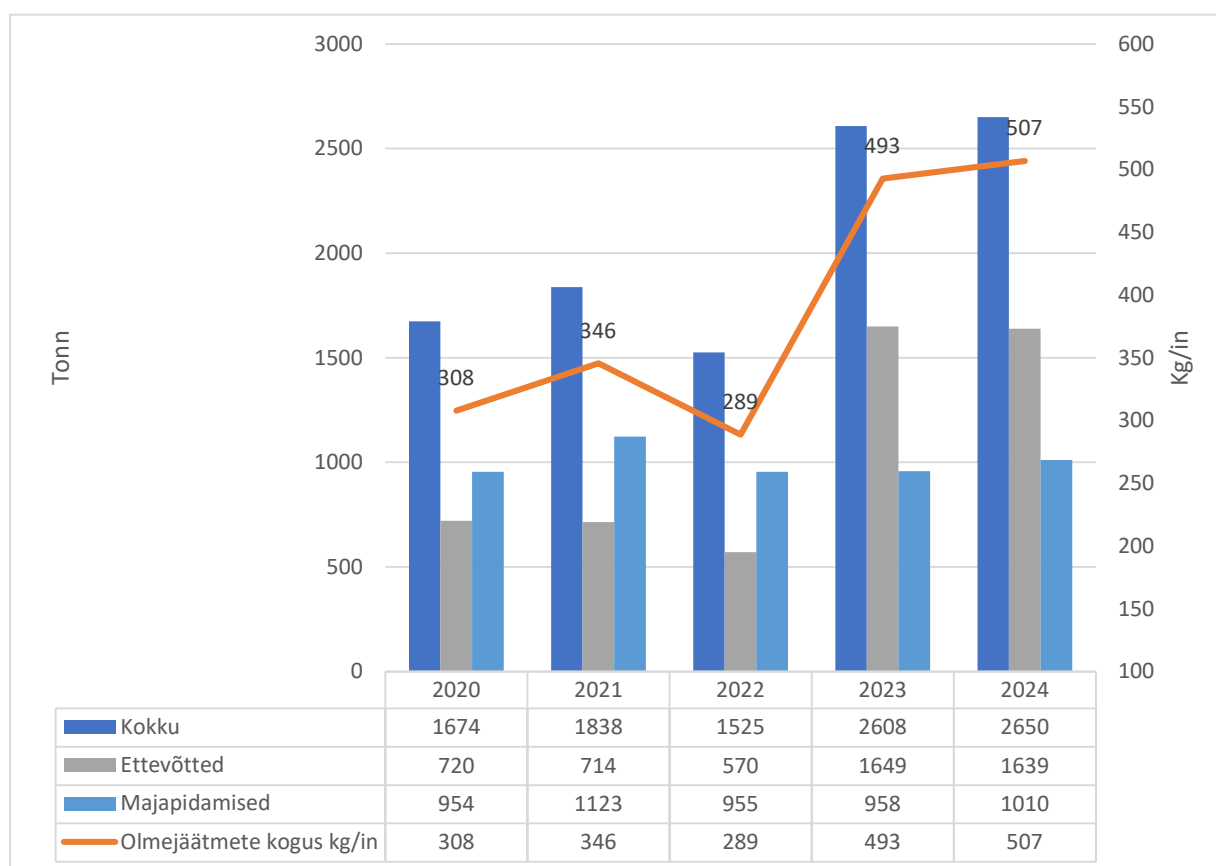
Riigi jäätmekava 2023-2028 alusel mõjutab olmejäätmete teket kõige enam majandusolukord ja tarbimise tase. Olmejäätmete tekke vältimisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete

tekke vähendamine. Vastavalt jäätmeseaduses püstitatud eesmärkidele peab olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist olema 2030. aastaks 60%. 2020. aastal oli nimetatud näitaja Eesti keskmisena reaalselt 29% (arvestatud IV meetodit, mille alusel toimub alates 2025. aasta andmete kohta Euroopa Komisjoni statistikaametile ehk Eurostatile andmete esitamine). Seega Eesti seadusandluses sätestatud riigi eesmärkide saavutamiseks on vaja teha suuri jõupingutusi nii Kliimaministeeriumil (ja tema valitsemisalasse kuuluvatel asutustel), kohalikel omavalitsusüksustel, erinevatel tootjate ühendustel, teadusasutustel, jäätmekäitlejatel, tootjatel, elanikel jne.³

Jäätmeseaduse § 66 lõige 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, biojäätmete ja olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik seadusest tulenevate nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Mustvee valla haldusterritooriumilt kogutud olmejäätmete kogused jäätmeliikide ja koguste kaupa on esitatud tabelis 3.

Jäätmearuandluse põhjal on Mustvee valla olmejäätmete koguteke perioodil 2020-2024 näidanud märkimisväärset tõusutrendi ning seda eelkõige aastatel 2023-2024 ettevõtete jaotuses. Majapidamiste jaotuses on olmejäätmete teke olnud vaadeldaval perioodil pigem stabiilne. Olmejäätmete koguteke on jäänud vaadeldaval perioodil suurusjärku 1525-2650 tonni aastas.

Joonis 2. Olmejäätmete koguteke Mustvee valla haldusterritooriumil aastatel 2020-2024 tonnides.
Allikas: Keskkonnaagentuur.

³ Riigi jäätmekava 2023-2028

Eurostati⁴ andmetel tekkis 2023. aastal Eestis elaniku kohta keskmiselt 373 kilogrammi olmejäätmeid. Mustvee vallas kogutud olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on olnud viimasel viiel aastal vahemikus 289-507 kg/in ning on seejuures võrreldes perioodi algusega oluliselt tõusnud. Kuna arvutusel võetakse arvesse ka Mustvee valla haldusterritooriumil tegutsevates ettevõtetes tekkinud olmejäätmeid, siis on tulemus sellest tugevalt mõjutatud.

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo teenuste kontsessioonilepingu tingimustest tulenevalt peab jäätmevedaja viima korraldatud jäätmeveo raames kogutud olmejäätmed nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvasse tehnoloogiliselt sobivasse nõuetekohasesse jäätmekäitluskohta, kus juhindudes jäätmehierarhia põhimõtetest on tagatud nende jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt mahus, mis tagab jäätmeseaduses sätestatud olmejäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtarvude täitmise. Läheduspõhimõttele vastavate jäätmekäitluskohtadena Mustvee valla veopiirkonna mõistes on seejuures nimetatud Torma prügilat ja Iru jäätmepõletusjaama.

Korraldatud jäätmeveo raames Mustvee valla territooriumilt kogutud jäätmete 2023., 2024. ja 2025. aasta käitluskohtadest annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3. Mustvee valla korraldatud jäätmeveo raames kogutud jäätmete käitluskohad aastatel 2023, 2024 ja 2025, Allikas: AS Eesti Keskkonnateenused kvartaalsed jäätmearuanded

Jäätmeliik	Jäätmekäitluskoht	Kogused (t) 2023	Kogused (t) 2024	Kogused (t) 2025
Segaolme-jäätmed	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	430	405,5	–
	Rakvere ümberlaadimisjaam	–	9,3	–
	Torma prügila	251	226,3	464,7
	Lääne-Viru Jäätmekeskus	3,7	10,9	–
	Iru elektrijaama jäätmepõletus-plokk	–	7,5	174,3
	KOKKU (t):	684,7	659,5	639,0
Segapakend	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	15,6	18	–
	Rakvere ümberlaadimisjaam	–	2,3	–
	Torma prügila	0,03	0,2	–
	AS Epler & Lorenz (Tartu)	3,6	–	–
	Tähe 108 jäätmejaam (Tartu)	0,006	–	–
	Vana-Narva mnt 26 jäätmekäitlus-koht (Maardu)	–	1,1	26,4
	KOKKU (t):	19,2	21,6	26,4
Paber ja papp	Tähe 108 jäätmejaam (Tartu)	15,7	15,1	19,2
	Torma prügila	0,008	–	–
	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	0,1	–	–

⁴ Eurostat andmebaas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc031/default/table?lang=en

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

	KOKKU (t):	15,8	15,1	19,2
Suurjäätmed	Torma prügila	28,7	30,4	42,3
	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	18,3	17,9	3,7
	Tähe 108 jäätmejaam (Tartu)	0,8	–	–
	KOKKU (t):	47,8	48,3	46,0
Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	19,2	44,3	–
	Rakvere ümberlaadimisjaam	0,7	0,7	–
	Torma prügila	8,4	10,6	60,3
	Lääne-Viru Jäätmekeskus	0,2	0,9	–
	KOKKU (t):	28,5	56,5	60,3
Biolagunevad aia- ja haljastu- jäätmed	Aardlapalu ümberlaadimisjaam	2,8	19,3	17,6
	Torma prügila	0,7	–	10,2
	KOKKU (t):	3,5	19,3	27,8
	KÕIK JÄÄTMELIIGID KOKKU (t):	799,6	820,5	818,8

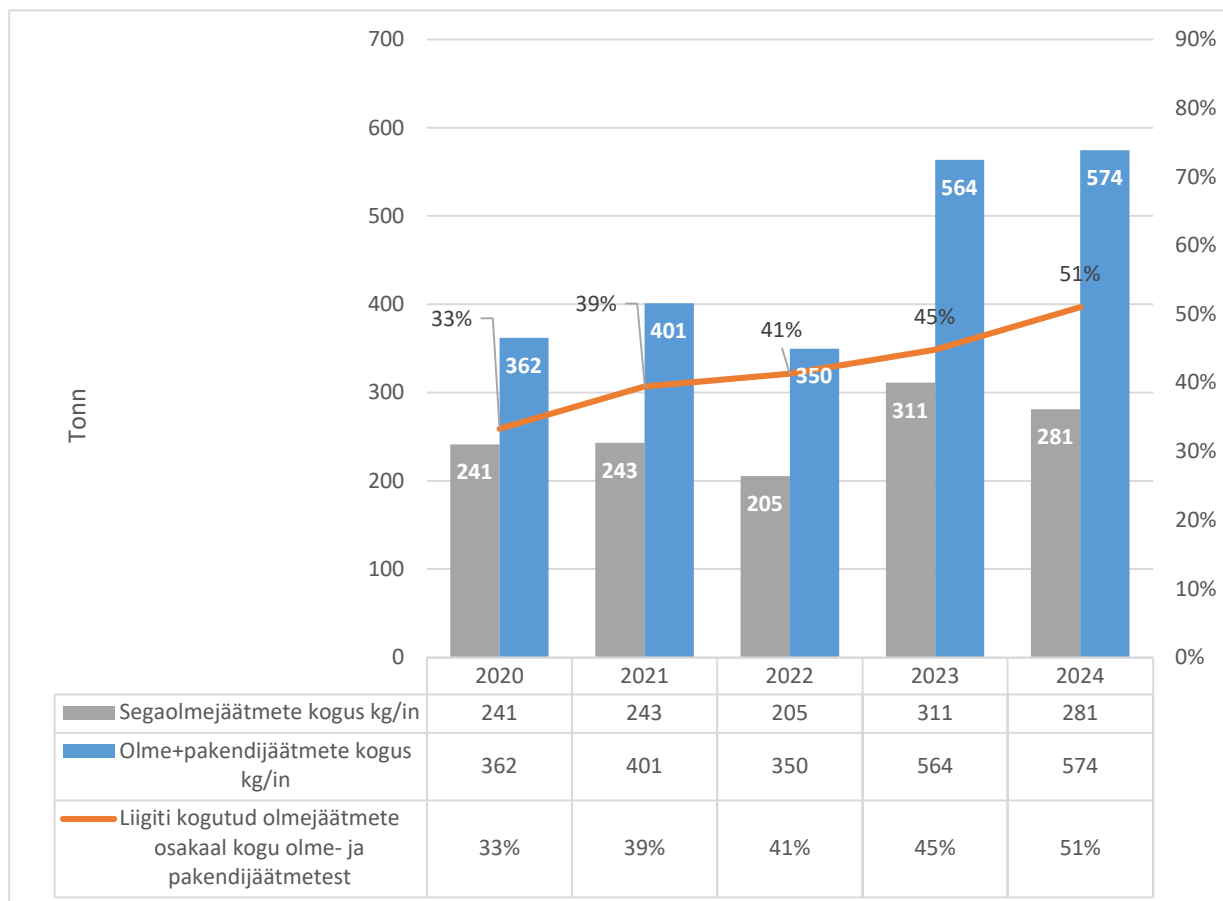
Tabel 4. Olmejäätmete koguteke (sealhulgas kogutud) Mustvee valla haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Jäätmeliik	Jäätmeliigi nimetus	2020		2021		2022		2023		2024	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 01	Paber ja kartong	4,0	2,3	3,9	8,2	5,9	4,8	11,4	85,9	12,8	90,6
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed	0,4	0,1	0,0	0,2	58,1	0,2	431,8	19,8	613,6	34,4
20 01 11	Tekstiilid	8,2	1,0	5,5	1,4	5,7	2,2	3,8	2,5	4,7	1,4
20 01 14*	Happed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
20 01 17*	Fotokemikaalid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
20 01 19*	Pestitsiidid	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1
20 01 21*	Luminescentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1
20 01 23*	Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	4,4	1,1	9,5	1,4	10,7	2,4	24,4	1,1	20,2	2,7
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,2
20 01 27*	Ohtlike aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	3,4	3,9	0,0	3,3	0,1	5,7	1,6	8,4	0,2	4,9
20 01 28	Värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 27*	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 01 29*	Ohtlike aineid sisaldavad pesuained	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,1	0,1
20 01 34	Patareid ja akud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 33*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 01 35*	Ohtlike osi1 sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	8,4	1,7	20,2	4,0	23,9	5,8	22,5	3,1	15,3	3,6

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

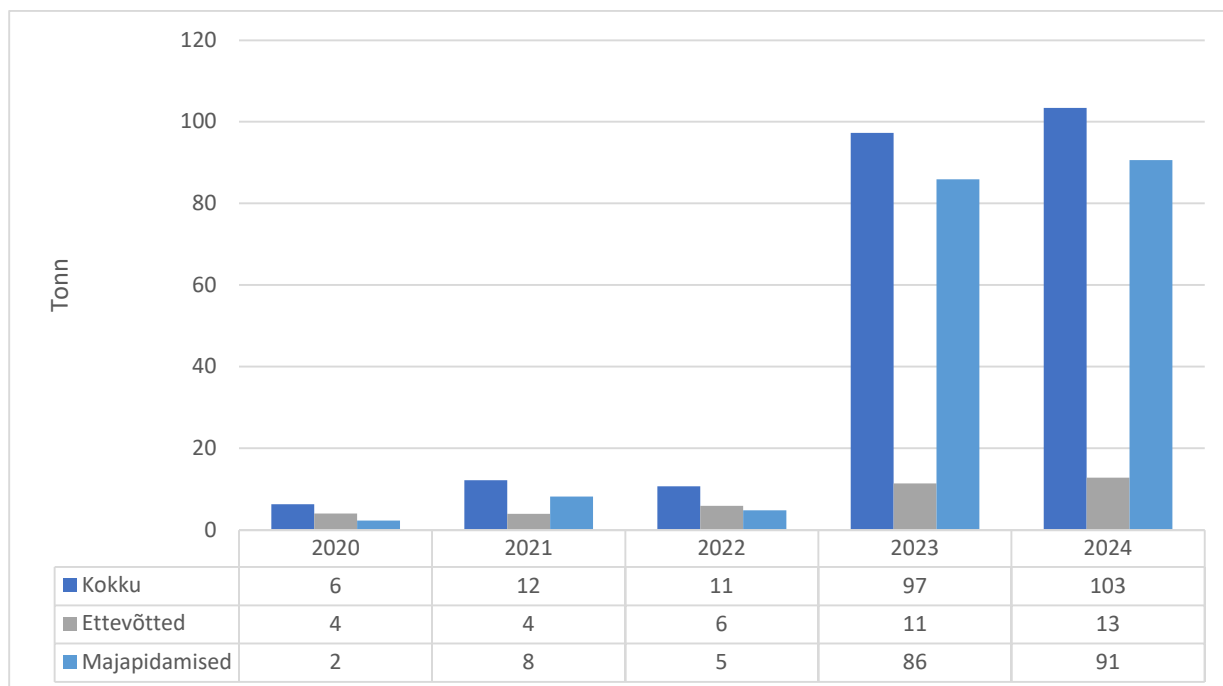
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	47,3	16,5	38,5	14,1	50,1	14,0	49,8	16,9	33,9	20,9
20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 37*	3,8	12,7	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 01 39	Plastid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
20 01 40	Metallid	0,1	229,5	4,2	406,8	0,0	212,1	1,7	191,1	1,0	211,1
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	0,0	1,6	0,1	5,4	0,8	4,1	0,2	7,1	1,6	23,8
20 02 03	Muud jäätmed, mis ei ole biolagunevad	0,0	0,0	0,4	0,0	11,8	0,0	16,5	0,0	18,4	0,0
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	633,2	677,7	625,4	666,1	255,6	566,1	218,7	456,7	194,9	455,7
20 03 07	Suurjäätmed	6,0	5,5	6,4	10,9	7,2	14,5	7,2	53,0	12,2	52,6
20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	0,0	0,0	0,0	0,0	140,2	122,4	859,7	110,8	710,3	108,1

Liigiti kogutud olmejäätmed on viimasel viiel aastal moodustanud kogu olme- ja pakendijäätmete tekkest 33-51% ning nende osakaal on aasta aastalt tõusnud. Arvestades joonisel 3 kajastatud infot ning asjaolu, et 2020. aastal oli Eesti keskmine liigiti kogutud olmejäätmete osakaal 38%, võib järeldada, et olmejäätmete liigiti kogumine Mustvee vallas areneb positiivses suunas.

Joonis 3. Olme- ja pakendijäätmete ja segaolmejäätmete kogus elaniku kohta Mustvee valla haldusterritooriumil perioodil 2020-2024. Allikas: Keskkonnaagentuur

Mustvee valla ettevõtete ja majapidamiste paber- ja kartongijäätmete tekkekogused on kajastatud joonisel 4, millest nähtub, et paber- ja kartongijäätmete teke on oluliselt suurenenud alates 2023. aastast ning seda eelkõige majapidamiste jaotuses. Koguteke on vaadeldavalt perioodil jäänud vahemikku 6-103 tonni aastas ning viie aasta keskmisena tekitab üks inimene paberijäätmed hinnanguliselt 8,7 kg aastas.

Joonis 4. Mustvee valla haldusterritooriumilt kogutud paber- ja kartongijäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Tuginedes riiklikule jäätmetatistikale taaskasutatakse Mustvee vallas olmejäätmetest peamiselt biolagunevaid jäätmeid (Torma prügilas aunkompostimine). Taaskasutuse all ei ole arvestatud toimingukoodi R12s - jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasuda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms). Ülejäänud taaskasutatavad jäätmeliigid transporditakse valla territooriumilt välja edasiseks käitluseks.

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2024. aasta andmete alusel on esitatud tabelis 5. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad biolagunevad jäätmed, sellele järgnevad pakendid ja ohtlikud jäätmed.

Tabel 5. Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest Mustvee vallas 2024. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2024. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik % segaolme-jäätmetes ⁵	Arvutuslik kogus segaolme-jäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	48,0	3,1	21,38	314,1	362,1
Tekstiil ja rõivad	6,1	0,4	5,01	73,6	79,7
Biolagunevad jäätmed	673,4	43,9	23,00	337,9	1011,2
Klaas	106,3	6,9	6,82	100,2	206,5
Paber ja kartong	204,1	13,3	21,75	319,5	523,6

⁵ Arvutusel võetud arvesse Keskkonnaagentuuri 2025 aasta "Riiklik jäätmete sortimisuuring" põhjal saadud tulemusi vastavalt Eesti keskmisele (arvestades, et Mustvee vald koosneb nii linnalisest kui maapiirkondadest)
[Sortimisuuringu aruanne 2025_0.pdf](#)

Puit	0,0	0,0	1,15	16,9	16,9
Metallid	227,3	14,8	2,28	33,5	260,8
Elektroonika	54,8	3,6	1,33	19,5	74,3
Ohtlikud jäätmed	292,8	19,1	0,87	12,8	305,5
Pakendid	351,8	23,0	37,55	551,6	903,4

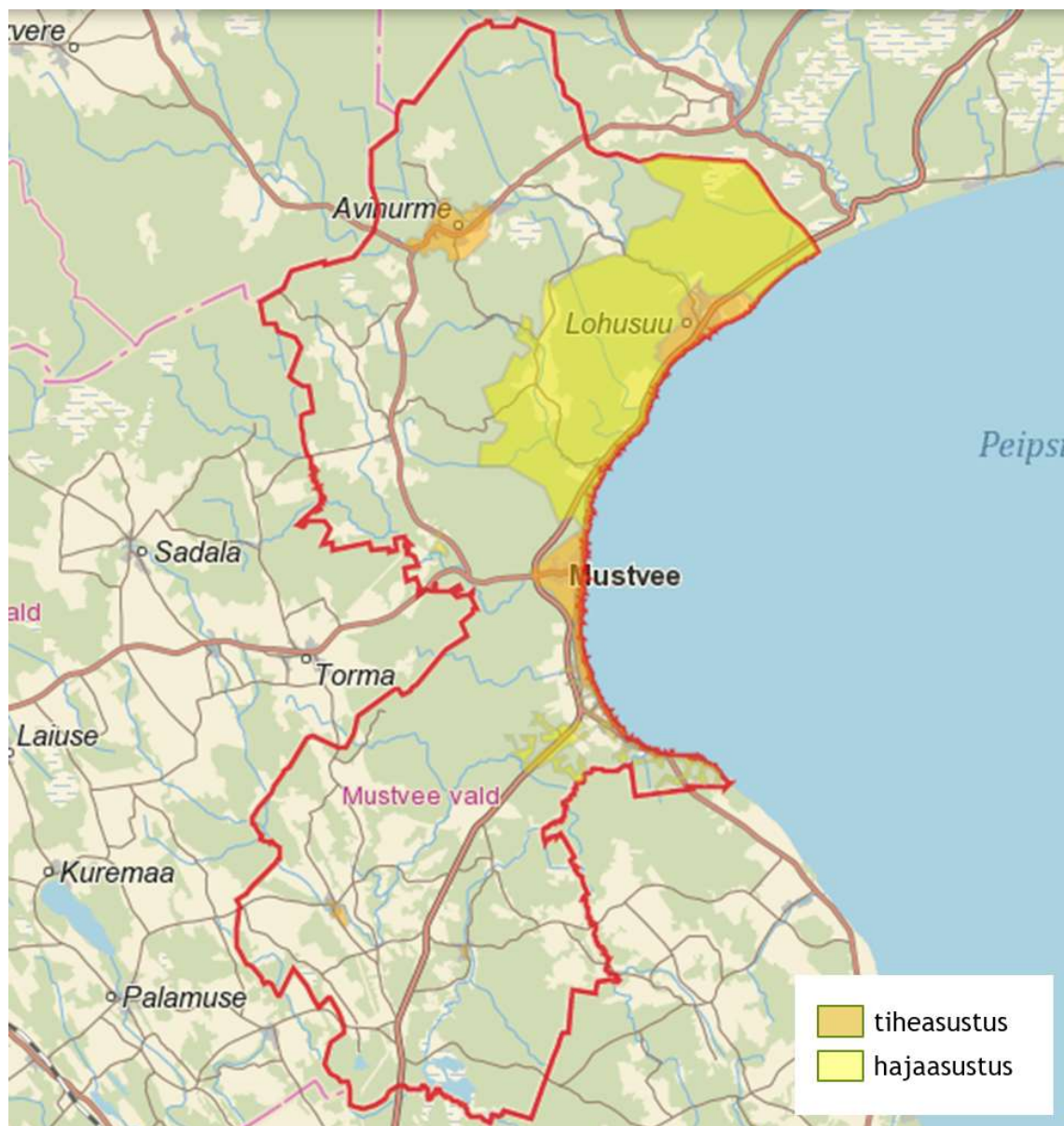
Olmejäätmete liigiti kogumisel tekkekohas tuleb vastavalt keskkonnaministri 03.06.2022 määrusele nr 28 "Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" liigiti koguda vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste koodidele:

- 1) paber ja kartong (20 01 01);
- 2) plastid (20 01 39);
- 3) metallid (20 01 40);
- 4) klaas (20 01 02);
- 5) biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);
- 6) biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08);
- 7) bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
- 8) pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- 9) puit (20 01 38);
- 10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- 11) suurjäätmed (20 03 07);
- 12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- 13) ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*);
- 14) ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga "*" tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab keskkonnaministri 03.06.2022 määruse nr 28 §3 lg 1 järgi korraldama kõikide eelnimetatud jäätmeliikide liigiti kogumise. Riikliku jäätmetestatistika andmete kohaselt ei ole 2024. aastal Mustvee valla haldusterritooriumilt kogutud majapidamistes tekkivaid puidujäätmeid. Samas võib siinkohal tegemist olla ka statistilise eripäraga, kus olmes tekkivaid teatud liiki jäätmeid võetakse vastu mõne muu koodiga, mis ei kvalifitseeru olmejäätmete alla (näiteks pakendi või ehitusjäätmete koodiga).

4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem

Mustvee valla erinevates piirkondades on korraldatud jäätmevedu rakendunud erinevatel aegadel. Sellest tulenevalt on valla erinevates piirkondades elanike suhtumine jäätmeveo kohustuslikkusesse erinev. 2011. aastal korraldati segaolmejäätmete ehk prügi (kood 20 03 01) vedu Mustvee linnas, Avinurme, Saare ja Torma vallas ning 2017. aastal Kasepää ja Lohusuu vallas. Kui Mustvee linnas ja Lohusuu vallas oli korraldatud jäätmeveoga hõlmatud kogu omavalitsuse territoorium, siis ülejäänud endistes kohalikes omavalitsustes toimus korraldatud jäätmevedu ainult tihedama asustusega piirkondades. Ülejäänud aladel oli jäätmevedu korraldamata ja seal kehtis nn vabaturg (joonis 5).

Joonis 5. Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkonnad (tihe- ja hajaasustus) kuni 01.10.2021

Alates 01.10.2021 on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud kogu Mustvee valla haldusterritoorium, kus kõik hoonestatud kinnistute omanikud on kohustatud andma jäätmevedajale üle vähemalt segaolmejäätmeid, välja arvatud juhul, kui nad on vallavalitsuse poolt korraldatud jäätmeveost vabastatud. Jäätmevaldajate registri 29.03.2026 andmetel on Mustvee vallas 3114 jäätmetekkekohta (sealhulgas ühiskasutused, lühiajalised ja pikaajalised vabastused).

Alates 01.11.2022 algas Mustvee vallas uus korraldatud jäätmeveo periood ning sellest ajast alates toimub Mustvee vallas korraldatud jäätmeveo raames lisaks segaolmejäätmetele ka biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete, biolagunevate aia- ja haljastujäätmete, paberi ja kartongi, suurjäätmete ning segapakendi vedu. Haldusterritoorium on hõlmatud ühe jäätmeveopiirkonnana. Jäätmete vedamise ainuõigus on perioodil 01.11.2022 – 30.04.2027 ettevõttel AS Keskkonnateenused. Jäätmeveo ainuõigus tähendab seda, et veopiirkonnas võib olmejäätmete kogumise ja äraveo teenust osutada üksnes ainuõiguse saanud jäätmevedaja ning teised jäätmevedajad ei tohi antud veopiirkonnas teenuseid osutada. Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik piirkonnas asuvad jäätmevaldajad, nii eramajade omanikud, korteriühistud kui ka ettevõtjad.

Jäätmeliike, mis ei ole hõlmatud korraldatud jäätmeveo teenusega, on võimalik üle anda Võtikvere külas asuvasse [Torma prügilasse](#), mis on üks viiest täielikult keskkonnanõuetele vastavast prügilast Eestis ja mis tegutseb alates 2001. aastast. Torma prügilas võetakse vastu kõiki olmejäätmete liike ning lisaks ka ehitus- ja lammutusjäätmeid ning olmes tekkivaid ohtlikke jäätmeid ja asbesti sisaldavaid jäätmeid (nt eterniit). Samuti pakub prügila lammutamisteenust ning ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja veoteenust.

Prügilat haldava OÜ Amestop ja Mustvee valla vahelise koostöölepingu alusel on Torma prügila Mustvee valla piirkondlik jäätmejaam, kus võetakse Mustvee valla elanikelt tasuta vastu paber ja kartong, pakendid, probleemtooted ning kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed (välja arvatud eterniit, mille eest tuleb elanikel tasuda vastavalt prügila hinnakirjale). Vallaelanike poolt OÜ-le Amestop üle antud ohtlike jäätmete eest tasub Mustvee vald. Torma prügila on avatud E–R 9–18 ning perioodil 01.04 kuni 30.11 E–R 9–18 ja L 9–16. Pühapäeviti ja riigipühadel on prügila suletud.

Täiendavalt on võimalik olmejäätmeid viia ka [Kääpa ja Voore jäätmekogumiskohtadesse](#). Nendes punktides võetakse Mustvee valla elanikelt vastu pakendijäätmeid, suurjäätmeid ning kodumajapidamises tekkivaid ohtlikke jäätmeid. Mõlemat jäätmekogumiskohta haldab AS Epler & Lorenz. Mõlema kogumiskoha läheduses asuvad ka elektroonikajäätmete kogumiskonteinerid.

Kääpa ja Voore jäätmekogumiskohti on seni ülal peetud eesmärgiga vältida ebaseaduslike jäätmete mahapanekukohtade teket arvestades, et kohalikud elanikud on nende kogumiskohtadega harjunud. Samas arvestades, et pakendijäätmed ja suurjäätmed on juba alates 2022. aastast Mustvee vallas hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ja nende äravedu toimub tekkekohalt sümboolse hinnaga (0,05 eurot veokord), on küsitav Kääpa ja Voore kogumiskohtade säilitamise vajadus ainult ohtlike jäätmete vastuvõtmise kohana. Seda enam, et neile platsidele kiputakse tooma ka kõike muud, mis majapidamises väljaviskamist vajab, sh ehitus- ja lammutusjäätmeid, tekstiili ja prügi. Kui arvestada, et kortermaju on endise Saare valla piirkonnas vähe (kasutusel olevaid 12–24 korteriga maju on Kääpal 4 ja Voorel 3 ning 6–8 korteriga maju on Voorel 4 ja Kääpal 2) ning ohtlikke jäätmeid ei teki kodumajapidamistes igapäevaselt ja suurtes kogustes, siis ei saa üksikelanutes isegi ehitamisega kaasneva suurema hulga ohtlike jäätmete tekkimisel kaasneda ruumipuudust nende jäätmete säilitamisel kuni ajani, mil ohtlike jäätmete kogumisringide raames on võimalik need jäätmekäitlejale üle anda.

Elektroonikajäätmete kogumiskonteinerid asuvad käesoleval hetkel Kääpal ja Voorel aiaga piiratud jäätmekogumiskohtadest eemal, kuid jäätmekogumiskohtades on üleval konteineri juurde suunavad teated.

Munitsipaalomandis olevatele Kääpa keskus 9 ja Rübliku kinnistutele olemasolevate jäätmekogumiskohtade asemele on põhimõtteliselt võimalik rajada korterelamute tarbeks jäätmemaja(d), kuid sellised majad peavad sel juhul jääma täielikult korterelamute hallata.

Varasemalt toimisid Mustvee vallas ka [Avinurme ja Kasepää kogumispunktid](#). Avinurme alevikus aadressil Põllu tn 26a asunud Avinurme jäätmekogumiskoht suleti 2021. aasta algul ja sellest ajast alates jäätmete vastuvõttu seal ei toimu. Pärast kogumiskoha sulgemist on Avinurme piirkonnas tuntud puudust eelkõige elektri- ja elektroonikajäätmete, aga ka ohtlike jäätmete üleandmise võimalusest. Munitsipaalomandis oleval tootmismaa sihtotstarbega Põllu tn 26a kinnistul (katastritunnus 16401:002:0387, pindala 1637 m²) asuv ja KIKi toel rajatud aiaga piiratud ca 300 m² suurune jäätmekogumisala jääb elamualadest eemale ja on üsna ebamugava juurdepääsuga.

Kükita külas munitsipaalomandis oleval tootmismaa sihtotstarbega Jäätmejaama kinnistul asuv (katastritunnus 48601:001:1026, pindala 7530 m²) ja KIKi toel rajatud Kasepää jäätmekogumiskoht suleti 2023. aasta algul. Kuna see jäätmekogumiskoht asus Torma prügilast vaid 7,5 km kaugusel, siis puudus selle järele vajadus. Kuna see koht asub logistiliselt soodsas asukohas ja üldplaneeringuga on selle maa juhtotstarbeks jäätmekäitluse maa-ala, siis on tulevikus vajadusel võimalik kasutada

Jäätmejaama kinnistut jäätmekäitluse otstarbel. Aiaga piiratud ala suurus on sellel maaüksusel ca 2500 m².

Kodumajapidamistes tekkinud patareisid on võimalik üle anda ka kauplustes asuvatesse kogumiskastidesse ning ravimijäätmeid apteekidesse.

KIK-i toetusega korraldati 2019. ja 2023. aastal elanikele ohtlike jäätmete (v.a eterniidi) kogumisringe. Lisaks korraldas Mustvee vald elanikele 2024. ja 2025. aastal elektroonikajäätmete kogumisringe.

4.3 Pakend

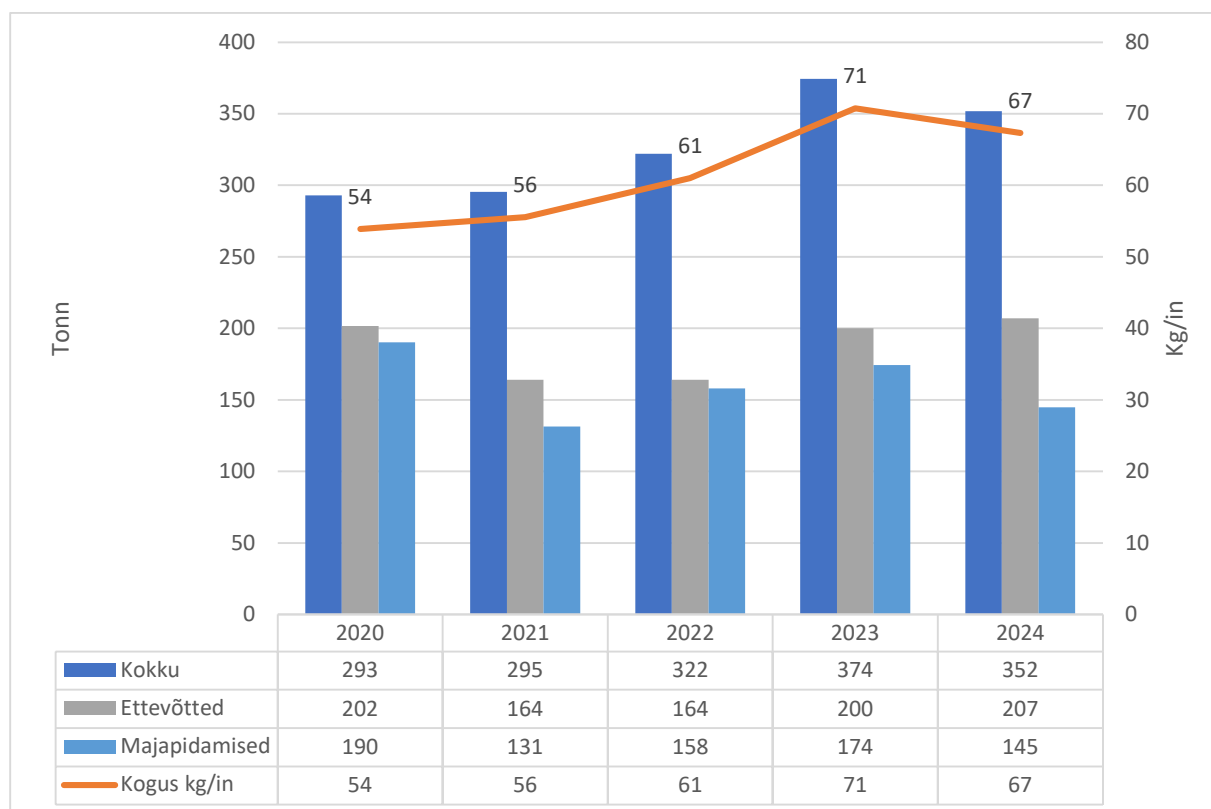
Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid. Pakendijääde on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeks. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

Pakendiseadus kehtestab üldnõuded pakendile ja pakendi kasutamisele, meetmed pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimiseks ja vähendamiseks, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning ringlussevõtu sihtarvud. Pakendid ja nendest tekkivate jäätmete kogused on üha kasvava trendiga, mistõttu tuleb neile järjest enam tähelepanu pöörata.

Eestis on korraldatud alkoholi- ja joogipakendite (klaas-, plast- ja metallpakendite) kogumine, sorteerimine ja taaskasutamine, millele andis tõeske pakendiaktsiisi seadus ja pakenditele kehtestatud tagatisraha süsteem (niinimetatud pandipakendid).

Pakendijäätmed moodustavad suure osa olmejäätmetest ja tarbimise kasvuga tõuseb ka pakendijäätmete osakaal. Vastavalt 2025. aastal Keskkonnaagentuuri tellitud „Riiklik jäätmete sortimisuuring“ uuringutulemustele, on arvatud Mustvee valla pakendijäätmete sisalduseks segaolmejäätmetes 37,55%. Pakendijäätmete arvutuslik koguteke Mustvee valla haldusterritooriumil (liigiti kogutud + segaolmejäätmete hulgas olevad pakendijäätmed) oli sellest lähtuvalt 2024. aastal 903 tonni.

Mustvee valla haldusterritooriumilt koguti 2024. aastal pakendijäätmeid 352 tonni. Pakendijäätmete osakaal kõigist liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmetest moodustas 23% ehk ligi veerandi. Eriliigiliste pakendite hulk moodustas kogu liigiti kogutud pakendijäätmete hulgast 2024. aastal ligi 77% ning on seejuures võrreldes perioodi algusega tõusnud (aastal 2020. oli see näit ligi 38%).

Joonis 6. Mustvee valla haldusterritooriumilt kogutud pakendijäätmed aastatel 2020–2024 tonnides.
Allikas: Keskkonnaagentuur

Jooniselt 6 nähtub, et eraldi kogutud pakendijäätmete tekkekogus on Mustvee valla haldusterritooriumil viie aasta jooksul mõnevõrra tõusnud. Üleüldiselt näitab trend, et pakendijäätmeid kogutakse mõnevõrra rohkem ettevõtetelt ja vähem majapidamistelt.

Mustvee valla haldusterritooriumilt kogutud pakendijäätmete kogused pakendiliikide ja koguste kaupa on esitatud tabelis 6.

Tabel 6. Pakendijäätmete teke (sealhulgas kogutud) Mustvee valla haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2020–2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Jäätmeliik	Jäätmeliigi nimetus	2020		2021		2022		2023		2024	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	20,9	7,3	37,0	8,8	73,2	5,8	111,9	1,4	99,2	1,5
15 01 02	Plastpakendid	31,4	0,1	39,0	0,7	49,6	1,4	42,4	0,3	47,2	0,7
15 01 03	Puitpakendid	0,0	0,0	44,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15 01 04	Metallpakendid	28,9	0,0	16,5	0,2	13,9	0,0	14,2	0,0	15,2	0,0
15 01 04 03	Alumiiniumpakendid ja muust värvilisest metallist pakendid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
	Alumiiniumpakendid, välja arvatud alkoholi ja karastusjookide müügipakendid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15 01 06	Segapakendid	0,0	182,4	0,0	99,3	0,3	97,9	3,2	100,3	13,8	67,2
15 01 07	Klaaspakendid	21,0	0,0	25,9	22,1	27,1	52,2	28,4	71,8	31,4	74,9
15 01 10*	Ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	0,5	0,3	0,9	0,3	0,0	0,6	0,1	0,6	0,0	0,5

4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pakendiseadus lähtub tootjavastutuse põhimõttest, mis tähendab, et pakendiettevõtjad (pakendajad, maaletootjad, sisuliselt ka kaubandus) on kohustatud tasuta tagasi võtma kõik pakendid, mis on turule toodud. Ettevõtte võib pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist korraldada ise või delegeerida oma kohustused akrediteeritud tootjavastutusorganisatsioonidele, kes korraldavad pakendikonteinerite paigalduse ja tühjendamise.

Pakendiseaduse kohaselt on tarbija kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuetele.

Pakendiseaduse alusel on akrediteeritud üks tagatisrahaga pakendite kogumisega tegelev taaskasutusorganisatsioon (Eesti Pandipakend OÜ) ja kolm muu müügipakendiga tegelevat taaskasutusorganisatsiooni - MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO).

Eesti Pandipakendi andmetel (seisuga 17.03.2026) asuvad pandipakendi tagastuspunktid Mustvee valla haldusterritooriumil järgmistes asukohtades:

- Aldar Market Lohusuu (Aldar Eesti OÜ);
- Avinurme kauplus (Jõgeva MÜ);
- Avinurme Konsum (OG Elektria AS);
- Mustvee Konsum (Jõgeva MÜ);
- Mustvee pood (RRLektus OÜ);
- Mustvee kauplus (OG Elektra AS);
- Paveli kauplus (Sitika OÜ);
- Kääpa kauplus (Jõgeva MÜ);
- Voore kauplus (Jõgeva MÜ)

Mustvee vallas asuvate avalike pakendikonteinerite asukohad on esitatud tabelis 7.

Tabel 7. Pakendikonteinerite paiknemine Mustvee vallas (seisuga 20.04.2026). Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Objekti aadress	Konteineri maht (m ³)	Liik
Tootjavastutusorganisatsioon (TVO):		
Kalmaküla, Pihla tee 1	0,77	Segapakend
Kalmaküla, Pihla tee 1	0,77	Segapakend
Kasepää küla, Sõpruse 105 (rahvamaja juures)	1,5	Klaaspakend
Kasepää küla, Sõpruse 105 (rahvamaja juures)	1,1	Segapakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,1	Segapakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,1	Segapakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,1	Segapakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,1	Segapakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,5	Klaaspakend
Kükita küla, Tartu mnt 62c (Sitika OÜ poe juures)	1,5	Klaaspakend
Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	1,1	Segapakend
Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	1,1	Segapakend
Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	0,77	Segapakend
Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	0,77	Segapakend
Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	1,5	Klaaspakend

Lohusuu, Avinurme tee 16a (Aldari poe juures)	1,5	Klaaspakend
Lohusuu, Kingu tn 10	1,1	Segapakend
Lohusuu, Lagedi tee 19	1,1	Segapakend
Lohusuu, Veneküla (kiriku parklas)	0,77	Segapakend
Lohusuu, Veneküla (kiriku parklas)	0,77	Segapakend
Lohusuu, Veneküla (kiriku parklas)	1,5	Klaaspakend
Narva tn 16 (majandusosakond)	1,1	Segapakend
Narva tn 9d (Kalameeste maja lähedal)	1,5	Klaaspakend
Narva tn 9d (Kalameeste maja lähedal)	1,1	Segapakend
Raja küla, Tartu mnt 2a (Kuldkala juures)	1,5	Klaaspakend
Raja küla, Tartu mnt 2a (Kuldkala juures)	0,77	Segapakend
Raudtee tn 9	1,1	Segapakend
Raudtee tn 9	1,1	Segapakend
Sirguvere, Lille	1,1	Segapakend
Tammispää küla (Kaiku kortermaja juures)	0,77	Segapakend
Tammispää küla (Kaiku kortermaja juures)	0,77	Segapakend
Tammispää küla (Kaiku kortermaja juures)	1,1	Segapakend
Vilusi küla, Salu	0,77	Segapakend
Vilusi küla, Salu	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Võtikvere küla, Torma prügila	1,1	Segapakend
Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO):		
Ahvena tn 9 juures	1,1	Segapakend
Avinurme, Aasa tn 8 juures	1,1	Segapakend
Avinurme, Põllu tn 6, 8, 10 korterelamute juures	2,5	Segapakend
Avinurme, Ülejõe tn 12 juures	1,1	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	2,5	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	2,5	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	2,5	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	2,5	Segapakend
B. Agirre tn 16 juures	1,1	Segapakend
B. Agirre tn 16 juures	1,1	Segapakend
Kääpa kauplus	2,5	Segapakend
Kääpa kauplus	2,5	Segapakend
Kääpa kauplus	3,0	Klaaspakend
Kasepää küla, Sõpruse tn 90 (teenuskeskuse kõrval)	1,1	Segapakend
Tartu tn 28 (vallamaja juures)	1,1	Segapakend
Tiheda küla, Sõpruse tn 39	1,1	Segapakend
Vadi küla, koolimaja juures	1,1	Segapakend
Voore kauplus	4,5	Segapakend

Voore kauplus	3,0	Klaaspakend
Eesti Pakendiringlus (EPR):		
Avinurme, Jaama tn 2 juures	1,1	Segapakend
Avinurme, Jaama tn 2 juures	1,1	Segapakend
Avinurme, Pärniku parkla	1,1	Segapakend
Avinurme, Pärniku parkla	1,5	Klaaspakend
Avinurme, Võidu tn 16 (Avinurme gümnaasium)	1,1	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	1,1	Segapakend
Avinurme, Võidu tn 9 (kultuurikeskuse tagune parkla)	5,0	Klaaspakend
Jõemetsa küla, Piilsi kool	1,1	Segapakend
Jõemetsa küla, Piilsi kool	1,5	Klaaspakend
Kääpa jäätmekogumisplats	4,5	Segapakend
Kääpa jäätmekogumisplats	0,77	Paberpakend
Kääpa jäätmekogumisplats	0,77	Paberpakend
Koseveski küla, Hüdrosõlme	1,1	Segapakend
Laekannu küla	1,1	Segapakend
Laekannu küla	1,5	Klaaspakend
Mustvee rannapark	1,5	Klaaspakend
Narva tn 9d (Kalameeste maja lähedal)	5,0	Klaaspakend
Narva tn 9d (Kalameeste maja lähedal)	4,5	Segapakend
Narva tn 9d (Kalameeste maja lähedal)	1,1	Segapakend
Nõmme küla, Merili	1,1	Segapakend
Omedu küla (poe lähedal)	5,0	Klaaspakend
Pärna tn 2 juures	1,1	Segapakend
Pärna tn 2 juures	1,1	Segapakend
Pihkva tn 107a	1,1	Segapakend
Pihkva tn 107a	1,1	Segapakend
Pihkva tn 20 juures	1,1	Segapakend
Raja küla, Kalda tn 174b	1,1	Segapakend
Raja küla, Kalda tn 174b	1,5	Klaaspakend
Tartu tn 7a lähedal (Grossi poe juures)	5,0	Klaaspakend
Ulvi küla, Perepoe juures	5,0	Klaaspakend
Ulvi küla, Perepoe juures	1,1	Segapakend
Voore jäätmekogumisplats	4,5	Segapakend
Voore jäätmekogumisplats	0,77	Segapakend
Voore jäätmekogumisplats	5,0	Klaaspakend
Voore jäätmekogumisplats	0,77	Paberpakend
Voore jäätmekogumisplats	0,77	Paberpakend
Võtikvere küla, Lugemispesa	1,1	Segapakend

Tabelist nähtub, et valdavalt on Mustvee valla territooriumil segapakendi konteinerid, kuid strateegilistemas keskustes on olemas ka klaaspakendikonteinerid. Eraldi paber- ja kartongipakenditele mõeldud konteinerid asuvad üksnes Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktides.

Lisaks tabelis kajastatule on Mustvee valla elanikel võimalik tellida segapakendite tekkekohalt ära vedu korraldatud jäätmeveo raames. Teenus on vabatahtlik, välja arvatud 5 ja enama korteriga majades, kus pakendid tuleb koguda konteineri(te)sse, mida regulaarselt tühjendatakse.

4.4 Biolagunevad jäätmed (sh kalmistujäätmed)

Biolagunevad jäätmed on aeroobselt või anaeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp ning biojäätmed, mille alla kuuluvad aia- ja haljastujäätmed ning kodumajapidamises, jaemüügikohas, tootlustusasutuses ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed.

Keskkonnaagentuuri poolt tellitud riikliku sortimisuuringu tulemuste kohaselt moodustas 2025. aastal biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes Eesti keskmisena 23%. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks olmejäätmete hulgast tuleb biojäätmed eraldi koguda ning suunata kompostimisele või biogaasi tootmisele.

Biolagunevate jäätmete ringlussevõtuks ei ole seni seatud Eesti ega Euroopa Liidu tasandil sihtarve.⁶ Sihtarv on kehtestatud olmejäätmetele, mille hulka kuuluvad ka biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed ning aia- ja haljastujäätmed. Jäätmeseadusega on seatud piirang biolagunevate jäätmete ladestamisele. Jäätmeseaduse §134 alusel ei tohi alates 2020. aastast prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biolagunevaid jäätmeid üle 20 massiprotsendi.

Tabel 8. Mustvee valla haldusterritooriumi ettevõtelt (E) ja majapidamistelt (M) kogutud biojäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Jäätmeliik	Jäätmeliigi nimetus	2020		2021		2022		2023		2024	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	0,4	0,1	0,0	0,2	58,1	0,2	431,8	19,8	613,6	34,4
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	0,0	1,6	0,1	5,4	0,8	4,1	0,2	7,1	1,6	23,8

Riikliku jäätmetestatistika alusel on Mustvee valla haldusterritooriumilt liigiti kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete ning aia- ja haljastujäätmete kogus viimase viie aasta lõikes märgatavalt kasvanud. Samas tuginedes ptk-s 4.2 esitatud tabelile 3, on korraldatud jäätmeveo raames kogutud biojäätmete kogused oluliselt madalamad: 2023. aastal 28.5 tonni ning 2024. aastal 56.5 tonni. Jäeb selgusetuks niivõrd suur biojäätmete tekkekogus riiklikus statistikas. Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed liideti korraldatud jäätmeveo teenusega alates 01.11.2022, kuid reaalne äravedu hakkas toimuma alates 2023. aasta veebruarist. Alates 2023. aasta maikuust on võimalik ka biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid üle anda korraldatud jäätmeveo raames toimuvate kogumisringide käigus. Kui 2024. aastal tühjendas AS Eesti Keskkonnateenused aiajäätmete kotid jäätmeveokisse kohapeal ja kilekotte sai jäätmevaldajatele soovi korral tagastada, siis alates 2025. aastast viiakse aiajäätmed ära koos kilekottidega.

⁶ Riigi jäätmekava 2023-2028

Joonis 7. Kogumisringil osalemiseks nõuetekohaselt välja pandud aia- ja haljastujäätmed. Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Tõenäoliselt on siiski Mustvee valla haldusterritooriumil tekkivate biojäätmete kogus suurem, sest kohalik majapidamistes toimuv kompostimine ei kajastu jäätmetatistikas.

Kalmistutel tekkivad jäätmed sisaldavad samuti väga suures ulatuses biolagunevaid haljastujäätmeid. Mustvee valla haldusterritooriumil asub kuus kalmistut – Mustvee linnas, Avinurme alevikus, Kükita külas (2tk) ning Lohusuu alevikus (2tk). Kalmistutel on eraldi konteinerid segaolmejäätmete kogumiseks. Biojäätmepuudust kogutakse valdavalt hunnikutesse.

4.4.1 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed ehk toidujäätmed on Mustvee vallas korraldatud jäätmeveoga hõlmatud alates 01.11.2022, kuid nende reaalne äravedu hakkas toimuma 2023. aasta veebruaris. Toidujäätmeid tuleb koguda tekkekohas muudest jäätmetest eraldi ning kompostida oma kinnistul kinnises, lindude ja loomade eest kaitstud kompostis või anda 80- või 140-liitrise biojäätmepuudust konteineriga üle jäätmevedajale vähemalt üks kord 4 nädala jooksul. Konteineri tühjendus maksab 0,05 eurot ja iga tühjenduse järgselt paigaldab jäätmevedaja konteinerile selle määrdumise vältimiseks tasuta biolaguneva vooderduskoti, mis vastab standardile EN 13432. Talveperioodil, mil toidujäätmed kipuvad konteineri külge kinni jääma, on jäätmevedajal biolaguneva vooderduskoti asemel lubatud paigaldada ka tavalist läbipaistvat kilekotti.

Kõigis kortermajades, majutus- ja toitlustusasutustes, koolides, lasteaedades, hoolekandetasutustes, kauplustes ning muudes asutustes/ettevõtetes, kus tekib toidujäätmeid, tuleb need koguda biojäätmepuudust konteinerisse ja anda jäätmevedajale üle vähemalt üks kord 4 nädala jooksul, välja arvatud juhul, kui samal kinnistul tagatakse nende jäätmete nõuetekohane kompostimine. Jäätmevaldajate registri

01.01.2026 seisuga kompostib biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid 104 eramaja, sealhulgas 8 väiksemat kortermaja ja 6 väikeettevõtet.

Kui tiheasustusalal asuvates eramutes ei ole võimalik toidujäätmeid oma kinnistu piires nõuetekohaselt kompostida, siis tuleb need koguda biojäätmete konteinerisse ja anda jäätmevedajale üle vähemalt üks kord 4 nädala jooksul. Jäätmevaldajate registri 01.01.2026 andmetel antakse Mustvee vallas toidujäätmeid jäätmevedajale üle 131 kinnistul, neist valdav osa asub Mustvee valla jäätmehoolduseeskirja järgsel tiheasustusalal.

Biolagunevate aia- ja haljastujäätmete kogumine on Mustvee vallas korraldatud jäätmeveoga hõlmatud alates 01.11.2022, reaalsed kogumisringid hakkasid toimuma alates 2023. aasta maikuust.

Aia- ja haljastujäätmed tuleb koguda tekkekohas muudest jäätmetest eraldi ning kompostida oma kinnistu piires lahtiselt kompostiaunas või kompostris. Kompostiaun peab paiknema vähemalt kolme meetri kaugusel naaberkinnistust, kui naabrid ei lepi kokku teisiti, ning see ei tohi asuda kaevu hooldusalal ega sanitaarkaitsealal. Kui aia- ja haljastujäätmeid ei ole võimalik oma kinnistu piires nõuetekohaselt kompostida, siis tuleb need viia piirkondlikku jäätmejaama, anda üle jäätmevedajale neli korda aastas (üks kord kevadel ja kolm korda sügisel) nädalavahetustel korraldatavate kogumisringide käigus või vastavat õigust omavale jäätmekäitlejale.

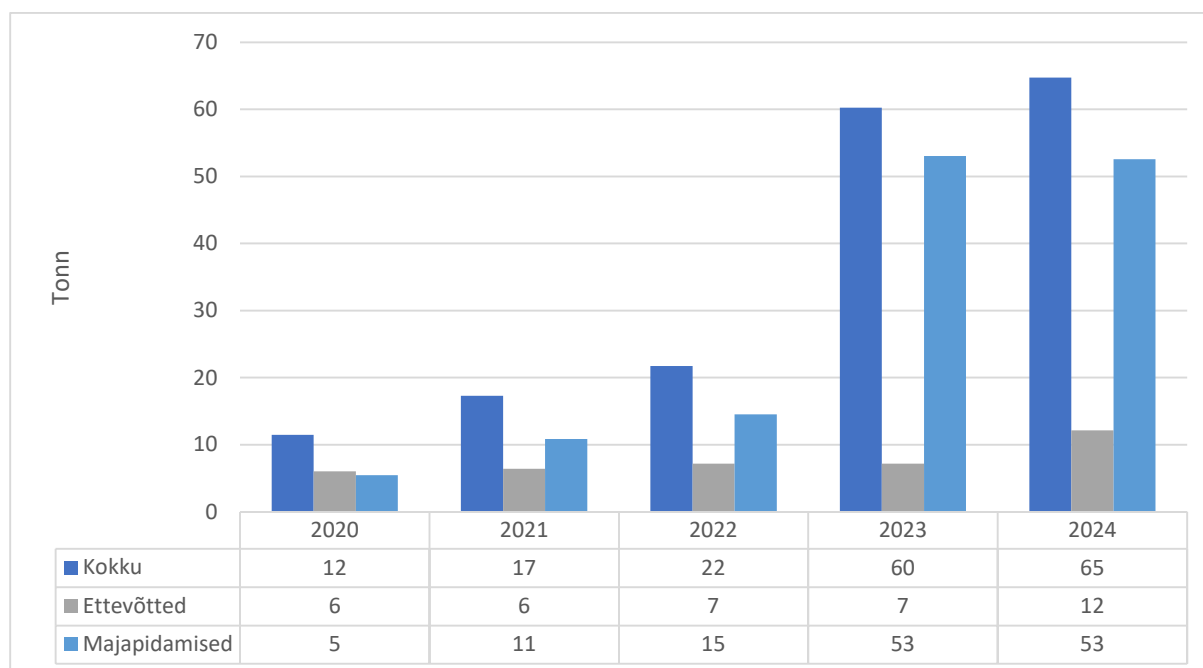
Kui aia- ja haljastujäätmete põletamine on keelatud, siis erandiks on puit, mida on selleks ette nähtud kohtades ja viisil lubatud põletada. Kuna kõigis majapidamistes puuoksi põletada ei soovita, siis on huvi tuntud okste äraandmise võimaluste vastu. Okste Torma prügilasse viimist peetakse enamasti liiga ebamugavaks ja kulukaks. Kokkuleppel Mustvee Vallavaraga on oksi viidud ka Mustvee linnas Narva tn 104b kinnistul asuvasse oksahunnikusse, mida perioodiliselt on lastud hakkida.

Huvi korraldatud jäätmeveo raames toimuvate aia- ja haljastujäätmete kogumisringide vastu on pidevalt suurenenud. Kuna aiajäätmeid võetakse vastu ainult läbipaistvates kilekottides, siis on harjumine uute tingimustega aega võtnud.

4.5 Suurjäätmed

Vastavalt Mustvee valla jäätmehoolduseeskirjale on suurjäätmed suuremõõtmelised olmejäätmed, mida kaalu või mahu tõttu ei ole võimalik paigutada jäätmemahutisse, nagu mööbel, vaibad, kardinapuud, kraanikausid, WC-potid, madratsid jms.

Mustvee valla ettevõtetes ja majapidamistes tekkinud suurjäätmete kogused on kajastatud joonisel 8, millest nähtub, et suurjäätmete kogumine on eelkõige majapidamiste jaotuses aasta-aastalt oluliselt suurenenud. Märgatavalt on kogumine suurenenud alates 2023. aastast, mil alustati suurjäätmete kogumisringide korraldamisega. Koguteke on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 12-65 tonni aastas.

Joonis 8. Suurjäätmete koguteke Mustvee valla haldusterritooriumil aastatel 2020-2024 tonnides.
Allikas: Keskkonnaagentuur.

4.5.1 Suurjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Vastavalt Mustvee valla jäätmehoolduseeskirjale tuleb suurjäätmed koguda tekkekohas muudest jäätmetest eraldi ning anda üle jäätmevedajale kolm korda aastas nädalavahetustel korraldatavate suurjäätmete kogumisringide käigus või viia jäätmejaama. Infot kogumisringide toimumise kohta avaldatakse vallalehes ning valla veebi- ja sotsiaalmeedialehel, samuti teavitab jäätmevedaja vähemalt kaks nädalat enne kogumisringi toimumist kõiki jäätmevaldajaid e-posti teel kogumisringi toimumisest, sellele registreerumise võimalustest ja sellel osalemise tingimustest.

Suurjäätmete kogumisringidega korraldatud jäätmeveo raames alustati 2023. aastal. Suurjäätmete kogumine toimus 2023. aastal üksnes kraanaautoga, mistõttu kulus ühel kogumisringil kuni 100 majapidamisest jäätmete kokkukogumiseks vähemalt kaks päeva. Alates 2024. aastast kasutatakse tiheasustusaladel lisaks pressautot. Kahe veokiga kogutakse ühe kogumisringi jäätmed kokku ühe päevaga. Selline lahendus on muutnud kogumisringid oluliselt tõhusamaks ning vähendanud elanikele põhjustatavaid häiringuid.

Joonis 9. Suurjätmete kogumine 2023. aastal kraanaautoga. Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Olgugi, et suurjätmete kogumisringide odavus ja mugavus elanikele meeldib, on vald pidanud tegema täiendavat selgitustööd, kuidas jäätmeid veopäevaks välja panna ning millised jäätmed kuuluvad suurjätmete alla. Ära viimata on jäetud näiteks riidepuud, tolmuharjad, juhtmed, taldrikud, ehitusjätmed, külmkapid, tekid, laualamp, uksed-aknad, mustad kilekotid, trimmer, jope, ämbrid, elektroonikajätmed, riideid täis suured kohvrid, pakendid, padjad, puitkast klaasikildudega, antenn ja põrandakattematerjal. Inimestele on võimaluse korral jäetud ka tagasiside, miks midagi ära ei viidud ja kuhu need jäätmed viia tuleb (nt ehitusjätmed, pakendid).

Üldiselt on suurjätmete kogumine kinnistutelt kogumisringide raames Mustvee vallas ennast igati õigustanud, sest hajaasustusega piirkondades on varasemalt olnud kombeks diivaneid jms mööbliesemeid lõkkes põletada, sest nende äravedu on olnud tülikas või on selleks puudunud võimalused. Täielikult lahti põletamise harjumusest veel saadud ei ole, kuid nähes kogumisringidel jätkuvalt väga surnud mööbliesemeid, on kindel, et suurjätmete kogumist nende tekkekohalt tuleb jätkata.

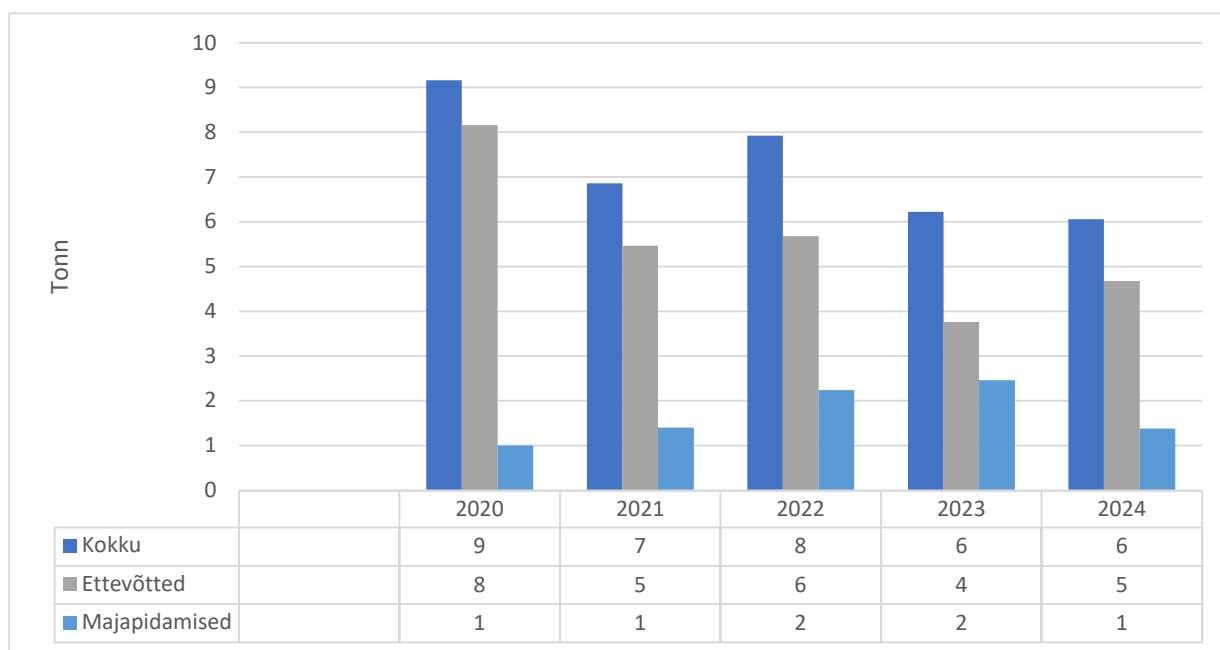
Samas on Mustvee vallas toimunud suurjätmete kogumisringide käigus ilmnenud vajadus eraldada suurjätmetest korduskasutatavad esemed. On esinenud juhtumeid, kus kogumisringidele eelnevatel päevadel kinnistule välja pandud jäätmed on enne kogumisauto saabumist kellegi poolt ära viidud. Ka kogumisautosse on aeg-ajalt sattunud korralikke, kasutuskõlblikke esemeid. Selliseid esemeid on kogumisringil valla esindaja nõudmisel ka maha jäetud (nt jalgratas, peeglid, toolid, kummut) ja vald on hiljem korraldanud nende äraveo.

Kasutuskõlblike esemete väljasorteerimine kogumisringil eeldab täiendavat sõidukit, jäätmevaldaja täiendavat teavitamist ja nõustumist talle kuuluvate esemete korduskasutusega ja/või operatiivset teavitussüsteemi konkreetsel kinnistul olevatest esemetest.

4.6 Tekstiilijäätmed

Vastavalt Mustvee valla jäätmehoolduseeskirjale loetakse tekstiilijäätmeteks korduskasutuseks sobimatud rõivad ja tekstiiljäägid, nt voodipesu, laudlinad, rätikud jms, välja arvatud tekstiilpakendid. Need tuleb koguda tekkekohas muudest jäätmetest eraldi ning taaskasutada tekkekohas või viia jäätmejaama või anda üle vastavat õigust omavale jäätmekäitlejale.

Mustvee valla ettevõtetes ja majapidamistes tekkinud tekstiilijäätmete kogused on kajastatud joonisel 9, millest nähtub, et tekstiilijäätmeid kogutakse suuremas osas ettevõtetelt ning vähemal määral kodumajapidamistelt. Üldjoontes on vaadeldaval perioodil tekstiilijäätmete kogumine ettevõtete osas vähenenud, kuid majapidamiste osas pigem tõusnud või jäänud samaks. Koguteke on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 6-9 tonni aastas.

Joonis 10. Tekstiilijäätmete koguteke Mustvee valla haldusterritooriumil aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

4.6.1 Tekstiilijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Tekstiili- ja rõivajäätmeid, mis enam korduskasutuseks ei sobi, on võimalik üle anda Torma prügilasse. Eraldi arvestust Mustvee valla elanike poolt üle antud jäätmekoguste üle peetud pole.

Riidekonteinerid kasutuskõlbliku tekstiili kogumiseks Mustvee valla territooriumile seni paigaldatud ei ole ja vajadus nende järele on hetkel küsitav, sest Mustvee vallas kipub tänavaruumis iga konteineri moodi asi koguma valdavalt prügi.

Enne 2025. aastat on Mustvee valla elanikud viinud oma kasutuskõlbliku tekstiili valdavalt Tartu linna territooriumil paiknevatesse riidekonteineritesse või muudesse suuremates keskustes asuvatesse kogumispunktidest või leidnud sellele uued kasutajad sotsiaalmeedia vahendusel.

Mustvee vallas on kaks taaskasutuspunkti, kuhu saab viia kasutuskõlblikud puhtad ja terved rõivad, jalatsid, kodutekstiili ja lauanõud:

- [Mustvee Kultuurikeskus](#) (Tartu tn 12, Mustvee linn) esmaspäevast neljapäevani kella 10–15 (tel 55650811);
- [Lohusuu Taaskasutus](#) (Avinurme tee 73, Lohusuu alevik) neljapäeviti ja reedeti kella 10–15 (tel 56996956).

Lühikest aega oli ka [Raja Vabaajakeskuse](#) teisel korrusel ruum, kuhu võis viia ja sümboolse tasu eest osta kasutatud rõivaid ja jalatseid. Tänapäevaks on see taaskasutuspunkt suletud. Kasepää Rahvamaja ja Avinurme Kultuurikeskus korraldavad perioodiliselt taaskasutustasutusi.

On avaldatud arvamust, et pidevalt kasutatavad taaskasutusnurgad võiksid olemas olla nii Voorel, Kääpal, Avinurmes kui ka Kasepää. See eeldab kohapeal inimest, kes nendega tegeleb.

12. 13. ja 14. juunil 2025 toimusid Mustvee vallas tekstiilikogumispäevad, mille käigus sai valla territooriumil asuvatesse kogumispunktidest (6 tk) viia nii kasutuskõlblikku tekstiili kui ka tekstiilijäätmeid, sealhulgas jalatseid. Kogumispunktid olid avatud neljapäeval ja reedel kella 12–18, laupäeval kella 10–14.

Tabel 9. Ülevaade 2025. aastal toimunud tekstiilikogumispäevadest. Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Kogumispunkt	Tekstiili üle andjate arv	Tekstiilkottide arv
Mustvee Vallavalitsuse majandusosakond (Narva tn 16, Mustvee linn)	26	116
Avinurme Kultuurikeskus (Võidu tn 9, Avinurme alevik)	26	83
Raja Vabaajakeskus (Uus tn 9, Kükita küla)	24	43
Lohusuu sotsiaaltuba (Avinurme tee 73 vana koolimaja, Lohusuu alevik)	10	43
Voore seltsimaja (Lossi, Voore küla)	9	34
Saare rahvamaja (Kääpa küla)	9	30

Kolme päevaga koguti kokku ligi 3,5 tonni tekstiili ja jalatseid, millest 24% (0,8 tonni) viidi Humanasse ja 76% (2,7 tonni, sealhulgas 0,1 tonni jalatseid) Torma prügilasse. Sinna tuli viia kasutuskõlbmatu tekstiil ja jalatsid lahku sorteerituna.

Tekstiili kogumise käigus ilmnas, et 150- ja 200-liitrised kilekotid on transportimiseks liiga rasked ning tulevikus tuleks üle minna maksimaalselt 100-liitristele kottidele. Tekstiilijäätmete kogumisega tuleb jätkata ka järgnevatel aastatel.

4.7 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitus- ja lammutusjäätmed on jäätmed, mis tekivad ehitiste või nende osade rajamisel, lammutamisel, renoveerimisel või restaureerimisel.

Ehitusjäätmete hulka kuuluvad puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmed, sealhulgas need, mis sisaldavad asbesti ja teisi ohtlikke jäätmeid ning väljaveetav pinnas, mis tekib ehitamisel ja remontimisel (edaspidi ehitamisel) ning mida ehitusobjektile tööde tegemiseks ei kasutata.

Euroopa Komisjoni poolt on liikmesriikidele seatud sihtarv, mille kohaselt tuleb alates 1. jaanuarist 2020 taaskasutada 70% tekkinud ehitus- ja lammutusjäätmetest. Tegu on ühega vähestest riiklikutest jäätmemajanduslikest eesmärkidest, mis on täidetud (2020. aastal oli näitaja 84%).

Mustvee valla haldusterritooriumil on liigiti kogutud ehitusjäätmed viimase viie aasta keskmisena kogu ehitusjäätmete tekkest moodustanud 90%. Tegemist on väga hea näitajaga. Ehitus- ja

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

lammutusjätmete tekitajateks on eelkõige ettevõtted ning nende teke on aastate lõikes olnud üsna kõikuv. Aastane jäätmekogus on jäänud viimasel viiel aastal vahemikku 2015 - 4144 tonni.

Jäätmearuannete kohaselt Mustvee vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjätmete liigid ja kogused on esitatud tabelis 10.

Tabel 10. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke (sealhulgas kogutud) Mustvee valla haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2020–2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Jäätmeliik	Jäätmeliigi nimetus	2020		2021		2022		2023		2024	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	631,6	125,3	715,8	131,6	193,9	172,7	78,6	135,1	477,5	153,2
17 02 01	Puit	378,7	42,3	563,3	82,7	868,4	53,6	754,7	81,8	703,3	149,7
17 02 02	Klaas	19,4	3,7	2,5	6,4	50,0	6,3	1,0	4,7	5,4	6,5
17 02 03	Plastid	0,0	1,4	3,7	0,3	2,0	3,4	0,0	1,5	0,1	1,3
17 03	Bituumenitaolised segud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 03 01*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,3	1,9	30,0	3,4
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid, kaablid ja elektrijuhtmed)	163,1	47,2	84,9	136,1	509,3	61,6	254,1	90,8	315,4	56,9
17 05	Pinnas, kivid ja süvenduspinnas (v.a ohtlik pinnas)	609,4	15,6	126,3	16,3	5,2	33,4	117,5	0,6	1574,5	199,4
17 06*	Asbesti sisaldavad isolatsiooni- ja ehitusmaterjalid	28,7	93,8	38,3	82,1	42,9	107,5	20,7	141,5	43,9	85,1
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	88,6	69,7	58,5	103,2	177,9	151,8	201,1	123,2	213,9	124,8
	Ohtlikud ehitusjäätm ^{*7}	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0	0,0	0,0

⁷ Kõik tärniga tähistatud ehitusjäätm^ed, v.a asbesti sisaldavad ehitusjäätm^ed

Võib eeldada, et tekkivad ehitus- ja lammutusprahi kogused on tegelikkuses suuremad kui ametlikus statistikas kajastub, kuna eeskätt majapidamistes tekkivatest ehitusjäätmetest käideldakse endiselt mingi osa segaolmejäätmekoguna või taaskasutatakse kohapeal.

Kuna ehitus- ja lammutusjäätmekoguste teke sõltub suuresti ehitustegevuse aktiivsusest, mis on sõltuvuses majanduslikust heaolust, on oodata ka edaspidi ehitus- ja lammutusjäätmekoguse osas ebastabiilsust.

4.7.1 Ehitus- ja lammutusjäätmekogumise- ja käitlussüsteem

Mustvee vallas tuleb ehitus- ja lammutusjäätmekäitluse küsimused lahendada juba ehitise projekteerimise etapis: ehitise ehitus- või lammutusprojekt peab sisaldama jäätmekäitluse kirjeldust, sealhulgas ülevaadet eeldatavalt tekkivate jäätmekogustest jäätmeliikide kaupa ning jäätmekäitluse suunamise võimalustest ja kohtadest. Ehitise kasutusele võtmiseks esitatavatele dokumentidele tuleb kohustuslikult lisada aruanne ehitusjäätmekäitluse tekke ja käitluse kohta ning jäätmekäitlusele üleandmist tõendavad dokumendid.

Ehitus- ja lammutusjäätmekogumise tuleb nende tekkekohas koguda liigiti, korduskasutada ja taaskasutada või anda taaskasutamiseks üle vastavat õigust omavale jäätmekäitlusele.

Jäätmekäitlusnõudeid järgides tuleb muudest jäätmekogumistest eraldi liikide kaupa koguda ja vastavat keskkonnakaitseluba omavale jäätmekäitlusele üle anda ohtlikud ehitus- ja lammutusjäätmekogumised, sealhulgas asbesti sisaldavad jäätmekogumised (eterniit, asbesttsementplaadid, asbesttsementtorud, isolatsioonimaterjalid jne), värvi-, laki-, liimi-, ja vaigujäätmekogumised, neid sisaldav taara ning nendega immutatud materjalid, naftaprodukte sisaldavad jäätmekogumised (tõrvapapp, immutatud isolatsioonimaterjalid, tõrva sisaldav asfalt jne), ohtlikke aineid sisaldav ehitusmaterjal ja saastunud pinnas.

Mustvee valla elanikel on võimalik nii liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmekogumise, kui ka ehitus- ja lammutussegaprahti üle anda Torma prügilasse, mis täidab vallas piirkondliku jäätmejaama funktsiooni. Torma prügilasse on võimalik üle anda ka asbesti sisaldavaid ehitusjäätmekogumise.

4.8 Ohtlikud jäätmekogumised

Ohtlikud jäätmekogumised on jäätmekogumised, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale. Ohtlike jäätmekogumise ringlussevõtuks ei ole seni seatud Eesti ega Euroopa Liidu tasandil sihtarve.

Mustvee valla haldusterritooriumi ohtlike jäätmekogumise teke ja käitlemine on kajastatud tabelis 11. Ohtlike jäätmekogumise tekkekogus on viimase viie aasta jooksul mõnevõrra tõusnud. Mustvee vallas taaskasutatakse ohtlikest jäätmekogumistest peamiselt värve, trükkvärve, liime ja vaikusid, 2024. aastal taaskasutati ka ohtlikke aineid sisaldavaid kive ja pinnast. Torma prügilasse ladestatakse ohtlikest jäätmekogumistest üksnes asbesti sisaldavad ehitus- ja isolatsioonimaterjalid.

Jäätmekogumised, millele Torma prügilas taaskasutust ei toimu (näiteks romusõidukid, pliiaid, elektroonikaseadmed), transporditakse valla territooriumilt välja edasiseks käitlemiseks.

Tabel 11. Mustvee vallas kogutud ohtlikud jäätmekogumised (kõik * jäätmekoodid) aastatel 2020-2024 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutamine	Ladestatud prügilasse	Transport välja
2020	193,4	2998,3	5,4	3129,0	65,8
2021	226,6	3150,4	20,1	3244,6	99,4
2022	293,9	3740,7	16,5	3879,5	134,8
2023	281,9	2540,4	0,0	2702,5	126,8
2024	292,2	2576,8	53,5	2705,5	174,6

Eeltoodud tabelis esitatud andmetesse tuleb suhtuda siiski kriitiliselt, sest näiteks 2023. aastal viisid Mustvee valla elanikud valla kulul Torma prügilasse ohtlikke jäätmeid 3 tonni ning Kääpa ja Voore jäätmekogumiskohtadest koguti kokku ligikaudu 2 tonni ohtlikke jäätmeid. KIK-i toel toimunud kogumisringi raames koguti samal aastal lisaks veel 6,5 tonni ohtlikke jäätmeid.

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on

- 1) aegunud ravimid;
- 2) elavhõbeda kraadiklaasid;
- 3) kodukemikaalid;
- 4) vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid;
- 5) värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid;
- 6) väetised ja pestitsiidid;
- 7) rotimürk jm biotsiidid;
- 8) kompaktlambid (ehk säästupirnid), päevavalguslambid;
- 9) patareid ja akud.

26.08.2023 ja 27.08.2023 toimus Mustvee vallas KIK-i toel ohtlike jäätmete kogumisring, mille käigus koguti kokku ligikaudu 6,5 tonni ohtlikke jäätmeid. Elanikkonnalt kogutud ohtlike jäätmete liigid ja nendele vastavad kogused on toodud tabeli 13 veerus "2023 KIK kogumisring".

Kogumisringi peatuspunktid olid järgmised:

Tabel 12. Kogumisringi peatumispunktid 2023. aastal

26. augustil 2023	Peatumisaeg	27. augustil 2023	Peatumisaeg
Mustvee ranna parkla	9.00–9.20	Omedu poe parkla	9.00–9.15
Võtikvere bussipeatus	9.30–9.45	Kasepää, Sõpruse tn 105 (rahvamaja tagune parkla)	9.30–9.45
Ulvi Perepoe parkla	10.00–10.10	Raja küla, Tartu mnt 2a (kohviku Kuld parkla)	10.00–10.15
Pärniku parkla	10.30–10.45	Metsaküla parkla (Kuldkala vastas)	10.30–10.45
Avinurme bussipeatuse parkla	11.00–11.15	Ruskavere bussipeatus	11.00–11.10
Vadi koolimaja juures	11.30–11.45	Koseveski bussipeatus	11.20–11.35
Lohusuu, Aldari kaupluse parkla	12.00–12.15	Kääpa küla Sarviku parkla	11.45–12.15
Lohusuu, Veneküla kiriku parkla	12.30–12.45	Levala–Torma teerist	12.25–12.35
Tammispää parkla (Kõrgemäe poe vastas)	13.15–13.30	Sirguvere–Veia teerist Torma teel	12.45–13.00
Kalmaküla, Kaluri poe parkla	13.45–14.00	Jaama postimaja juures	13.10–13.25
Jõemetsa küla, Piilsi koolimaja ees	14.15–14.30	Tuulavere–Olukvere–Martini teerist	13.35–13.45
		Voore küla Lossi parkla	14.00–14.35
		Saaremõisa pargi ringtee ääres	14.50–15.00
		Vanassaare, Saare kõrtsi parkla	15.10–15.20

Tabel 13. Mustvee valla elanike poolt Torma prügilasse viidud (tabelis ainult aastanumbriga veerg), Kääpa ja Voore jäätmekogumiskohtadesse kogutud ning 2023. aasta augustis KIK-i toel toimunud ohtlike jäätmete kogumisringi käigus AS-le Epler & Lorenz üle antud ohtlike jäätmete kogused (t/a)

Jäätmeliik	Jäätme- kood	2021	2022	Kääpa 2022	Voore 2022	2023	Kääpa 2023	Voore 2023	2023 KIK kogumis- ring	2024	Kääpa 2024	Voore 2024	2025	Kääpa 2025	Voore 2025
Põllumajandus- kemikaalid	02 01 08*	–	–	–	–	–	–	–	0,09	0,006	–	–	0,08	–	–
Muud mootori-, käigu-kasti- ja määrdeõlid	13 02 08*	1,9	2,3	–	–	0,3	–	–	–	1,2	–	–	0,8	–	–
Ohtlikke aineid sisaldavad pakendid	15 01 10*	0,3	0,3	–	0,2	0,4	–	0,1	0,2	0,5	0,05	–	0,5	–	–
Ölifiltrid	16 01 07*	0,07	0,01	–	–	0,04	–	–	–	0,02	–	–	0,03	–	–
Antifriisid	16 01 14*	–	–	–	–	0,002	0,07	–	–	0,005	–	–	0,04	–	–
Ohtlikud laborikemikaalid	16 05 06*	–	0,02	–	–	0,02	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pliiakud	16 06 01*	–	–	–	–	–	–	0,009	0,1	0,2	–	–	0,02	–	–
Õli sisaldavad jäätmekogumised	16 07 08*	0,3	0,05	–	–	0,003	–	–	–	0,01	–	–	–	–	–
Nakkusohtlikud jäätmekogumised	18 01 03*	0,005	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,005	–
Happed	20 01 14*	–	0,02	–	–	0,04	0,06	–	0,03	0,1	–	–	–	–	–
Fotokemikaalid	20 01 17*	–	0,03	–	–	–	0,05	–	–	0,008	–	–	0,02	–	–
Pestitsiidid	20 01 19*	0,1	0,3	–	–	0,01	–	–	0,2	0,05	–	–	0,07	–	–

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

Luminestsents-lambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	20 01 21*	–	0,004	–	–	0,07	0,03	0,006	0,05	0,05	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03
Vanaõli	20 01 26*	–	–	–	–	–	0,06	0,06	0,5	–	0,06	0,1	–	–	–
Värvi-, laki- ja liimi-jäätmed	20 01 27*	2,2	3,0	0,7	1,7	2,1	0,6	0,8	4,9	3,2	0,4	1,1	3,2	0,3	2,7
Olmekemikaalid	20 01 29*	–	0,02	–	–	–	0,05	–	0,1	0,02	0,03	–	0,02	–	–
Patareid ja väikeakud	20 01 33*	–	–	–	–	0,07	0,01	0,02	0,1	0,03	0,02	–	0,07	–	0,03
Ravimijäätmed	20 01 98*	0,04	0,03	–	–	0,006	0,03	–	0,1	0,007	0,02	–	0,008	0,05	0,03
KOKKU		4,86	6,12	0,73	1,94	3,02	0,91	1,01	6,48	5,35	0,54	1,25	4,9	0,38	2,8
+ Elektroonika-seadmed	20 01 35*								+ 0,083						
KOKKU									6,56						

Vanaõli jäätmete teke on kajastatud tabelis 14. Vanaõli jäätmetele taaskasutust ei toimu ning need transporditakse valla territooriumilt välja edasiseks käitlemiseks.

Tabel 14. Mustvee vallas kogutud vanaõli jäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2020	2021	2022	2023	2024
13 01	Hüdraulikaõlijäätmed	1,7	5,3	0,0	0,0	0
13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrideõlijäätmed	1,6	1,9	3,0	0,6	9
13 03	Isolatsiooni- ja soojusvahetusvanaõlijäätmed	0,6	0,0	0,0	0,0	0
13 04	Pilsivesi	1200,0	0,0	0,8	0,0	1
13 05	Õlipüünisejäätmed	5,7	7,5	2,6	2,2	19
13 07	Vedelkütusejäätmed	0,0	0,0	0,1	0,0	1

Ohtlikke jäätmeid tuleb hoiustada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlikke jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates kogumismahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.

4.8.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Kodumajapidamisest pärinevaid ohtlikke jäätmeid saavad Mustvee elanikud tasuta ära anda Torma prügilasse (v.a eterniidijäätmed, mille eest tuleb hinnakirjajärgset tasu maksta) ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktidest (v.a eterniit). KIK-i rahastuse abil on korraldatud ka ohtlike jäätmete kogumisringe, millega ka edaspidi võimalusel jätkatakse.

4.9 Probleemtooted

4.9.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Elektri- ja elektroonikaseadmete romud on üks kiiremini kasvavaid jäätmevooge. Need jäätmeliigid sisaldavad väärtuslikke metalle, kuid samas hulgaliselt ka äärmiselt keskkonnoohtlikke komponente, nagu elavhõbe, tina, kaadmium, freoonid jne. Direktiiv nr 2012/19/EL artikkel 7 p 1 sätestab elektri- ja elektroonikaromude kogumise ning taaskasutamise sihtarvud. Alates 2019. aastast on igal aastal saavutatav minimaalne kogumise määr 65% asjaomases liikmesriigis kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist. Elektroonikaromude kogumise määr oli Keskkonnaagentuuri arvutuste kohaselt Eestis 2020. aastal 61.5%.

Tabel 15. Mustvee vallas kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed - 16 02; 20 01 35* ja 20 01 36	2020	2021	2022	2023	2024
Ettevõtted	55,7	59,7	74,1	75,7	49,1
Majapidamised	19,6	20,5	19,8	20,3	24,6

Elektroonikaromude teke Mustvee vallas on aastatel 2020-2023 järk-järgult kasvanud, kuid aastal 2024 langenud tagasi perioodi alguse tasemele, jäädes vaadeldaval perioodil vahemikku 74-94 tonni aastas.

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude koguste osas võib tõenäoliselt tulevikus oodata koguste kasvu vastavalt paranevale kogumissüsteemile kui ka elektroonikaseadmete suuremale kasutamisele ja sellega kaasnevale seadmete vananemisele.

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning viia elektri- või elektroonikaseadmete jäätmete kogumispunkti või uue toote ostmise korral müügikohta.

Eestis korraldab elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügi tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus.

Käesoleval ajal saavad Mustvee valla elanikud oma elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed tasuta ära anda Torma prügilasse ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktide lähedal asuvatesse konteineritesse. 2024. ja 2025. aastal viidi valla territooriumil läbi ka elektroonikajäätmete kogumisringid, mille korraldamisega võimalusel jätkatakse.

Elektroonikajäätmete käitlemise maksavad kinni tootjavastutusorganisatsioonid.

Joonis 11. Kääpa ja Voore elektroonikajäätmete kogumiskonteinerid 2024. aastal. Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Kääpa ja Voore elektroonikajäätmete konteinerite kaudu kogutud ning 2024. ja 2025. aastal elektroonikajäätmete kogumisringide käigus kogutud jäätmetest annavad ülevaate järgmised tabelid.

Tabel 16. Kääpa jäätmekogumiskohas kogutud elektroonikajäätmete kogused tonnides. Allikas: Mustvee Vallavara

Jäätmeliik	Jäätmekood	2021	2022	2023	2024	2025	Kokku
Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed*	20 01 23 12*	0,9	0,4	0,6	1,0	0,5	3,4
Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonika-seadmed	20 01 35*	–	–	–	–	2,3	2,3
Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm ² ekraaniga varustatud seadmed	20 01 35 12*	2,6	–	–	–	–	2,6

Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed (mille mis tahes väline mõõde on üle 50 cm)	20 01 35 14*	1,0	1,1	0,7	–	–	2,8
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed seadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm)	20 01 35 15*	–	–	1,0	1,2	–	2,2
KOKKU		4,5	1,5	2,3	2,2	2,8	13,3

Tabel 17. Voore jäätmekogumiskohas kogutud elektroonikajäätmete kogused tonnides. Allikas: Mustvee Vallavara

Jäätmeliik	Jäätmekood	2021	2022	2023	2024	2025	Kokku
Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed*	20 01 23 12*	0,9	1,0	0,5	1,7	1,0	5,1
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonika-seadmed	20 01 35*	–	–	–	–	1,0	1
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm ² ekraaniga varustatud seadmed	20 01 35 12*	2,1	–	–	–	–	2,1
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed (mille mis tahes väline mõõde on üle 50 cm)	20 01 35 14*	–	0,6	1,1	0,8	–	2,5
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed seadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm)	20 01 35 15*	0,8	1,0	0,3	1,6	–	3,7
KOKKU		3,8	2,6	1,9	4,1	2,0	14,4

Tabel 18. Elektroonikajäätmete kogumisringide käigus (2024. ja 2025. aastal) Mustvee valla kodumajapidamistest kogutud jäätmete liigid ja nendele vastavad kogused tonnides. Allikas: AS Epler & Lorenz jäätmearuanne

Jäätmeliik	Jäätmekood	2024	2025
Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud soojusvahetusseadmed*	20 01 23 11*	–	2,8
Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed*	20 01 23 12*	3,4	–
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm ² ekraaniga varustatud seadmed	20 01 35 12*	2,0	–
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed (mille mis tahes väline mõõde on üle 50 cm)	20 01 35 14*	0,9	2,7
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed seadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm)	20 01 35 15*	1,3	3,4
Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed (mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm)	20 01 35 16*	2,8	–
Kasutuselt kõrvaldatud suured seadmed (mille mis tahes väline mõõde on üle 50 cm)	20 01 36 14	0,8	–
KOKKU		11,2	8,9
+ Pliiakud*	16 06 01*	+ 0,001	–
KOKKU		11,2	8,9

Elektroonikajäätmete kogumisringidel osalenud majapidamiste arvu iseloomustab järgnev tabel.

Tabel 19. Elektroonikajäätmete kogumisringidel (2024. ja 2025. aastal) osalenud Mustvee valla majapidamiste arv. Allikas: Mustvee Vallavalitsus

Asustusüksus	2024 Kogumisringil osalenud majapidamiste arv	2025 Kogumisringil osalenud majapidamiste arv
Mustvee linn	27	11
Kasepää piirkond (Kükita, Raja, Kasepää, Omedu, Nõmme, Tiheda, Ruskavere)	18	22
Avinurme alevik	16	9
Avinurme piirkond (Maetsma, Ulvi, Adraku, Tammessaare, Änniksaare, Laekannu, Kõveriku, Kõrve, Kõrvemetsa, Sälliksaare, Vadi)	8	13
Lohusuu alevik	4	7

Lohusuu piirkond (Vilusi, Piilsi, Jõemetsa, Tammisspää, Ninasi, Kalmaküla, Raadna)	8	8
Saare piirkond (Pällu, Koseveski, Halliku, Kiisli, Levala, Voore, Saarjärve, Vanassaare)	8	7
KOKKU	89	77

Endise Saare valla piirkonnast on elektroonikajäätmete kogumisringil osalenud kõige vähem majapidamisi, mis oli ka oodatav, sest seal on olnud võimalus oma elektroonikajäätmed Kääpa ja Voore konteinerite juurde ära viia.

Tuleb tõdeda, et ühe kogumisringiga õnnestus kokku koguda enam-vähem sama kogus elektroonikajäätmeid, mis Kääpal või Voorel nelja aastaga kokku.

4.9.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Patareide ja akude kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 07.08.2008 määrus nr 124 „Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsajad¹“. Eestis on kehtestatud patareidele ja akudele minimaalne kogumise määr 45%. Aastal 2020 oli Eestis kogumise määr 39%, seega riiklikku jäätmemajanduslikku eesmärki ei ole olemasolevate andmete põhjal saavutatud.

Tabel 20. Mustvee vallas kogutud patarei- ja akujäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Patareid ja akud - 16 06; 20 01 33* ja 20 01 34	2020	2021	2022	2023	2024
Ettevõtted	2,1	3,2	4,3	2,7	2,3
Majapidamised	10,5	14,8	9,9	10,7	13,3

Mustvee vallas on patarei- ja akujäätmetest kogutud peamiselt pliiakusid, vähesemal määral olmes tekkivaid patareisid ja akusid.

Eestis korraldab patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist nagu elektroonikajäätmete puhulgi MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus. Mustvee valla elanikud saavad patarei- ja akujäätmeid viia Torma prügilasse ning patareide ja akude müügikohtades asuvatesse kogumiskastidesse. Viimaste puhul aga suure tõenäosusega ei kajastu aruandluses tagastatud toodete täpne omavalitsusüksus, mistõttu on tõenäoliselt Mustvee vallas liigiti kogutud patareide ja akude hulgad tegelikkuses suuremad.

4.9.3 Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Vabariigi Valitsuse 17.06.2010 määrus nr 79 „Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsajad¹“ seab nõuded jäätmeteks muutunud mootorsõidukitele ja nende osadele. Mootorsõidukite tootja on kohutatud alates 1. jaanuarist 2015. a romusõidukitest taaskasutama vähemalt 95% romusõidukite aastasest keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete kogus peab olema vähemalt 85% romusõidukite aastasest keskmisest massist. Aastal 2020 oli Eestis romusõidukite taaskasutamise määr 91.3% ja ringlussevõtu määr 87.2%. Seega on romusõidukite osas riiklik ringlussevõtumäär saavutatud, kuid taaskasutamise määr on alla sihttaseme.

Mootorsõidukid ja nende osad kuuluvad jäätmeseaduse mõistes probleemtoodete hulka. Probleemtooted on tooted, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada nii ohtu tervisele kui ka keskkonnale, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäära risustamist.

Tabel 21. Mustvee vallas kogutud romusõidukid ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed 16 01 (välja arvatud 16 01 03)	2020	2021	2022	2023	2024
Ettevõtted	3,2	3,2	2,1	1,4	2,1
Majapidamised	14,9	11,0	14,3	10,6	15,5

Tabelist 21 nähtub, et romusõidukite ja nende osade tekkekogus on viimasel viiel aastal olnud selge trendita, kõikides vahemikus 12-18 tonni aastas.

Romusõiduk tuleb üle anda tootja või tootja esindaja määratud kogumispunkti, sõiduki müügikohta või vanametalli kogumispunkti. EELIS andmetel Mustvee vallas autolammutuskodasid ega vanametalli käitluspunkte ei asu. Romusõidukeid on võimalik viia ka erinevatesse kokkuostupunktidest üle Eesti, näiteks Kuusakoskisse. Lähim Kuusakoski teeninduspunkt asub Tartus.

4.9.4 Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Vanade autorehvide kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord", mille alusel on tootja kohustatud ringlusse võtma või taaskasutama kõik kogutud vanarehvid.

Vanad autorehvid on võimalik tasuta ära anda rehviavetõtetesse. Samuti on võimalik eraisikul rehve üle anda MTÜ Rehvinglus autorehvide kogumispunktidest. Mustvee valla elanikud saavad vanarehve viia MTÜ Rehvinglus kogumispunkti aadressil Kastani tn 27, Mustvee linn (OÜ Revan).

Tabel 22. Mustvee vallas kogutud vanarehvid aastatel 2020-2024 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Vanarehvid - 16 01 03	2020	2021	2022	2023	2024
Ettevõtted	0,0	20,2	128,6	141,1	268,1
Majapidamised	0,3	0,5	0,4	0,0	16,0

Riikliku jäätmetatistika alusel on märgatavalt suurenenud vanarehvide kogumine ettevõtelt alates 2022. aastast. See on osaliselt tingitud olukorrast, kus 2022/2023 aastavahetusel likvideeris Mustvee vald Kasepää jäätmejaama kogunenud suurt rehvihunnikut ning MTÜ-le Rehvinglus anti üle 136 tonni vanarehve.

Seoses vanarehvide vastuvõtmise ja taaskasutamise süsteemi arenemisega Eestis, võib edaspidi oodata vanarehvide osas rehvide taaskasutamise suurenemist. Samas vanarehvide osakaalu konkreetselt Mustvee valla jäätmetekkes ei ole võimalik edasiseks perioodiks ette hinnata.

4.9.5 Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem

Põllumajandusplast on põllumajanduses või aianduses kasutatav silopallikile, silokattekile, kiletunnel, kattevõrk ja plastnõör või samal otstarbel kasutatav muu plast.

Põllumajandusplasti kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 15.02.2013 määrus nr 30 "Põllumajandusplastist tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamisenõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsused".

Juba alates 1. jaanuarist 2013 on põllumajandusplasti tootja kohustatud tagasi võtma ja korraldama oma turule lastud põllumajandusplastist tekkinud jäätmete taaskasutamise ning tootja peab korraldama põllumajandusplasti jäätmete kogumise nii, et igas Eesti maakonnas oleks vähemalt üks kogumispunkt. Kõigis põllumajandusplasti müügikohtades peavad üleval olema teated, kuhu saab põllumajandusplasti jäätmeid tagastada.

Mustvee valla haldusterritooriumil on põllumajandusplasti kogutud vaadeldava perioodi jooksul aastatel 2021 (6,4 tonni), 2023 (6 tonni) ja 2024 (10,9 tonni). Põllumajandusplasti annavad üle peamiselt ettevõtted, vähesel määral majapidamised. Põllumajandusplasti on võimalik üle anda Torma prügilasse. Valdav enamus põllumajandusplastist ladestatakse.

4.10 Reoveesete

Reovee käitlusel tekib jäätmena reoveesete, võrepraht ja liivapüünisesete (edaspidi reoveesete). Viimase viie aasta andmete alusel on Mustvee vallas tekkinud reoveesetet vahemikus 4-51 tonni aastas, teke on kaootiline ja selge trendita. Suur osa transporditakse valda sisse naabervaldadest. Reoveejäätmetest võrepraht suunatakse ladestamisele ning liivapüünisesete ja olmereovee puhastussetted taaskasutamisele.

Tabel 23. Mustvee vallas kogutud reoveesette jäätmed (19 08) aastatel 2020-2024 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutamine	Ladestatud prügilasse	Määratlemata käitlemine
2020	4,1	1541,0	297,4	193,8	1523,5
2021	51,4	3739,1	0,0	211,4	0,0
2022	0,8	1381,8	0,0	265,5	0,0
2023	4,4	61,4	468,7	265,4	2600,3
2024	39,1	1411,2	521,8	808,8	2087,4

4.11 Tervishoiu- ja veterinaarteenuste jäätmed

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmed. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Vallas pakub esmatasandi tervishoiuteenust Mustvee linnas asuv SA Mustvee Tervis, pakkudes nii perearsti, hambaarsti kui ka haigla teenuseid. Perearstid asuvad lisaks Lohusuu teenuskeskuses (OÜ Medikraft), Saare teenuskeskuses ja Voorel Aktiviseerimiskeskuses (OÜ Perearst Viida Kordmaa). Hambaravi pakutakse Mustvee linnas. Apteegid paiknevad Mustvee linnas ja Avinurme alevikus. Veterinaarteenuseid osutatakse Mustvee linnas.

Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas ja viia tekkekohast pakituna tervishoiuasutuse jäätmehoidlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Tervishoiujäätmete teke on perioodil 2020-2024 jäänud vahemikku 0,05-0,28 tonni aastas ning teke on aastate lõikes olnud kaootiline. Meditsiinilised riskijäätmed on transporditud täies mahus valla territooriumilt välja edasiseks käitlemiseks.

Seoses rahvastiku vananemisega ja jäätmetekitajate üle kontrolli saavutamiseks võib järgnevateks aastateks prognoosida mõningast raviasutustes tekkivate jäätmete kasvu.

Loomahaiguste uurimisel, diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed (kood 18 02) tuleb samuti üle anda vastavat keskkonnakaitseluba omavatele ettevõtetele. Sellised jäätmed peaksid

saama käideldud samal viisil inimeste raviasutuste- ja haigla jäätmetega. Jäätmearuandluse andmetel on veterinaarteenuse jäätmeid perioodil 2020-2024 tekkinud Mustvee vallas üksnes 2021. aastal mahus 0,33 tonni ja 2023. aastal mahus 0,04 tonni. Tekkivaks jäätmeliigiks on teravad ja torkivad esemed (mitteohtlikud), mis on täies mahus prügilasse ladestatud.

4.12 Tööstusjäätmed

Mustvee vallas olulise jäätmetekkega tööstused puuduvad.

Tööstusjäätmete teke sõltub suuresti vallas tegutsevate ettevõtete arengutest ning nende teket ei ole võimalik jäätmekavas prognoosida. Ettevõtted vastutavad ise oma jäätmete õiguspärase käitlemise eest ning vajadusel reguleeritakse ettevõtete jäätmekäitlust keskkonnakaitselubadega.

4.13 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas

Tabelis 24 on esitatud Mustvee valla haldusterritooriumil esinevad jäätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt [03.06.2022 a keskkonnaministri määrusele nr 28](#) tekkekohal liigiti koguda.

Tabel 24. Eriliigiliste jäätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Mustvee valla kodumajapidamistele.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejäätmed (20 03 01)	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmevedu toimub Mustvee vallas ühe jäätmeveopiirkonnana. Segaolmejäätmete üleandmine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik kõigile piirkonnas asuvatele jäätmevaldajatele.
Paber ja kartong (20 01 01)	Korraldatud jäätmevedu	Viie ja enama korteriga majades tuleb paber ja kartong koguda eraldi konteinerisse ja anda jäätmevedajale üle vähemalt üks kord 4 nädala jooksul. Ülejäänud jäätmevaldajatel on võimalik tellida jäätmevedajalt paberi ja kartongi ära vedu vabatahtliku teenusena.
	Jäätmejaam	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas.
Plastid (20 01 39)	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas.
Klaas (20 01 02)	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas.
Metallid (20 01 40)	Jäätmejaam	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas.
	Kokkuostupunktid	Võimalus viia erinevatesse vanametalli kokkuostupunktidest üle Eesti.
Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 01)	Korraldatud jäätmevedu	Ära vedu toimub neli korda aastas (üks kord kevadel ja kolm korda sügisel) nädalavahetustel korraldatavate kogumisringide käigus.
	Kompostimine oma kinnistul	Paljudes eramajapidamistes toimub kohtkompostimine
	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas.
Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Korraldatud jäätmevedu	Üleandmine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik kõigile piirkonnas asuvatele jäätmevaldajatele, kellel puudub kohtkompostimise võimalus.
	Kompostimine oma kinnistul	Paljudes eramajapidamistes toimub kohtkompostimine
	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas.

Biooloogiliselt mittlagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas
Pakendid (15 01)	Tekkekohalt kogumine	Individuaalse pakendikoti või kogumismahuti tühjendamise teenus, mis on kortermajades kohustuslik ning teistele jäätmevaldajatele vabatahtlik.
	Avalik konteinerpark	Avalikud kogumiskohad, ajakohased asukohad on leitavad Mustvee valla kodulehel.
	Jäätmejaam/ kogumispunkt	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktides
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes või nende läheduses.
Puit (20 01 38)	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Jäätmejaam	Tasuline kasutuskõlbmatu tekstiili vastuvõtt Torma prügilas
	Kogumispäevad	Alates 2025. aastast on korraldatud tekstiilikogumispäevaid.
	Taaskasutuspunktid	Kasutuskõlblikke riideid saab üle anda Mustvees ja Lohusuus asuvates taaskasutuspunktides. Kasepää ja Avinurmes korraldatakse perioodiliselt taaskasutus- laatasid.
Suurjäätmed (20 03 07)	Korraldatud jäätmevedu	Suurjäätmete kogumine toimub jäätmekogumis- päeval eelregistreerimise alusel.
	Jäätmejaam /kogumispunktid	Tasuline vastuvõtt Torma prügilas ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktides.
Ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)	Jäätmejaam/ kogumispunktid	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktides.
	Apteegid	Tasuta vastuvõtt apteekides.
Elektroonikajäätmed (20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Jäätmejaam/konteinerid	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas ja Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktide lähedal asuvates konteinerites.
	Kogumisringid	Vastavalt vajadusele
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu ala- jaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisal- davad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Jäätmejaam/ kogumispunktid	Tasuta vastuvõtt Torma prügilas ning Kääpa ja Voore jäätmekogumispunktides.
	Kogumisringid	Kogumisringide korraldamine vastavalt KIK rahastustoetusele

4.14 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised

Vallas tekkivad jäätmed suunatakse Torma prügilasse või transporditakse omavalitsusest välja edasiseks käitluseks. Liigiti kogutud jäätmed (pakendijäätmed, vanapaber jms) suunatakse erinevatesse jäätmekäitluskohadesse nii Eestis kui välisriikides edasiseks taaskasutamiseks, sh ringlussevõtuks.

Mustvee vallas paikneb kuus registreeritud jäätmekäitlusk kohta, mille ülevaade on esitatud tabelis 25.

Tabel 25. Mustvee valla haldusterritooriumil registreeritud töötavad jäätmekäitluskohad seisuga 24.03.2026. Allikas: Keskkonnaotsuste infosüsteem (Kotkas) register

Registrikood	Nimetus	Käitaja	Asukoht	Tegevuse liik
JKK4900135	Jaska karjääri laskepaik	MTÜ Vaiga Reservväelaste Laskespordiklubi	Tarakvere küla	Vanarehvide käitluskoh
JKK4900001	Torma prügila	Amestop OÜ	Võtikvere küla	Tavajäätmeprügila; Ümberlaadimisjaam, vaheladu; Bioloogiline töötus; Elektroonikaromude käitluskoh; Vanarehvide käitluskoh; Tavajäätmete käitluskoh; Pinnasetäitekoh, teedeehitus
JKK4900148	Avinurme katlamaja	SW ENERGIA OÜ	Avinurme alevik	Koospõletustehas
JKK7800284	Kääpa küla jäätmejaam	Epler & Lorenz AS	Kääpa küla	Ohtlike jäätmete käitluskoh; Tavajäätmete käitluskoh
JKK7800285	Voore küla jäätmejaam	Epler & Lorenz AS	Voore küla	Ohtlike jäätmete käitluskoh; Tavajäätmete käitluskoh; Elektroonikajäätmete käitluskoh
JKK4900153	Mustvee katlamaja	SW Energia OÜ	Mustvee linn	Koospõletustehas

4.15 Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Mustvee valla haldusterritooriumil paikneb kokku 4 suletud prügilat:

- Maetsma (suletud 2004);
- Peebusaare (suletud 1998);
- Kaasiku (suletud 2002);
- Mustvee linna suletud prügila (suleti 15.06.2001)

Kõik prügilate territooriumid on korrastatud ning Mustvee vallal prügilate sulgemisega täiendavaid seirekohustusi ei ole.

Mustvee valla territooriumile ei jää riiklikult registreeritud jääkreostusobjekte.

4.16 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

Vastavalt jäätmeseadusele korraldab omavalitsusüksus oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, biojäätmete ja olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumise ja veo ning korraldab tema korraldusel kokku kogutud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise, välja arvatud juhul, kui see on hõlmatud laiendatud tootjavastutusega seonduvate tootja kohustustega.

Omavalitsusüksuse õigused ja kohustused hõlmavad:

- 1) jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja, korraldatud jäätmeveo korra ning teiste kohalikul tasandil jäätmekäitlust suunavate dokumentide koostamist, vastuvõtmist ja avalikustamist;
- 2) korraldatud jäätmeveo organiseerimist;

- 3) jäätmete kogumiskoha määramist, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;
- 4) jäätmehooldustasu kehtestamist;
- 5) õigust nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust;
- 6) koostöö tegemist teiste omavalitsustega jäätmeseadusega sätestatud nõuete täitmiseks;
- 7) seisukoha andmist keskkonnaloa taotlustele;
- 8) järelevalve teostamist jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimuste täitmise üle.

Jäätmevaldajate kohustus on järgida kohaliku omavalitsusüksuse kehtestatud nõudeid jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks.

Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega jäätmeveo hanke. Võimalik on valida kahe erineva lähenemisviisi vahel:

- **korraldatud jäätmevedu**, kus teenuse osutamise õigus antakse vedajale kontsessioonilepingu alusel, omavalitsuse rolliks on süsteemi korraldamine ja järelevalve.
- **Alternatiivne korraldatud jäätmevedu**, mille puhul võib kohalik omavalitsus korraldada jäätmeveo viisil, kus jäätmeid vedava ettevõtja ainus lepingupartner ja tasu maksja on omavalitsus. Sellisel juhul peab omavalitsus arvestust jäätmevaldajate üle ning korraldab nendele teenuse eest arveldamise, võimaldades kujundada teenuse ühtse süsteemina ning juhtida jäätmehoolduse korraldust terviklikumalt.

Vastavalt pakendiseadusele on kohaliku omavalitsusüksuse rolliks koostada ja rakendada pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja vedamise ning taaskasutusorganisatsioonidele üleandmise kava, sealhulgas korraldada ka pakendijäätmete avalikku kogumist kogumissüsteemi kaudu müügikohtade juures. Samas ei tohi kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kokku kogumisel korraldatud jäätmeveo raames takistada pakendiettevõtjal ja taaskasutusorganisatsioonil kohustuste täitmist. Omavalitsusüksuse poolt kokku kogutud pakendijäätmed antakse enne käitlustoiminguid üle taaskasutusorganisatsioonidele proportsionaalselt nende turuosadega.

Probleemtoodete jäätmete kogumist korraldavad tootjavastutusorganisatsioonid ja kohalik omavalitsus, näiteks vanarehvide kogumine jäätmejaamas.

Jäätmeseadus sätestab põhimõtted, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja. See tähendab, et korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo ja -käitluse teenustasu. Lisaks võidakse rakendada kohalikes omavalitsusüksustes alternatiivset korraldatud jäätmevedu, mille puhul lisandub teenustasu hulka ka jäätmehoolduskulude katteks makstav tasu. Seda saavad kasutada kohaliku omavalitsuse üksused jäätmehoolduse korraldamiseks ning arendamiseks, sealhulgas jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise sihtarvu saavutamiseks. Jäätmehoolduse kulu katteks kogutava tasu suurus arvutatakse protsendipõhiselt vastavalt jäätmevaldajale esitatud korraldatud jäätmeveoga hõlmatud kuludest. See on otseselt seotud tema tarbimisega ja jäätmehoolduskulude katteks makstav tasu võib olla kuni 50% jäätmeveo teenustasust, kuid mitte alla ühe euro kalendrikuus. Arvestades, et liigiti kogutud jäätmetele määratakse madalamad jäätmeveo teenustasud kui segaolmejäätmetele, siis muutub ka jäätmehoolduskulude katteks küsitav tasu neile jäätmevaldajatele kallimaks, kes jäätmeid liigiti ei kogu. Sellise hinnastamise kaudu antakse jäätmevaldajatele majanduslik motivatsioon oma käitumisharjumuste muutmiseks ja jäätmete liigiti kogumiseks.⁸

⁸ Jäätmeseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

Valla eelarvest kaetakse järgnevad kulud:

- 1) Avalike kogumisvahendite ja kogumispunktidega seotud kulud;
- 2) väljaspool korraldatud jäätmevedu kogutavate jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud;
- 3) väljaspool korraldatud jäätmevedu kogutud jäätmete käitlemise kulud;
- 4) jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse kulud, sealhulgas jäätmekäitluskoha rajamise ettevalmistamise kulud;
- 5) korduskasutuslahendustega ja jäätmetekke vältimisega seotud kulud;
- 6) jäätmevaldajate registri pidamise ning jäätmevaldajatega arveldamise kulud;
- 7) jäätmeteemalise teavituse ja nõustamise kulud;
- 8) jäätmeseaduse nõuete täitmise järelevalve kulud;
- 9) muud kulud, mille eesmärk on parandada jäätmehoolduse taset või täita jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise sihtarve.

Mustvee valla jäätmehoolduse arendamise võimalikud finantseerimisallikad on vallaeelarve (sh kavandatud tasu jäätmehoolduse kulude katteks) ning toetuse taotlemine erinevatest fondidest (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Euroopa Liidu struktuurifondid jt). Fondidest toetatavad tegevused on reeglina sõltuvuses riiklikest jäätmemajanduse eesmärkidest. Samuti on võimalik jäätmete liigiti kogumise võrgu arendamisse kaasata tootjavastutusorganisatsioon. Alates 2019. aastast toetab riik jäätmehoolduse arendamist üksnes riiklike toetusprogrammide kaudu ning otsetoetus on kaotatud.

Valla territooriumil Keskkonnaameti poolt väljastatud keskkonnakaitseloa alusel tegutsevad jäätmekäitlejad omavad kohustust jäätmekäitluse korraldamiseks vastavalt neile väljastatud loas sätestatud tingimustele.

Keskkonnaameti ülesanne on kontrollida Mustvee valla haldusterritooriumil tegutsevate jäätmekäitlusettevõtete keskkonnalubade vastavust nõuetele ning vastavaid lube väljastada. Keskkonnaameti kaudu toimub ka jäätmekäitlusala järelevalve, sealhulgas õigusaktide nõuete ning väljastatud keskkonnakaitselubade nõuete järgimine. Lisaks on Keskkonnaametil pädevus teha haldusjärelevalvet kõikide kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehooldusnõuete õiguspärasuse üle.

4.16.1 Korraldatud jäätmevedu

Vastavalt jäätmeseaduse §-le 135 on kohalikul omavalitsuse üksusel, mille haldusterritooriumil elab rohkem kui 1500 inimest, kohustus organiseerida oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu. Korraldatud jäätmeveo kohustus on alates 2005. aasta 1. jaanuarist. Korraldatud jäätmeveo põhieesmärk on liita kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga, et kaoks ära omanikuta prügi probleem ja illegaalne prügistamine.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohale või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt. Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjäätmete ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud (eelkõige biojäätmete ja tagatisrahata pakendijäätmete) jäätmeliikide kogumise ja veo ning edasise suunamise taaskasutusse või kõrvaldamisele. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Mustvee valla haldusterritooriumil kehtib üks kogu valla territooriumit hõlmav jäätmeveopiirkond. Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikideks on segaolmejäätmed, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed, paber ja kartong, suurjäätmed ning segapakend. Jäätmete vedamise ainuõigus on perioodil 01.11.2022 – 30.04.2027 ettevõttel AS Keskkonnateenused. Jäätmeveo ainuõigus tähendab seda, et veopiirkonnas võib olmejäätmete kogumise ja äraveo teenust osutada üksnes ainuõiguse saanud jäätmevedaja ning teised jäätmevedajad ei tohi antud veopiirkonnas

teenuseid osutada. Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik piirkonnas asuvad jäätmevaldajad, nii eramajade omanikud, korteriühistud kui ka ettevõtjad.

Erandkorras vabastatakse jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest jäätmeseaduses ja jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimustel. Kui vallavalitsus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata talvisel perioodil, võib ta jäätmevaldaja ajutiselt korraldatud jäätmeveost vabastada ajavahemikus 1. oktoober kuni 30. aprill.

Mustvee valla jäätmevaldajate registri 29.03.2026 andmetel on korraldatud jäätmeveoga liitunud 3114 kinnistut, ajutisi vabastusi on 353, ühiskasutusi 107 ja erandkorras vabastatuid 120. Jäätmevaldajate registri alusel on jäätmevaldajatest umbes 85% hõlmatud korraldatud jäätmeveoga.

5 Jäätmekava 2018-2023 tegevuskava ja eesmärkide täitmise analüüs

Mustvee valla territooriumil kehtis Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023. Jäätmekava tegevuskava täitmise ülevaade on esitatud tabelis 26.

Tabel 26. Eelmise perioodi jäätmekava eesmärkide täitmine.

Tegevus		Elluviimine
Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine		
1.1	Jäätmekäitluslast infot sisaldavate voldikute väljaandmine nii eesti kui vene keeles.	Voldikute väljaandmine ei ole olnud vajalik, sest jagatud on riigi poolt välja töötatud jäätmete liigiti kogumise juhiseid nii eesti kui vene keeles. Tegevuse täitmine ei ole olnud vajalik
1.2	Jäätmehooldusalaste artiklite avaldamine.	Artikleid avaldatakse vastavalt vajadusele ja hooajalisusele – näiteks uue KOJV teenuse rakendamisel, riiklike seadusandluste muutumisel jne. Artikleid on avaldatud valla kodulehel ja sotsiaalmeedias. Tegevus on täidetud
1.3	Kõigi omavalitsuste veebilehtedel tehakse ajakohane jäätmekäitlust puudutav info (kogumispunktide/jäätmejaamade asukohad, sorteerimisjuhised ja asjakohased õigusaktid) pidevalt kättesaadavaks.	Vastavat infot hoitakse pidevalt ajakohasena ning see on kättesaadav valla kodulehel jäätmemajanduse rubriigis. Tegevus on täidetud
1.4	Keskkonna ja jäätmehooldusalaste projektide läbiviimine (sh mänguliste keskkonnateadlikkust edendavate projektide läbiviimine koolides ja lasteaedades, õpetajate koolitamine enne lasteaedades ja koolides läbi viidavaid projekte).	2021. ja 2022. aastal korraldati seoses uue korraldatud jäätmeveo perioodi algusega koostöös Keskkonnaametiga koolitusi valla erinevates piirkondades. 2022. aasta augustis toimus Avinurme Külavanemate Koja eestvedamisel jäätmete liigiti sorteerimise õpituba. 2023. aasta novembris toimus Voore noortetoas jäätmete liigiti kogumise praktiline koolitus. KIKi ja kohalike ettevõtete toel soetati 2024. aastal Mustvee valla haridusasutustesse jäätmete liigiti kogumiseks sorteerimisjaamad ja sellega seonduvalt koolitati koostöös Keskkonnaametiga nii Mustvee valla koolides kui ka lasteaedades ligemale 391 inimest - õpilasi, õpetajaid, personali. Tegevus on täidetud
1.5	Jäätmekava regulaarne ülevaatamine ja täiendamine.	Jäätmekava on regulaarselt üle vaadatud, täiendamiseks ei ole vajadust olnud. Koostamisel on uus jäätmekava vastavalt uuele riigi jäätmekavale ja seadusandlusele. Tegevus on täidetud
1.6	Kõikide omavalitsuste jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid vaadatakse üle ning uuendatakse, juhul kui oluline asjakohane seadus või määrus peaks muutuma/jõustuma.	Jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid on perioodiliselt üle vaadatud. Tulenevalt jäätme- ja pakendiseaduse muudatustest alustatakse lähiajal jäätmehoolduseeskirja ajakohastamist. Tegevus on täidetud
1.7	Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse liikmete jäätmehoolduseeskirjad vaadatakse üle ja	14.12.2020 otsustas MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus üldkoosolek ühingu

	ühtlustakse.	tegevuse lõpetada ja seisuga 07.02.2024 on ühing äriregistrist kustutatud. Iga omavalitsus on selle otsuse tegemise ajast alates koostanud oma dokumente vastavalt enda vajadustele. Tegevuse täitmine ei ole olnud võimalik
1.8	Korraldatud jäätmeveo hangete korraldamine.	Hankeid on perioodiliselt korraldatud, viimane hange korraldati aastal 2022. Tegevus on täidetud
1.9	Korraldatud jäätmevedu puudutavad õigusaktid vaadatakse üle enne uue korraldatud jäätmeveo kontsessiooni korraldamist.	Õigusaktid on enne uut kontsessiooni korraldamist üle vaadatud, viimati uuendati jäätmehoolduseeskirja aastal 2021. Tegevus on täidetud
1.10	Korraldatud jäätmeveost vabastatute kaardistamine ja vajadusel jäätmeveo piirkonna muutmine.	Varasemaid korraldatud jäätmeveo piirkondi muudeti 2021. aastal, kui korraldatud jäätmeveoga hõlmati kogu valla territoorium. Tegevus on täidetud
1.11	Omavalitsuste jäätmealase koostöö jätkamine läbi Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse ning Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse koostöövõrgustiku laiendamine.	Koostööd jätkati kuni aastani 2020, seejärel otsustas ühing tegevuse lõpetada. Tegevus on täidetud osaliselt
1.12	Koostöö ja infovahetus teiste ametkondadega.	Koostööd on tehtud peamiselt Keskkonnaametiga ja vähesemal määral Kliimaministeeriumiga. Infovahetus toimub ka kohalike omavalitsuste keskkonnaspetsialistide vahel. Tegevus on täidetud
1.13	Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades ühtses stiilis jäätmekogumiskohtade/ jäätmejaamade viitade ja infotahvlite paigaldamine.	Pärast IEJHK likvideerimist on tegevuse täitmise järele puudunud vajadus. Tegevuse täitmine ei ole olnud vajalik
Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine		
2.1	Maastikupilti kahjustavad hooned.	Perioodil lammutati objektid aadressidel Pihkva tn 2 Mustvee linnas, Põllu tn 12 Avinurme alevikus Tegevus on täidetud
2.2	Ehitusjäätmete käitluse kontrollimine.	Valdavalt toimub kontroll vastavate lubade menetluste käigus. 2022. aastal toimus koostöös Keskkonnaametiga ühe Mustvee valla ehitus-lammutusobjekti kontroll kohapeal. Tegevus on täidetud
2.3	Eterniidijäätmete liigiti kogumine ja luua jäätmejaama äraandmise võimalus.	Torma prügilas on võimalus tasu eest eterniidijäätmeid üle anda. Eterniidijäätmete kogumisinge Mustvee vallas korraldatud ei ole, sest vallal puuduvad selleks vahendid. 2021. aastal taotles Mustvee vald eterniidijäätmete kogumisingi korraldamiseks KIKI rahastust, kuid see taotlus jäi rahuldamata. Tegevus on täidetud
2.4	Jõgeva linna jäätmejaama ehitus – ja lammutusjäätmete vastuvõtmiseks ala laiendamine. Autokaalu soetamine.	Ei kohaldu Mustvee vallale.
Jäätmetekke vältimise, jäätmete sorteerimise, liigiti kogumise ja taaskasutamise suurendamine		
3.1	Torma prügila tegevused: ehitusjäätmete sorteerimine, saastunud pinnase käitlemine jne. Kompostimisväljaku ehitamine	Torma prügilas sorteeritakse ehitusjäätmeid ning käideldakse saastunud pinnast. Lisaks on olemas kompostimisalad.

		Tegevus on täidetud
3.2	Pakendite kogumissüsteemi optimeerimine, sh pakendikoti süsteemi arendamine hajaasutsuses.	Kogumissüsteemi on optimeeritud ning konteineriparki on täiendatud. Tegevus on täidetud
3.3	Jäätmekogumiskohtade haldamine.	Jäätmekogumiskohti (Kääpa ja Voore) haldab teenusena Epler & Lorenz AS. Tegevus on täidetud
3.4	Vajadusel Lohusuu alevikku ja Saduküla külla jäätmekogumiskoha ehitamine. Luua vajadusel jäätmekogumispunkt suurjäätmete vastuvõtmise võimalused. Võimalusel võtta vastu ka ohtlikke ja teisi jäätmeliike. Konteinerite soetamine.	Lohusuu elanikel on lähim jäätmete üleandmiskoht Torma prügilas (ca 15 km) ning puudub vajadus sinna piirkonda täiendava kogumispunkti loomiseks. Vajadus tegevuse täitmiseks puudub
3.5	Kodumajapidamistes tekkinud ohtlike jäätmete, suuregabariidiliste jäätmete ning elektri- ja elektroonikaseadmete kogumise edendamine.	Ohtlike jäätmete kogumiseks on koostöös KIK-ga 2019. ja 2023. aastal korraldatud kogumisringe ning ohtlike ja elektroonikajäätmete kogumine on olnud tagatud Kääpa ja Voore kogumispunktides. Suurjäätmeid kogutakse alates 2023. aastast korraldatud jäätmeveo raames kogumisringidel. Tegevus on täidetud
3.6	Biolagunevate jäätmete kompostimise propageerimine/arendamine ja vajadusel uute komposteerimisväljakute ehitamine.	Kompostimist kavandatakse laiemalt propageerida alles siis, kui elanikele on võimalik jagada kompostreid või biojäätmete konteinereid. Hetkel uute komposteerimisväljakute rajamise järele vajadus puudub. Tegevuse täitmine ei ole olnud vajalik
3.7	Kompostrite soetamine eramute, korrusmajade juurde.	Kuna Mustvee Vallavalitsuse taotlus KIK-le jäi 2022. aastal rahuldamata, et ole kompostreid soetatud. Tegevus ei ole täidetud
3.8	Kompostrid lasteaedade, lasteaed algkoolide ja koolide juurde.	Kompostreid ei ole soetatud, kuid nende soetamise vajadust võib õppe-eesmärkidel kaaluda. Tegevus ei ole täidetud
3.9	Avalikel haljasaladel tekkivate biolagunevate jäätmete kompostimisele suunamine.	Haljasaladel tekkivad biojäätmed kompostitakse kohapeal või antakse üle jäätmevedajale, kes suunab selle kompostimisele. Tegevus on täidetud
3.10	Metalli-, plasti- ja klaasijäätmete, tekstiili, puidu ja vanapaberi liigiti kogumine.	Kõiki nimetatud jäätmeliike on võimalik liigiti üle anda Torma prügilasse. Tegevus on täidetud
3.11	Võimalusel jätkata koostööd Torma prügilaga.	Koostöö Torma prügilaga jätkub. Tegevus on täidetud
3.12	Peipsiääre valda Alatskivi alevikku piirkondliku jäätmejaama ehitamine, korrastada olemasolevad jäätmekogumiskohad ning vajadusel ehitada valla Peipsiääre piirkonda jäätmekogumiskoht.	Ei kohaldu Mustvee vallale.
3.13	Vajadusel täiendada jäätmekogumiskohti (Avinurme, Voore, Kääpa, Kasepää) konteinerite, kaaluga ja luua vajadustest ning võimalustest rohkematele jäätmeliikidele vastuvõtutingimused.	Avinurme jäätmekogumiskoht suleti 2021. aastal ja Kasepää oma 2023. aastal. Voore ja Kääpa jäätmekogumiskohti pole uuele korraldatud jäätmeveo süsteemile üleminekuga seonduvalt täiendatud ega laiendatud.

		Tegevus ei ole täidetud
3.14	Jäätmekogumiskohtade või -majade rajamine väiksematesse küladesse ja kaupluste juurde.	Peamised jäätmekogumiskohad on pakendijäätmete kogumiseks. Jäätmemajasid ei ole rajatud. Tegevus on täidetud osaliselt
3.15	Riiete kogumiskonteinerite soetamine.	Riiete kogumiskonteinereid ei ole soetatud. Tegevus ei ole täidetud
3.16	Avalikesse kohtadesse paigaldada jäätmete liigiti kogumise mahutid.	Avalikes kohtades on paigaldatud pakendikonteinereid eri liiki pakendijäätmetele. Muud jäätmeliigid on võimalik viia Torma prügilasse ning jäätmekogumispunktidesse. Tegevus on täidetud
3.17	Olmejäätmete kogumisringide/ talgute korraldamine kevadhooajal Peipsi järve kaldal.	Ranna-alasid on korrastatud igal kevadel "Teeme ära" kampaania raames Tegevus on täidetud
3.18	Jõgeva linna jäätmejaama kompostimisplatsi laiendamine, inventari soetamine.	Ei kohaldu Mustvee vallale
Jäätmehoolduse suunamine ja järelevalve		
4.1	Jäätmevaldajate registri funktsioonide täiendamine ja tõhusa andmevahetuse korraldamine.	Jäätmevaldajate registrit on täiendatud ja andmevahetus toimib. Tegevus on täidetud
4.2	Andmete kogumine ja süstematiseerimine.	Andmeid kogutakse kogumisplatsidelt, korraldatud jäätmeveo vedajalt ning Keskkonnaagentuurist. Tegevus on täidetud

6 Jäätmetekke prognoos

Mustvee valla rahvaarvu prognoos näitab sarnaselt teiste Jõgevamaa piirkondadega ja äärealadega pikaajalist kahanemistrendi, mida iseloomustab negatiivne iive ja väljaränne. Kuigi rahvaarvu vähenemine võib aeglustuda, prognoositakse elanike arvu edasist langust. Mustvee valla rahvaarvu prognoosimisel lähtutakse Mustvee valla viimase viie aasta rahvaarvu andmetest. Viie aasta keskmisena väheneb rahvaarv 51 elaniku võrra aastas.

Seoses elanike arvu vähenemisega võib oodata olmejäätmete reaalse tekkekoguse pidurdumist. Elanike arvu prognoosis lähtutakse elanike arvu vähenemisest 51 elaniku võrra aastas ning jäätmetekke prognoosis lähtutakse, et perioodil 2026–2031 väheneb olmejäätmete kogus läbi kavandatud tegevuste elaniku kohta 388 kg-lt 300 kg-ni.

Perioodil 2020–2024 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt 62 kg/a. Prognoosis lähtutakse viie aasta keskmisest pakendijäätmete tekkest ning kuna seoses liigiti kogumise harjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga võib jätkuvalt oodata pigem pakendite koguse suurenemist, lisatakse igale aastale proportsionaalselt juurde pakendijäätmete tekke kasv 2% aastas.

Perioodil 2020-2024 on ohtlike jäätmete kogus (v.a asbesti sisaldavad ehitusjätmed ehk eterniit) elaniku kohta olnud Mustvee vallas keskmiselt 23 kg/a. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate perspektiivsete jäätmete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Mustvee valla perspektiivsed asbesti sisaldavate jäätmete kogused olid perioodil 2021-2025 200 tonni ning pärast 2025 aastat 10 000 tonni. Eeldades, et 10 000 tonni on kavandatud 10 aastasele ajaperioodile, siis teeb see keskmiselt aastas 1000 tonni eterniidijäätmeid. Prognoosis lähtutakse, et perioodil 2026-2031 on aastane keskmine ohtlike jäätmete tekkekogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ning sellele arvestatakse proportsionaalselt juurde tekkivad eterniidijäätmed 1000 tonni aastas.

Tabel 27. Prognoositavad jäätmekogused Mustvee vallas perioodil 2026-2031

Aasta	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Elanike arv	5062	5011	4960	4909	4858	4857
Olmejäätmete kogus (t)	1964	1856	1750	1645	1543	1457
Pakendijäätmete kogus (t)	314	317	320	323	325	331
Ohtlike jäätmete kogus (t)	1116	1115	1114	1113	1112	1112

7 Mustvee valla jäätmehoolduse eesmärgid 2026-2031

Mustvee valla jäätmehoolduse eesmärkide seadmisel lähtutakse Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktidest tulenevatest kohustustest, riigi jäätmekava eesmärkidest ning reaalistest omavalitsusüksuses esinevatest jäätmeprobleemidest.

Mustvee valla jäätmekavas seatakse järgmised strateegilised eesmärgid:

- Jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine;
- Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine;
- Jäätmeveo keskkonnahoidlik korraldamine;
- Keskkonnateadlikkuse kasv ettevõtete ja elanike seas;
- Jäätmekäitlusala järelevalve tõhustamine;

Eesti on võtnud eesmärgiks, et 2030. aastaks tuleb olmejäätmeid korduskasutuseks ette valmistada ja ringlusse võtta vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas. Kuna riikliku statistika alusel ei ole võimalik analüüsida jäätmete ringlussevõtu määrasid omavalitsusüksuse tasandil, on iga omavalitsusüksuse ülesandeks tagada jäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamine. Kohaliku omavalitsuse üksused peavad tagama, et aastaks 2026 on oma territooriumil kalendriaasta jooksul tekkinud olmejäätmete liigiti kogumise määr vähemalt 66%. Kohustus suureneb igal järgmisel aastal 1 protsendi võrra eelmise aasta aluseks olevast määrast kuni 75 protsendini 2035. aastal.

Tabelis 28 on toodud olulisemad sihtarvud, mis iseloomustavad Mustvee valla jäätmehoolduse eesmärkide täitmist perioodil 2026-2031 vastavalt seatud strateegilistele eesmärkidele.

Tabel 28. Mustvee valla jäätmehoolduse eesmärkide täitmist iseloomustavad mõõdikud.

Eesmärk	Mõõdik	Mustvee valla baastase ⁹	Mustvee valla sihttase 2031
Jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine	Olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	388 kg/a	300 kg/a
Jäätmete liigiti kogumise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist ¹⁰	42%	71%
Jäätmeveo keskkonnahoidlik korraldamine	Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmevaldajate osakaal	85%	95%
	Tühisõitude või teenindamata veokordade arv	määramata	Vähenev trend
Keskkonnateadlikkuse kasv	Jäätmealaste teavituste ja koolituste arv aastas	määramata	vähemalt 2–4 tegevust aastas

⁹ Viie aasta keskmine

¹⁰ Kõik olmejäätmed 20 koodiga + kõik pakendijäätmed 15 koodiga

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031

Jäätmekäitlusala järelevalve töhustamine	Järelevalvemenetluste või kontrollide arv aastas	määramata	vajaduspõhiselt kasvav
---	---	-----------	---------------------------

8 Jäätmehoolduse arendamine

8.1 STRATEEGILINE EESMÄRK 1: Jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine

Jäätmekäitluse hierarhia kohaselt tuleb esmajärjekorras vältida ja vähendada jäätmeteket, sest see aitab tõhustada majanduse ressursikasutust ning vähendada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele. Jäätmetekke vähendamise saavutamise aluseks on koostöö riigi, Mustvee Vallavalitsuse, ettevõtete, liitude ja elanike vahel.

Jäätmeteket on võimalik vähendada otsealt, mille alla kuulub mõistlik ja sihipärane tarbimine ning keskkonda ja ressursse säästev tootmine; korduskasutades, kus toodet kasutatakse esialgsel otstarbel uuesti ning korduskasutuseks ettevalmistamisega, kus tooteid remonditakse/parandatakse või disainitakse ümber.

Mustvee valla jäätmetekke vähendamise eesmärgi saavutamise meetmeteks on jäätmetekke vähendamisele suunava teadlikkuse järjepidev tõstmine (mida käsitletakse ptk-s 8.4 „Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas“) ning jäätmetekke vähendamist ja korduskasutuse edendamist soodustavad tegevused, millele aitavad omakorda kaasa toidujäätmete, prügistamise ning põletamise ja ladestamise vältimine ja vähendamine.

Ühe tegevusena soovitakse leida koostöövõimalused mõne uus- või taaskasutuskeskusega, kes hakkaks korraldama vähemalt üks kord aastas Mustvee valla territooriumil korduskasutuseks sobilikele esemetele kogumisringe. Kogumisringidel kogutakse muuhulgas riie, jalanõudele ja kottidele ka raamatuid, mänguasju, väiksemaid mööbliesemeid, toidunõusid jpm. Mustvee Vallavalitsuse ülesandeks jääks vastava koostööpartneri leidmine ning kogumisringide info kajastamine valla erinevates meediakanalites.

Lisaks kavandatakse jäätmekava perioodi jooksul arendada olemasolevat Lohusuu taaskasutuspunkti ning hinnata võimalusi selle tegevuse laiendamiseks. Taaskasutuspunkt on kujunenud hästi toimivaks kogukondlikuks algatuseks, kus elanikel on võimalik tasuta ära anda ja võtta kasutuskõlblikke esemeid. Arvestades Lohusuu koolihoone kasutusvõimaluste muutumist, tuleb kaaluda taaskasutuspunkti käsutusse täiendavate ruumide andmist, et laiendada esemete vastuvõtu- ja väljapanekuvõimalusi ning toetada korduskasutuse arengut Mustvee vallas. Samuti tuleb toetada kogukondlikke algatusi ja vabatahtlikke, kelle panus on taaskasutuspunkti toimimise eelduseks.

Ka avalikel üritustel tuleb rõhuasetus suunata korduskasutusele, mistõttu tuleb Mustvee valla avalikel üritustel minna täielikult üle ühekordsete nõude, topside ja söögiriistade kasutamise lõpetamisele esimesel võimalusel (eelistatult 2027. aasta jooksul). Vastav nõue tuleb lisada ka Mustvee valla jäätmehoolduseeskirja.

Uute nõuete rakendamisel võiks kaaluda ka avalike ürituste korraldamiseks keskkonnahoidlike ürituste läbiviimise juhendi väljatöötamist, kus tuuakse välja miinimumnõuded, mis on avaliku ürituse korraldajale kohustuslikud, ning soovitusel, mis on rangelt soovitatavad. Juhendi koostamise protsessiga on asjakohane alustada samaaegselt, kui rakenduvad ka uued nõuded avalike ürituste korraldamisel ning juhendi koostamisse tuleb kaasata ka Mustvee valla ürituste korraldajaid. Juhendi valmimisel tuleb läbi viia infopäev Mustvee valla iga-aastaste ürituste korraldajatele ning see juhend peab olema leitav valla kodulehelt.

8.1.1 Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed

Vältides ja vähendades toiduraiskamist on võimalik vähendada toodetava toidu, kasutatava energia, vee, väetiste ja põllumajandusmaa hulka. Sellega kaasneb kokkuhoid mitte ainult nimetatud ressursidelt, aga ka toidu ja jäätmete transpordilt ning jäätmekäitluselt.

Toidujäätmete tekke uuringu¹¹ andmetel moodustab toidukadu ehk inimtoiduna raisku läinud toit poole (50%) tekkivatest toidujäätmetest. Eesti kodumajapidamistes tekkivatest toidujäätmetest moodustab raisatud toit ehk toidukadu, mille teket on võimalik vältida 42%. Toitlustussektoris tekitavad toidujäätmeid 75% ulatuses toitlustusettevõtted (toidukao osakaal 66%), 22% ulatuses haridusasutuste sööklad (toidukao osakaal 79%) ning 3% tervishoiuasutused (toidukao osakaal 81%).

Mustvee vallal on senini puudunud eraldi tegevuskava toidujäätmete tekke (sh toidukao) vältimiseks, kuna toidujäätmeid on käsitletud eelnevates jäätmekavades biojäätmete osana. Samas on 2024. aastal tehtud juba märkimisväärne samm, mil Peipsi Koostöö Keskus MTÜ eestvedamisel sai Mustvee linna rajatud toidukapp eesmärgiga annetada ülejäävat toitu.

Valla haridusasutustes puudub käesoleval ajal kindel programm, kuidas tõsta õpilaste teadlikkust toidujäätmete vähendamiseks. See on aga vajalik meede, sest see mõjutab kaudselt ka kodumajapidamistes tekkivat toidukadu, kuna õpilastes juurutatud harjumused kanduvad eeldatavalt edasi ka kodusse keskkonda. Sellest tulenevalt on oluline vähemalt üks kord aastas haridusasutustes läbi viia erinevaid [toiduraiskamisele suunavaid teavituskampaaniaid](#).

8.1.2 Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed

Mustvee vallas leidub jätkuvalt ebaseaduslikke prügi ladestuskohti, mistõttu on oluline nende [asukohtade kaardistamine ja prügistamise likvideerimine](#). Koristamisesse on otstarbekas kaasata nii maaomanikke kui vabatahtlikke ning vajadusel teha ettekirjutisi, korraldada talguid jms. Kaardistatud asukohti tuleb ka perioodiliselt üle vaadata, et vältida selliste ladestuskohtade taasteket.

Lisaks on otstarbekas jätkata vallas [talgute toetamise traditsiooni](#), kus külaseltse, kodanikeühendusi ja sõpruskondi, kes soovivad talgute raames mõne koha korda teha, toetatakse vajadusel näiteks prügikottide, kinnaste või jäätmete äraveoga. Antud praktikat on ka eelnevatel aastatel rakendatud peamiselt jäätmete äraveo toetamisega.

Prügistamise vältimiseks tuleb kasutada ka võimalust toetuse saamiseks [maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamiseks](#). Mustvee valla haldusterritooriumil on jätkuvalt tühjana seisvaid lagunevaid hooned, mis kahjustavad maastikupilti ning põhjustavad reostusohu, tõmmates ligi ebaseaduslikku prügiladestamist jms. Selliseid objekte on ka eraomandis. Vallavalitsusel puudub küll otseselt võimalus eraomandis olevate hoonete lammutamiseks, kuid samas on võimalik hoonete omanikke lammutustegevuse elluviimisel suunata ja toetada (abi vajalike dokumentide vormistamisel, märgukirjade saatmine jms). Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamisel suureneb küll tekkivate lammutusjäätmete kogus, kuid paraneb välisruumi kvaliteet ja väheneb lagunenu hoonetest tulenev prügistamise ja reostamise oht, nagu ka varisemisoht (turvalisus). Tekkivad lammutusjäätmed tuleb suunata maksimaalsel tasemel taaskasutusse. Tegevust on vajalik ellu viia kogu jäätmekava perioodil 2026–2031.

Mustvee vald ei piirne merega, kuid see eest asuvad vallas Peipsi järve ääres avalikud supluskohad ja sadamad, mistõttu tuleb käsitleda ka eraldi meetmeid mereprügi vältimiseks ja vähendamiseks. Talvel, mil järv on kaetud jääga, jäetakse järvele mitmesugust prügi, mille teket oleks võimalik ennetada. Arvestades, et vallal puudub ressurss jääle sattunud prügi regulaarseks koristamiseks, on otstarbekas keskenduda ennetavatele tegevustele. [Selleks tuleks järveäärsetesse enamkasutatavatesse kohtadesse paigaldada selged ja hästi nähtavad jäätmete mahapanekut keelavad sildid](#). Samuti on otstarbekas jätkata [iga-aastaste talgute korraldamist rannalade koristamiseks](#). Peipsi järve ääres paiknevad ka RMK hallatavad alad, mille korrashoiu eest Mustvee Vallavalitsus ei vastuta. RMK aladel on külastajatele paigaldatud prügikonteinerid ning vajaduse korral korraldab RMK ka sinna sattunud prügi koristamise.

¹¹ Piirsalu, E, Moora, H, Väli, K, Aro, K, Värnik, R, Lillemets, J, 2021. Toidujäätmete ja toidukao teke Eesti toidutarneahelas. SEI Tallinn.

Sadamaregistri alusel asub Mustvee vallas 2 sadamat, kus osutatakse tasulisi sadamateenuseid. Nendeks on Lohusuu ja Mustvee sadamad. Sadamaregistri alusel on neil sadamatel olemas kehtivad [sadama jäätmekavad](#), kuid ühegi kava alusel ei koguta eraldi toidujäätmeid (biojäätmeid) ega ka pakendijäätmeid. Seega peavad tasulisi sadamateenuseid osutavad sadamad ajakohastama oma jäätmekavad esimesel võimalusel ning Mustvee Vallavalitsus peab tagama sadama-aladelt ka jäätmete liigiti kogumise. Lisaks tuleb sadama jäätmekogumistaristut järk-järgult ajakohastada, et tagada kogumismahutite sihipärane kasutamine, vältida kõrvaliste isikute juurdepääsu ning parandada sadamaaladel jäätmehoolduse korraldust. Vajaduse korral tuleb selleks rajada sobivad jäätmemajad või muud kogumismahuteid kaitsvad lahendused.

8.1.3 Põletamise ja ladestamise vähendamise meetmed

Selleks, et vähendada põletamisele ja ladestamisele jõudvate jäätmete hulka, tuleb esmalt jäätmeid liigiti koguda, et vähendada segaolmejäätmete hulka sattuvate jäätmete kogust. Teine oluline samm on leida liigiti kogutud jäätmetele parimad käitlusviisid. Antud lahenduse parimaks tööriistaks on [kahetasandiline korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimine](#). Kahetasandilise hanke puhul tuleb hanke alusdokumentides määrata kõikidele korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikidele käitluskoht või -kohad, kuhu need edasivedamiseks toimetatakse, sealhulgas peavad need sisaldama teavet ka korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest. [Käitluskohtade määramiseks korraldatakse eraldi hange](#) riigihangete seaduse tähenduses ning see toimub enne korraldatud jäätmeveo teenuse hanget. Sellise hankekorraldusega on Mustvee vallal võimalik mõjutada jäätmeveo edasist liikumist ning vältida potentsiaalselt taaskasutuseks ja ringlussevõtuks sobivate jäätmete ladestamist ja põletamist.

Kuna uus veoperiood algab 2027. aastal, tuleb hangete läbiviimisega alustada 2026.a II poolaastal.

Täiendava meetmena tuleb välja töötada lahendus, mis võimaldab korraldatud jäätmeveo käigus kogutavate suurjäätmete hulgast suunata korduskasutuseks sobivad esemed uuele ringile enne nende jäätmekäitlusse suunamist. Selleks võib näiteks kogumisringile registreerumisel võimaldada jäätmevaldajatel teavitada kasutuskõlblikest esemetest, et vallal või koostööpartneril oleks võimalik hinnata nende sobivust korduskasutuseks ning vajaduse korral korraldada esemete üleandmine uuele kasutajale juba enne kogumisringi toimumist. Selline lahendus aitab pikendada esemete kasutusiga ning vähendada põletamisele ja ladestamisele jõudvate jäätmete hulka.

8.2 STRATEEGILINE EESMÄRK 2: Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine

Jäätmete liigiti kogumise osakaalu suurendamiseks tuleb jätkuvalt tähelepanu pöörata hajaastustusega piirkondadele, kus majapidamised asuvad üksteisest kaugemal ning tekkekohalt jäätmete kogumine on nii majanduslikult kui ka keskkonnaaspektidest lähtuvalt ebaefektiivne ja kulukas. Selle probleemi lahendamiseks on [otstarbekas kaaluda kogukondlike jäätmemajade rajamist](#), kuhu elanikud saavad viia nii liigiti kogutud jäätmeid kui ka segaolmejäätmeid. See aga tähendab, et jäätmemajad peavad olema lukustatavad ning majas olevaid konteinereid saavad kasutada üksnes ühismahuti kasutusega liitunud jäätmevaldajad. Jäätmemajaga peab olema tagatud vähemalt korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumine, kuid jäätmemajade kõrval võivad samaaegselt asuda ka avalikuks kasutuseks mõeldud konteinerid, näiteks klaaspakendijäätmetele. Kindlasti on jäätmemajade rajamine võimalik üksnes kogukonna omavahelise koostöö ja hea läbisaamise tulemusel ning jäätmemajade haldamine jääks kogukonna kohustuseks.

Valla haridusasutustesse on KIK toetusel soetatud jäätmete liigiti kogumist võimaldavad sorteerimiskastid. Rahaliste võimaluste tekkimisel on soovitatav jäätmete liigiti kogumise suurendamiseks paigaldada sorteerimiskastid ka mujale sobivatesse ja suure külastatavusega kohtadesse avalikus ruumis, sealhulgas näiteks kultuurikeskustesse. Samuti on otstarbekas soetada valla avalike ürituste tarbeks liigiti kogumist võimaldav jäätmetaristu (nt jäätmekotiraamid või konteinerid), et tagada üritustel tekkivate jäätmete liigiti kogumine.

8.2.1 Biojäätmed

Biojätmete kogumist jätkatakse korraldatud jäätmeveo raames kogumisega. Jätakuvalt on lubatud ka tekkekohal kompostimine vastavalt Mustvee valla jäätmehoolduseeskirjas sätestatud nõuetele.

Alates uuest jäätmeveo perioodist muutub ka biolagunevate aia- ja haljastujätmete jäätmevedajale üleandmine kohustuslikuks kõigile kinnistutele, kus neid jätmeid tekib ja kus neid ei kompostita (varem oli tegemist vabatahtliku teenusega). Selleks korraldatakse igal aastal perioodil 1. mai - 30. november koostöös jäätmevedajaga vähemalt 1 kord kuus jäätmekogumisringe ning jätmete üleandmiseks tuleb kasutada kas läbipaistvat kilekotti või standardset konteinerit.

Lisaks säilib võimalus viia need ise jäätmejaama.

Jäätmekava perioodil 2026-2031 tuleb jätkuvalt propageerida nii biojätmete liigiti kogumist kui ka nende tekkekohal kompostimist eramute juures ja sellega seonduvalt otsida võimalusi eramajapidamistele konteinerite soetamise toetamiseks.

8.2.2 Pakendite ja pakendijätmete käitlemise kava

Olemasolevate avalike pakendijätmete kogumismahutite andmed, mis sisaldavad infot mahutite asukoha, suuruse, neisse kogutava jäätmeliigi ning vastutava taaskasutusorganisatsiooni kohta, on välja toodud peatükis 4.3.1 „Pakendijätmete kogumis- ja käitlussüsteem“.

Pakendijätmete prognoositavad kogused perioodil 2026-2031 on esitatud peatükis 6 „Jätmetekke prognoos“.

Pakendiseaduse kohaselt peab omavalitsusüksus hiljemalt aastaks 2030 tagama pakendite tekkekohalt kogumise tiheasustusaladel järgmiselt:

- paber- ja kartongpakendijätmed koos paberi- ja kartongijätmetega;
- joogikartong koos plast- ja metallpakendijätmetega.

Klaaspakendijätmeid on võimalik koguda kas tekkekohalt või avaliku kogumisvõrgustikuga.

Väljaspool tiheasustusalasid on lubatud kõiki eelnimetatud pakendijätmete liike koguda kas tekkekohalt või avaliku kogumisvõrgustikuga, kuid samas peab olema tagatud võimalus pakendijätmete tekkekohal liigiti kogumiseks vabatahtliku lisateenusena.

Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole korraldanud olmes tekkivate tagatisrahata pakendijätmete kogumist vastavalt eeltoodud nõuetele, peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Pakendijätmete kogumise kavandamisel on aluseks võetud eespool kirjeldatud [Pakendiseaduse nõuded](#) ning vallavalitsuse poolt koostatud [Jätmete majandamise mudel](#). Mustvee vald määratleb tiheasumitena Mustvee linna, Avinurme aleviku, Lohusuu aleviku ja Kasepää piirkonna tihedamalt asustatud osa.

Mustvee valla eesmärk on kujundada pakendijätmete kogumissüsteem selliselt, et see toetaks jäätme- ja pakendiseadusest tulenevate sihtarvude täitmist, parandaks kogutava materjali kvaliteeti ning tagaks teenuse ühtlase kättesaadavuse kogu valla territooriumil. Selle saavutamiseks peab vald otstarbekaks minna [paber- ja kartongpakendijätmete ning koos nendega paberi- ja kartongijätmete](#) (edaspidi lühendatult: paberijätmed) ning [joogikartongi, plast- ja metallpakendijätmete](#) (edaspidi lühendatult:

segapakendijäätmed) osas [täielikult üle tekkekohalt kogumise süsteemile nii tiheasustusaladel kui ka hajaasustuses](#). Klaaspakendite kogumine jätkub valdavalt avalike kogumispunktide kaudu.

Praegune avalikel pakendipunktidel põhinev süsteem ei võimalda piisaval määral tagada kogutud pakendijäätmete kvaliteeti ega vähendada võõriste osakaalu jäätmetes. Avalikesse pakendikonteineritesse paigutatakse sageli jäätmeid, mis ei kuulu pakendijäätmete hulka, mistõttu suureneb kogutud materjali sorteerimis- ja käitluskulu ning väheneb materjali ringlussevõtu võimalikkus. Probleem on eriti terav sega- ja paberpakendi kogumisel, kus valede jäätmete osakaal kipub olema kõrge. See omakorda raskendab riiklike ringlussevõtu sihtarvude saavutamist ning suurendab kulusid nii kohalikele omavalitsusele kui ka taaskasutusorganisatsioonidele.

Tekkekohalt kogumise rakendamine kogu vallas võimaldab parandada kogutava materjali kvaliteeti, kuna jäätmevaldaja vastutus jäätmete nõuetekohase liigiti kogumise eest muutub vahetumaks ja selgemaks. Praktika näitab, et olukorras, kus pakendijäätmed antakse üle oma kinnistult või kokkulepitud kogumiskohast ning vedajal on võimalik vajadusel jätta valesi liigitatud jäätmed üle võtmata, paraneb elanike teadlikkus ja sortimiskäitumine märgatavalt. [Selline süsteem loob eeldused võõriste osakaalu vähendamiseks ning aitab saavutada pakendijäätmete kogumisele seatud kvaliteedinõudeid](#).

Pakendijäätmete tekkekohalt kogumise laiendamine hajaasustusaladele on põhjendatud ka Mustvee valla asustusstruktuuri arvestades. Ligikaudu pooled Mustvee valla jäätmevaldajatest elavad hajaasustusaladel, kus avalikud pakendipunktid enamasti elanikele mugavas kauguses ei asu. Eakamate või piiratud liikumisvõimalustega elanike jaoks võib isegi lühike vahemaa kogumispunktini osutada takistuseks. Selle tulemusena jõuavad pakendijäätmed sageli segaolmejäätmete hulka või kõrvaldatakse neid keskkonnoahtlikul viisil, näiteks ebaseadusliku ladestamise või põletamise teel. Tekkekohalt kogumine aitab selliseid riske vähendada ning tagab teenuse võrdse kättesaadavuse kogu valla territooriumil.

Samas tuleb arvestada, et hajaasustuses võib teenuse osutamine olla kulukam kui tiheasustusaladel. Vallavalitsuse hinnangul ei ole siiski põhjendatud olukord, kus kohaliku omavalitsuse kanda jäävad avalike pakendipunktide rajamise, korrashoiu, järelevalve ja väärkasutuse kulud, samas kui kogutava materjali kvaliteet ei vasta jätkuvalt kehtivatele nõuetele. Kuna senine praktika on näidanud, et Mustvee valla avalikes pakendikonteinerites ja nende ümbruses esineb regulaarselt probleemseid jäätmeid ja ebaseaduslikku jäätmete mahapanekut, siis tuleks vallal selle probleemi lahendamiseks oluliselt suurendada haldus- ja järelevalveressurssi. Tekkekohalt kogumise süsteem võimaldab neid probleeme vähendada ning suunata kohaliku omavalitsuse ressursse tõhusama jäätmehoolduse korraldamisse.

Oluline on käsitleda pakendijäätmete kogumist sarnaselt teiste korraldatud jäätmeveo teenustega. Segaolmejäätmete kogumine on korraldatud kogu Mustvee valla territooriumil, sealhulgas hajaasustuses, kus jäätmevaldajad toovad vajadusel oma jäätmed suuremate teede äärde või muudesse kokkulepitud kohtadesse, kui kinnistule ligipääs puudub. Sama põhimõtet on võimalik rakendada ka pakendijäätmete kogumisel, tagades sealjuures elanikele teenuse mõistliku kättesaadavuse. Parima võimaliku lahendusena tuleb hankeprotsessis kaaluda ka kahekambriliste jäätmeveokide kasutamist, mille korral on võimalik samaaegselt koguda eri liiki jäätmeid samal veoringil, nt segaolme- ja pakendijäätmeid või siis eri liiki pakendijäätmeid.

[Klaaspakendite kogumiseks on jätkuvalt otstarbekaks avalike kogumispunktide kasutamine](#). Klaaspakendi puhul on kogumiskvaliteet üldjuhul parem ning avalike konteinerite väärkasutus väiksem. Klaaspakend ei tekita põletamisriski ning elanikel on selle liigiti kogumise vajadus üldiselt hästi mõistetav. Samuti võimaldab avalike klaaspakendikonteinerite võrgustik tagada teenuse kulutõhusa toimimise kogu valla territooriumil. Samas tuleb arvestada, et kuue ja enama korteriga elamute puhul jääb klaaspakendi tekkekohalt liigiti kogumine kohustuslikuks. Mustvee vald soovib võimaluste korral toetada korteriühistuid selle nõude täitmiseks vajalike klaaspakendikonteinerite soetamisel, kasutades KIK-i toetusmeetmeid.

Eeltoodust tulenevalt peab Mustvee vald põhjendatuks laiendada 2027. aastal pakendijäätmete tekkekohalt kogumise süsteemi kogu valla territooriumile paberi- ja segapakendi osas. Paralleelselt tekkekohalt kogumise süsteemi rakendamisega hakatakse avalikku pakendikonteinerite võrku likvideerima. Eramajapidamisi soovitakse vajalike pakendite kogumiskonteinerite soetamisega toetada vastavalt KIK-i toetusmeetmetele.

Lisaks peab Mustvee vald põhjendatuks arendada riiklikul tasemel koostöös akrediteeritud taaskasutusorganisatsioonidega lahendusi, mis võimaldaksid pandipakendi tagastuspunktides liigiti koguda ka neid pakendeid, mida taaraautomaadid erinevatel põhjustel vastu ei võta. Näiteks võiks pandiautomaatide juures olla võimalus jätta pandimärgita pakendid eraldi kogumismahutisse, mis aitaks vältida nende sattumist olmejäätmete hulka ning muudaks pakendijäätmete liigiti kogumise elanike jaoks mugavamaks.

8.2.3 Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed

Elektroonikaromude ja ohtlike jäätmete kogumist tuleb kogu jäätmekava perioodil 2026-2031 jätkata vähemalt Torma prügilas. Vastavalt vajadusele ja võimalustele tuleb koostöös KIK-iga korraldada ohtlike jäätmete kogumisringe ja elektroonikajäätmete kogumisringe.

Jättkuvalt on probleemiks asbesti sisaldavate ehitusjäätmete ehk eterniidi teke. Vähendamaks ohtliku eterniidi ebaseaduslikku käitlemist (matmist, metsa viimist jms) on vajalik korraldada valla territooriumil eterniidijäätmete kogumist kogu jäätmekava perioodil 2026-2031. Kogumine saab toimuda üksnes KIK toetuse abil.

8.2.4 Suurjäätmed

Suurjäätmete kogumist tuleb jätkata kogu jäätmekava perioodil 2026-2031 nii korraldatud jäätmeveo raames (kindlatel jäätmekogumispäevadel eelregistreerimise alusel) kui ka Torma prügilas. Täiendavaid meetmeid suurjäätmete kogumisele ei kavandata, küll aga on valla eesmärgiks suurjäätmete hulgast korduskasutatavate esemete uuele ringile saatmise lahenduse väljatöötamine.

8.2.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitamine saab tavaliselt alguse projekteerimise faasist. Seega on oluline, et juba hoonete projekteerimisel arvestatakse ringmajanduse põhimõtteid ehk kavandatakse kasutada selliseid materjale, mida on võimalik [korduskasutada või ringlusse võtta](#). Ka hoonete ehitamisel või renoveerimisel tuleb neid põhimõtteid arvestada ning võimalusel sätestada võimalikult selged kriteeriumid juba hangete koostamise faasis.

Oluline on juurutada ka [hoonete valikulist lammutamist ja jäätmete liigiti kogumist edendavaid riigihankeid](#), mille tingimuste väljatöötamine on Kliimaministeeriumi vastutusallas. Juhendite ja tingimuste valmimisel peab Mustvee Vallavalitsus vajadusel seadma täiendavaid tingimusi ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisele ja käitlemisele jäätmehoolduseeskirjas või muudes õigusaktides.

Materjalipankasid Mustvee valla territooriumil ette ei nähta, kuna ehitusjäätmete massi ei teki niivõrd palju, et see tasuks ära. Küll aga leiab vallavalitsus, et sellised materjalipangad toimiksid hästi regionaalsel tasandil.

Nii liigiti kogutud ehitusjäätmete kui ka ehitus- ja lammutussegajäätmete vastuvõttu on vajalik jätkata Torma prügilas kogu jäätmekava perioodil 2026-2031.

Väga oluline on [teostada ka järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumisele ja käitlemisele](#). Jäätmevaldaja on kohustatud jäätmekäitlust dokumenteerima ja esitama järelevalveametniku nõudmisel talle ehitusjäätmete käitlemist puudutavat dokumentatsiooni, mis muuhulgas sisaldab teavet jäätmete liigiti kogumisest, käitlemistoiimingutest ja -kohtadest. Omavalitsus peab järjepidevalt teostama järelevalvet ehitusjäätmete käitlemise nõuete osas kogu jäätmekava perioodil 2026-2031.

8.2.6 Tekstiilijäätmed

Tekstiilijäätmete vastuvõttu tuleb jätkata Torma prügilas kogu jäätmekava perioodil 2026-2031 ning vajadusel korraldada tekstiilikogumispäevi.

Tootjavastutuse võimalikku rakendumist arvestades kavandatakse vajaduse korral ka tekstiilijäätmete kogumiskonteinerite soetamist ning nende paigaldamist strateegilistesse ja hästi ligipääsetavatesse asukohtadesse suuremates keskustes.

8.2.7 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Tabel 29. Koondandmed jäätmete liigiti kogumise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Mustvee vallas.

Jäätmeliik	Kogumisviis/tegevus	Tähtaeg
Segaolmejäätmed (20 03 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine.	Pidev
Paber ja kartong (20 01 01) koos paber- ja kartongpakenditega (15 01 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine, alates uuest veoperioodist muutub kohustuslikuks kõikidele jäätmevaldajatele nii tihe- kui hajaasustuses.	Pidev, kõikidele kohustuslik alates 2027. aastast
	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Plastid (20 01 39)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Metallid (20 01 40)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Klaas (20 01 02)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Biologunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine, alates uuest veoperioodist 1 kord kuus perioodil 1. mai - 30. nov ning üleandmiseks saab kasutada läbipaistvat kilekotti või konteinerit.	Pidev
	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine ja eramajapidamistesse biojäätmete konteinerite soetamise soodustamine vastavalt KIK-i toetusmeetmetele	Pidev
	Kohtkompostimise edendamine eramajades ja võimalusel eramajapidamistesse kompostrite soetamise soodustamine vastavalt KIK-i toetusmeetmetele	Pidev
	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Pakendid (15 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine, alates uuest veoperioodist muutub kohustuslikuks kõikidele jäätmevaldajatele nii tihe- kui hajaasustuses.	Pidev, kõikidele kohustuslik alates 2027. aastast
	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
	Avaliku pakendikonteineri võrgu likvideerimine tekkekohalt kogumisele üleminekul.	Alates 2027
Puit (20 01 38)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev

	Tekstiilijäätmete kogumiskonteinerite paigaldamine vajaduse tekkimisel strateegilistesse asukohtadesse	Perioodi jooksul
	Korduskasutuseks sobiliku tekstiili kogumise võimaldamiseks taaskasutuspunktide rajamine ja arendamine	Perioodi jooksul
Suurjäätmed (20 03 07)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine, sh korduskasutatavate esemete uuele ringile saatmise lahenduste väljatöötamine	Pidev, lahenduste väljatöötamine perioodi jooksul
	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
	Vajadusel ja võimalusel 1 kord aastas elektroonikajäätmete kogumisringi korraldamine	Pidev
Ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
	Vastuvõtu jätkamine vallas tegutsevates apteekides	Pidev
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Torma prügilas kogumise jätkamine	Pidev
	Võimalusel 1 kord aastas ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine (vastavalt KIK-i toetusmeetmetele)	Pidev

Juhul, kui mõne eelnimetatud jäätmeliigi osas tekib vajadus täiendava kogumise osas, siis kaalub vallavalitsus kogumisringide korraldamist, täiendavate jäätmeliikide hõlmamist korraldatud jäätmeveoga või jäätmejaamas sortimendi laiendamist.

Käesoleval ajal on Mustvee vald korraldanud kõikide jäätmeseaduse reguleerimisalasse kuuluvate jäätmeliikide eraldi kogumise kogu valla haldusterritooriumilt ning erandeid jäätmeseaduse § 31 lõike 6 alusel ei tehta ega kavandata teha ka järgmise perioodi jooksul.

8.2.8 Jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendustegevus

Mustvee vallas, Vötikvere külas asuv Torma prügila toimib valla piirkondliku jäätmejaamana. **Vajalik on jätkata koostööd Torma prügilaga** kogu jäätmekava perioodil 2026-2031.

Valla haldusterritooriumil asuvaid **Kääpa ja Voore jäätmekogumiskohti** on seni pakendi- ja suurjäätmete ning ohtlike ja elektroonikajäätmete kogumiskohtadena hoitud töös eelkõige eesmärgiga tagada elanikele jätkuv võimalus jäätmete üleandmiseks ning vältida ebaseaduslike jäätmete mahapanekukohtade teket, sest kohalikud elanikud on nende kogumiskohtade kasutamisega harjunud. Neil kogumispunktidel on olnud väga oluline roll ajal, mil liigiti kogutud jäätmete üleandmise võimalused olid piiratud.

Viimastel aastatel on jäätmehoolduse korraldus Mustvee vallas oluliselt muutunud. Alates 2022. aastast on pakendijäätmete ja suurjäätmete kogumine hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ning nende jäätmeliikide äravedu toimub tekkekohalt sümboolse teenustasu eest. See tähendab, et elanikel on olemas regulaarne ja mugav võimalus enamiku kodumajapidamises tekkivate jäätmete üleandmiseks ilma avalikku kogumispunkti kasutamata. Sellest tulenevalt on vähenenud vajadus kohalike jäätmekogumiskohtade järele nende algses funktsioonis, mida on kinnitanud ka Avinurme ja Kasepää jäätmekogumiskohtade sulgemise kogemus.

Kääpa ja Voore kogumiskohtade kasutuspraktika näitab väga ilmekalt, kuidas avalikud või poolavalikud jäätmeplatsid toovad kaasa probleeme. Kogumiskohtadesse tuuakse regulaarselt jäätmeid, mille vastuvõtuks need ette nähtud ei ole, sealhulgas ehitus- ja lammutusjäätmeid, segaolmejäätmeid, tekstiili ning muid jäätmeid. See suurendab nende jäätmekogumiskohtade halduskulusid, nõuab vallalt

täiendavat järelevalvet ja koristusressurssi. Samuti halvendab selline olukord jäätmekogumiskohtade visuaalsed kvaliteeti, päsib elanikkonna huvi jäätmete liigiti kogumise vastu ja soodustab jäätmete ebaseaduslikku mahapanekut.

Arvestades piirkonna asustusstruktuuri, on põhjust hinnata kriitiliselt ka kogumiskohtade säilitamise vajadust üksnes ohtlike jäätmete kogumiskohana. Endise Saare valla piirkonnas on korterelamute osakaal väike ning valdav osa jäätmevaldajatest elab üksikelamutes. Ohtlike jäätmeid tekib kodumajapidamistes üldjuhul väikestes kogustes ja ebaregulaarselt. Selliste jäätmete ajutine hoiustamine kinnistul kuni kogumisringi või muu üleandmisvõimaluse saabumiseni ei põhjusta üldjuhul olulist ruumipuudust ega keskkonnariski, kui neid jäätmeid säilitatakse nõuetekohaselt. [Seetõttu ei ole püsiva kogumiskoha ülalpidamine ainult ohtlike jäätmete vastuvõtu eesmärgil tingimata põhjendatud.](#)

Lisaks tuleb arvestada, et elektroonikajäätmete kogumiskonteinerid paiknevad juba praegu Kääpal ja Voorel jäätmekogumiskohtadest eraldi ning nende kasutamine ei sõltu otseselt olemasolevate platside toimimisest. [See võimaldab tagada vähemalt elektri- ja elektroonikajäätmete üleandmise võimaluse ka juhul, kui kogumiskohtade senine lahendus lõpetatakse või ümber korraldatakse.](#)

Eeltoodust tulenevalt peab Mustvee vald põhjendatuks näha ette Kääpa ja/või Voore jäätmekogumiskoha sulgemise võimalust. Sulgemine aitaks vähendada avalike jäätmekogumiskohtadega kaasnevaid korrashoiu- ja järelevalvekuluseid ning suunata jäätmete üleandmist senisest enam korraldatud jäätmeveo ja kogumisringide kaudu toimivasse süsteemi. See aitaks vähendada jäätmekogumisplatside väärkasutust ning toetaks jäätmehoolduse tõhusamat korraldamist.

Jäätmekogumiskohtade sulgemisel tuleb siiski tagada, et elanikel säiliks võimalus ohtlike jäätmete ning probleemtoodete üleandmiseks mõistliku sagedusega ja kättesaadaval viisil. Selleks on vajalik jätkata ohtlike jäätmete kogumisringide korraldamist ning säilitada elektri- ja elektroonikajäätmete kogumiskonteinerid piirkonnas. Vajadusel tuleb elanike teadlikkust suurendada, et olemasolevaid üleandmisvõimalusi kasutataks korrektselt ja eesmärgipäraselt.

Lisaks tuleb arvestada ka võimalike sotsiaalsete mõjudega. Kuna kohalikud elanikud on kogumiskohtade kasutamisega harjunud, võib kogumiskoha sulgemine esialgu põhjustada rahulolematust või suurendada riski, et osa jäätmeid püütakse üle anda sobimatul viisil. Seetõttu peab võimaliku sulgemisega kaasnema selge teavitustöö, piisav üleminekuaeg ning vajadusel ka alternatiivsete lahenduste olemasolu. [Otsus sulgemise või sulgemiste kohta kavandatakse teha jäätmekava perioodi jooksul.](#)

Vallavalitsus peab oluliseks jälgida olukorra arengut ka pärast võimaliku sulgemise otsuse rakendamist ning vajadusel rakendada täiendavaid meetmeid ebaseadusliku jäätmekäitluse ennetamiseks.

Munitsipaalomandis olevatele kinnistutele jääb tulevikus võimalus rajada vajaduspõhiselt näiteks [korterelamute tarbeks jäätmemajad](#) või [kasutada alasid muul jäätmehoolduse eesmärgil](#). Sellisel juhul peab jäätmemajade haldamine ja korrashoid olema korraldatud neid kasutavate korterelamute või kinnistuomanike poolt.

8.2.9 Koostöövõimalused teiste omavalitsusüksustega

Mustvee vald peab oluliseks koostööd teiste kohalike omavalitsustega jäätmehoolduse valdkonnas, [eelkõige kogemuste vahetamise, õigusaktide rakendamise ning praktiliste lahenduste kujundamise ja elluviimise osas](#). Senine koostöö on toimunud peamiselt keskkonnaspetsialistide vahelise infovahetuse kaudu, mis võimaldab jagada teadmisi jäätmehoolduse korraldamise, järelevalve, hangete ja elanike teavitamise kohta. Selline koostöö aitab kaasa ühtlasema praktika kujunemisele piirkonnas ning toetab omavalitsuste võimekust kiiresti muutuvus jäätmevaldkonnas.

Samas sõltuvad sisulisemad koostöövõimalused suurel määral sellest, kas omavalitsuste jäätmehoolduse korralduslikud vajadused ja ajagraafikud kattuvad. Praktika näitab, et ühiste tegevuste

kavandamine on kõige realistlikum olukorras, kus näiteks korraldatud jäätmeveo hankeperioodid või jäätmekavade koostamise ajad langevad kokku. Sellisel juhul võib olla võimalik kaaluda ühishankeid või sarnaste põhimõtete rakendamist, mis aitaks vähendada halduskoormust ning parandada teenuste võrreldavust piirkonnas.

Käesoleval ajal on Mustvee valla ja naaberomavalitsustel jäätmehoolduse arendamisel siiski erinevad lähtekohad ja prioriteedid. Kuigi korraldatud jäätmeveo perioodide lõppemine on ajaliselt osaliselt kattuv, koostavad omavalitsused oma jäätmekavasid iseseisvalt ning kujundavad jäätmehoolduse korraldust lähtudes kohaliku piirkonna vajadustest, asustusstruktuurist ja senisest praktikast. [Seetõttu ei ole lähitulevikus ette näha ulatuslikku ühise jäätmehooldusmudeli rakendamist.](#)

Sellest hoolimata peab Mustvee vald oluliseks jätkata regulaarset infovahetust teiste omavalitsustega ning teha võimalusel koostööd järgmistes valdkondades:

- jäätmehoolduse korraldamise kogemuste ja praktikate vahetamine;
- elanikkonna teadlikkuse tõstmise kampaaniate ja teavitusematerjalide väljatöötamine;
- jäätmealaste probleemide ja õiguslike muudatuste ühine arutelu;
- järelevalvealase kogemuse jagamine;
- võimalusel ühiste koolituste ja infopäevade korraldamine;
- koostöö maakonnaülestes kogumisringides või muude piirkondlike teenuste arendamisel.

Pikemas perspektiivis võivad koostöövõimalused suureneada juhul, kui omavalitsuste jäätmehoolduse korralduslikud põhimõtted ja hankeperioodid taas ühtlustuvad. Seejuures peab vald oluliseks säilitada piisav paindlikkus, et kujundada jäätmehooldussüsteem eelkõige Mustvee valla elanike vajadustest ja kohaliku piirkonna eripäradest lähtudes.

8.3 STRATEEGILINE EESMÄRK 3: Jäätmeveo keskkonnahoidlik korraldamine

Jäätmeseaduse kohaselt on korraldatud jäätmevedu olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt. Korraldatud jäätmevedu on vallas käesoleval ajal rakendatud ning jäätmete vedamise ainuõigus on perioodil 01.11.2022 – 30.04.2027 ettevõttel AS Keskkonnateenused.

Uue veoperioodi ettevalmistamisel, millega alustatakse 2026. II poolaastas, tuleb lähtuda põhimõttest, et [esmalt viiakse läbi jäätmete käitlusteenuste hanked ning seejärel korraldatakse jäätmeveo hange](#). Käitlusteenuste hanke eesmärk on määrata korraldatud jäätmeveo raames kogutavate jäätmeliikide käitluskohad ja -tingimused, mis loovad aluse järgneva veoteenuse hankimiseks. Sihtarvu saavutamiseks on võimalik käitlushangetes nõuda eri jäätmeliikide puhul ka eri tasemel ringlussevõttu. Lisaks on võimalik erinevatele jäätmeliikidele hankida erinevad käitluslahendused. Alles pärast käitluslahenduste määramist viiakse läbi jäätmeveo hanked, mille käigus leitakse teenuseosutajad jäätmete kogumiseks ja veoks määratud käitluskohtadesse.

Uuel jäätmeveo perioodil jätkatakse ühe, kogu valla haldusterritooriumit hõlmava jäätmeveopiirkonnaga ning korraldatud jäätmeveo teenusega jäävad hõlmatuks segaolmejäätmed, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed ning suurjäätmed.

Korraldatud jäätmeveo tõhustamiseks ja veokilomeetrite vähendamiseks on otstarbekas võimaldada hanketingimustes kahekambriliste jäätmeveokite kasutamist. Kahekambrilised veokid võimaldavad ühe kogumisringi käigus vedada korraga kahte erinevat jäätmeliiki (nt segaolmejäätmeid ja biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid või segapakendit ja klaaspakendit). Selline lahendus vähendab transpordikuluseid, CO₂ heidet ning aitab muuta eelkõige hajaasustusega piirkondades jäätmeveo keskkonnahoidlikumaks ja oluliselt kulutõhusamaks.

Pakendijäätmete osas on Mustvee vald seisukohal, et nii tihe- kui ka hajaasustuses peab paber- ja kartongpakendi ning segapakendi tekkekohalt kogumine olema korraldatud kohustusliku teenusena kõikidele jäätmevaldajatele. Seejuures ei tule pakendijäätmetele hankida eraldi käitlusteenust, kuna see on taaskasutusorganisatsioonide (edaspidi TKO-de) ülesanne. Samas jääb omavalitsuse kohustuseks määrata kokkuleppel TKO-dega pakendijäätmete vaheladustuskoht või -kohad, kus need vastavalt turuosadele TKO-dele üle antakse. Võimalik on jäätmed üle anda ka otse käitlejale, kui saavutatakse vastav kokkulepe. [Oluline on määrata vaheladustus- või käitlemiskohad veoteenuse hanke alusdokumentides](#). Täpsem analüüs pakendijäätmete hõlmamisest korraldatud jäätmeveo teenusega on esitatud ptk-s 8.2.2.

Alates uuest veoperioodist on kohalikul omavalitsusel korraldatud jäätmeveo rahastamise ja korralduse kujundamisel võimalik valida kahe lähenemise vahel:

- **korraldatud jäätmevedu**, kus teenuse osutamise õigus antakse vedajale kontsessioonilepingu alusel ning omavalitsuse rolliks on süsteemi korraldamine ja järelevalve;
- **alternatiivne korraldatud jäätmevedu**, mille puhul võib kohalik omavalitsus korraldada jäätmeveo viisil, kus jäätmeid vedava ettevõtja ainus lepingupartner ja tasu maksja on omavalitsus. Sellisel juhul peab omavalitsus arvestust jäätmevaldajate üle ning korraldab nendele teenuse eest arveldamise, võimaldades kujundada teenuse ühtse süsteemina ning juhtida jäätmehoolduse korraldust terviklikumalt.

Omavalitsusüksustel on alternatiivse korraldatud jäätmeveo rakendamise korral võimalus koguda jäätmevaldajatelt ka tasu jäätmehoolduskulude katteks. Kohalik omavalitsus võib tasu kogumise delegeerida ka teisele isikule (nt enda allasutusele või jäätmevedajale). Jäätmehoolduskulude katteks kogutavat tasu on õigus kasutada vaid jäätmehoolduse korraldamiseks ning kulu peab olema vajalik ja põhjendatud.

Arvestades, et uus korraldatud jäätmeveo periood algab juba 2027. aastal, ei pea Mustvee vald realistlikuks alternatiivsele korraldatud jäätmeveo süsteemile üleminekut käesoleva jäätmeveoperioodi ettevalmistamise käigus. Alternatiivne korraldatud jäätmeveo rakendamine eeldab kohaliku omavalitsuse poolt oluliselt suuremat haldus- ja korraldusvõimekust, sealhulgas jäätmevaldajate üle arvestuse pidamist, teenuse arveldamise korraldamist, infosüsteemide arendamist ning täiendava tööjõu olemasolu. Samuti nõuab sellisele süsteemile üleminek põhjalikku ettevalmistust, sealhulgas õiguslike, tehniliste ja finantsiliste lahenduste väljatöötamist ning elanike ja jäätmevaldajate eelnevat teavitamist.

Kuna uue jäätmeveoperioodi ettevalmistamiseks jääv aeg on piiratud ning vallal puuduvad praegu piisavad inim- ja haldusressursid alternatiivse korraldatud jäätmeveo süsteemi rakendamiseks, [jätkatakse 2027. aastal algaval veoperioodil korraldatud jäätmeveo korraldamist senisel kontsessioonimudelil](#). Samas peab Mustvee vald oluliseks jälgida alternatiivse korraldatud jäätmeveo rakendamise praktikaid teistes omavalitsustes ning hinnata uue süsteemi võimalikke eeliseid kohaliku jäätmehoolduse tõhustamisel. Võimalust minna üle alternatiivsele korraldatud jäätmeveole kaalutakse uuesti järgmise jäätmeveoperioodi ettevalmistamisel, kui vallal on olnud võimalik hinnata süsteemi toimivust, kavandada vajalikud ressursid ning luua selle rakendamiseks vajalik haldusvõimekus.

8.4 STRATEEGILINE EESMÄRK 4: Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas

Jäätmealast infot (sealhulgas info korraldatud jäätmeveo ja jäätmete üleandmisvõimaluste kohta) edastatakse valla elanikele läbi ajaleheartiklite, Mustvee valla kodulehel oleva jäätmemajanduse rubriigi kaudu ja läbi sotsiaalmeediakanalite. Info kättesaadavust võib jäätmekava koostamise perioodil hinnata heaks. Valla kohalikus lehes on avaldatud jäätmealaseid artikleid nii jäätmete üleandmisvõimalustest, liigiti kogumisest kui kompostimisest. Valla veebilehel on olemas info korraldatud jäätmeveoga seonduva kohta, info jäätmejaama (sh lahtiolekuaegade ja vastuvõetavate jäätmeliikide) kohta, avalike

pakendite kogumiskohtade info ning juhendid pakendijäätmete kogumiseks ja kodumajapidamises tekkivate olmejäätmete sorteerimiseks.

Vajalik on jätkata kõiki seniseid tegevusi kogu jäätmekava perioodil 2026–2031.

Jäätmekavaga püstitatud eesmärkide elluviimine eeldab pidevalt elanike kaasamist ja vastavat selgitustööd. Üldise selgitustöö ja teavitamise aluseks peab olema eesmärgistatud info edastamine ning info edastamise viisideks on nii kohalikud ajalehed, kuulutused, viidad, internet jm. Kuna interneti kasutamine võib osade sihtgruppide jaoks olla piiratud (näiteks eakamad inimesed), siis on informatsiooni osaliselt vajalik dubleerida ka paberkandjal. Täiendavat teavitusvajadust on näha vähemalt 2027 aastal, mil jõustub uus korraldatud jäätmeveo periood ning rakenduvad uued nõuded jäätmete kogumisele. Selgitustöö kavandamisel on oluline arvestada ka sihtgrupist tulenevate erinevate asjaoludega. Soovitav on korraldada erinevaid kampaaniaid erinevatele sihtgruppidele, arvestades näiteks vanust (täiskasvanud, noored, lapsed) ja asustust/elukohta (eramajad, korterelamud), samuti tuleb teha selgitustööd ettevõtetele. Samas tuleb selgitustöö tegemisel arvestada, et sihtgruppi ei koormataks antava informatsiooniga üle. Jagatav info peaks olema lihtsalt mõistetav, kui sisaldama ka viiteid spetsiifilise teabe kättesaadavuse kohta. Komposteerimise ja jäätmete liigiti kogumisega seotud teavitustööd on asjakohane teha nii konteinerite ja/või kompostrite soodustingimustel jagamisel kui ka erinevatel valla üritustel.

Oluline on jätkuvalt suunata võimalikult palju jäätmetekke (sh toidujäätmete tekke) vähendamise, liigiti kogumise ja ringlussevõtuga seotud programme ja kampaaniaid Mustvee valla haridusasutustesse, sh lasteaedadesse. Maksimaalsel tasemel tuleb ära kasutada ka tasuta koolitusi ja õppepäevasid (näiteks taaskasutusorganisatsioonide korraldatavad) ning õppeprojektide jaoks mõeldud Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusi. Asjakohane on kaasata ka kohalikke ettevõtteid (näiteks ekskursioonide tegemiseks).

8.5 STRATEEGILINE EESMÄRK 5: Jäätmekäitlusalase järelevalve tõhustamine

Selleks, et vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tuleb ühest küljest pidevalt arendada jäätmehoolduse korraldamist ning teisest küljest teostada järelevalvet valla haldusterritooriumil toimuva jäätmekäitluse üle.

Üheks toimivaks järelevalve vahendiks on jäätmevaldajate register, mille alusel on võimalik teha kontrolli korraldatud jäätmeveoga liitumise üle (sh jäätmeveost vabastuse saanud kinnistute üle). Seetõttu peab kogu jäätmekava perioodil jätkuma jäätmevaldajate registri pidamine (haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara uuendamine) ja selle alusel järelevalve tegemine, sealhulgas ka ettevõtete (näiteks tootmishooned ja toitlustusettevõtted) osas.

Koostöös jäätmevedajaga tuleb hakata juurutama järelevalvet jäätmevaldajate kogumismahutite üle. Jäätmevedajal on õigus jätta konteiner tühjendamata või jäätmekott ära viimata, kui seal on sees lubamatud jäätmed. Vallavalitsus saab jäätmevaldajatele saata märgukirjasid ning vajadusel alгатada menetlusi.

Oluline on jätkata järelevalve tegemist ka ehitusjäätmete käitlemise nõuete osas ning seda nii kaudselt (dokumentide ülevaatus) kui ka otseselt (pisteliselt objektide füüsiline kontroll). Järelevalve osas tuleb jätkata praktikat, kus ehitus- ja lammutusjäätmete valdaja on kohustatud säilitama kahe aasta jooksul või kuni kasutusloa saamiseni dokumendid, mis tõendavad jäätmete nõuetekohast kogumist, käitlemist või üleandmist jäätmekäitlejale, ning esitama need dokumendid või vastava lepingu vallavalitsuse ametniku nõudel kontrollimiseks. Samas tuleb silmad pidada, et jäätmeõiend ei tohi olla aluseks kasutusloa saamisel vaid järelevalve teostamisel. Mustvee Vallavalitsus peab järjepidevalt teostama järelevalvet ehitusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise nõuete osas kogu jäätmekava perioodil 2026–2031.

Järelevalvet tuleb hakata läbi viima ka Mustvee valla avalikel üritustel, kontrollimaks üritustel kasutatavaid toidunõusid, joogitopse ja söögiriistu ning ühes sellega ka eriliigiliste kogumismahutite kasutamist. Kontrolli on võimalik läbi viia juba avaliku ürituse planeerimisel tasandil, kuid pisteliselt tuleb teha ka füüsilist kontrolli ürituste toimumisel.

9 Tegevuskava ja rahastusallikad

Tegevuskava koos rahastusallikatega on esitatud perioodi kohta 2026-2031. Tegevuskavas esitatud tegevuste õigeaegne rakendamine on väga oluline saavutamaks peatükis 7 kajastatud strateegilised eesmärgid ja sihttasemed. Tabelis kajastatud lühendite loetelu on välja toodud tabeli lõpus.

Tabel 30. Tegevuskava ja rahastusallikad

Num-ber	Tegevus	Tegevusaeg	Teostajad /Rahastusallikad
Strateegiline eesmärk 1: Jäätmetekke vältimine ja korduskasutuse edendamine			
1.1	Koostöövõimaluste leidmine mõne uus- või taaskasutuskeskusega, kes hakkaks korraldama vähemalt üks kord aastas Mustvee valla territooriumil korduskasutuseks sobilikele esemetele kogumisringe	2026-2031	VV, uus- või taaskasutuskeskus / (VE)
1.2	Lohusuu taaskasutuspunkti võimalik laiendamine ja kogukondlike algatuste toetamine taaskasutuspunkti toimisel	2026-2031	VV / (VE, F)
1.3	Avalikel üritustel korduskasutatavate nõude, topside ja söögiriistade kasutamisele üleminek (vastava nõude lisamine jäätmehoolduseeskirja)	Esimesel võimalusel, eelistatult 2027	VV / (VE)
1.4	Keskkonnahoidlike ürituste läbiviimise juhendi koostamine ja rakendamine	Eelistatult 2027	VV / (VE, F)
1.5 Toidujäätmete vältimine ja vähendamine			
1.5.1	Toiduraiskamisele suunavate teavituskampaaniate korraldamine üks kord aastas haridusasutustes	Pidev	VV / (VE, F)
1.6 Prügistamise vältimine ja vähendamine			
1.6.1	Ulaladestamise asukohtade kaardistamine, likvideerimine ja perioodiline kontroll	Pidev	VV / (VE, F)
1.6.2	Talgute toetamise traditsiooniga jätkamine	Eelistatult alates 2028	VV / (VE)
1.6.3	Maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamine (otsene ja kaudne)	Pidev	VV, MO / (VE, F, MO)
1.6.4	Järveäärsetesse enamkasutatavatesse kohtadesse prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine	Eelistatult alates 2028	VV / (VE, F)
	Iga-aastaste rannalade koristamise talgutega jätkamine	Pidev	VV / (VE)
1.6.5	Mustvee sadama jäätmekava ajakohastamine ning sadama jäätmekogumistaristu arendamine	2027	VV / (VE, F)
1.7 Põletamise ja ladestamise vähendamine			
1.7.1	Kahetasandilise korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimine	2026-2027	VV / (VE)
1.7.2	Lahenduse väljatöötamine, kus KOJV raames suurjäätmete kogumisringide korraldamise käigus suunatakse korduskasutuseks sobivad esemed uuele ringile kasutamiseks	2027	VV / (VE, F)
Strateegiline eesmärk 2: Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine			
2.1	Kogukondlike jäätmemajade rajamine	2026-2031	VV, MO / (VE, F, MO)
2.2	Jäätmete sorteerimiskastide kasutuselevõtt avalikes asutustes, nt kultuurikeskused	2026-2031	VV / (VE, F)
2.3	Avalike ürituste tarbeks jäätmete liigiti kogumist võimaldava jäätmetaristu soetamine	2026-2031	VV / (VE, F)
2.4	Avalikus ruumis vajadusel jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine	2026-2031	VV / (VE, F)

2.5	Uue KOJV raames aia- ja haljastujäätmete kogumise rakendamine perioodil 1. mai – 30. nov	Alates 2027	VV / (VE)
2.6	Eramajapidamistele jäätmete liigiti kogumise konteinerite (bio, paber ja nn segapakend) soetamise soodustamine	vastavalt toetusmeetmetele	VV / (VE, F, MO)
2.7	Pakendijäätmete tekkekohalt kogumise süsteemi rakendamine nii tihe- kui hajaasustuses paberi- ja segapakendi osas	2027	VV / (VE)
2.8	Klaaspakendi kogumise jätkamine avaliku konteinerivõrgustikuga, vajadusel asukohtade optimeerimine	Pidev	VV / (VE, TKO)
2.9	Kuue ja enama korteriga kortermajadele klaaspakendikonteinerite soetamise soodustamine	vastavalt toetusmeetmetele	VV / (VE, F, MO)
2.10	Avalike pakendikonteinerite kogumisvõrgu likvideerimine paberi- ja segapakendi osas	Alates 2027	VV / (VE, TKO)
2.11	Sisendi andmine riigile: pandipakendi tagastuspunktidest luua võimalus liigiti koguda ka neid pakendeid, mida taaraautomaadid erinevatel põhjustel vastu ei võta	2026-2031	VV / (VE)
2.12	Elektroonika- ja ohtlike jäätmete (sh eterniidi) kogumisringide korraldamine	Pidev, vastavalt toetusmeetmetele	VV / (VE, F)
2.13	Hoonete valikulist lammutamist ja jäätmete liigiti kogumist edendavate riigihangete juurutamine	2026-2031	VV / (VE)
2.14	Tekstiilijäätmete kogumiskonteinerite soetamine tootjavastutuse rakendusel	2026-2031	VV / (VE, F)
2.15	Kääpa ja/või Voore jäätmekogumiskoha/-kohtade sulgemise otsustamine	2026-2031	VV / (VE)
Strateegiline eesmärk 3: Jäätmeveo keskkonnahoidlik korraldamine			
3.1	Hanketingimustes kahekambriliste jäätmeveokite kasutamise nõudmine	2026-2027	VV / (VE)
3.2	Alternatiivse korraldatud jäätmeveo mudeli praktikate jälgimine teistes omavalitsustes ning mudelile ülemineku kaalumise, vajadusel ka ettevalmistuste tegemine	2028-2031	VV / (VE)
Strateegiline eesmärk 4: Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas			
4.1	Valla veebilehe pidev kaasajastamine jäätmealase teabe osas.	Pidev	VV / (VE)
4.2	Jäätmealase teabe esitamine valla infolehes ja sotsiaalmeediakanalites.	Pidev	VV / (VE)
4.3	Jäätmekäitluse põhimõtete tutvustamine uue KOJV perioodi rakendusel	2026-2027	VV / (VE)
4.4	Komposteerimise ja jäätmete liigiti kogumisega seotud teavitustöö valla erinevatel üritustel	Pidev	VV / (VE)
4.5	Keskkonnavalaste teabepäevade ja koolituste korraldamine koostöös koolide ja lasteaedadega	Pidev	VV / (VE, F)
Strateegiline eesmärk 5: Jäätmekäitlusalase järelevalve tõhustamine			
5.1	Jäätmevaldajate registri haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara ajakohastamine	Pidev	VV / (VE)
5.2	Kontroll korraldatud jäätmeveoga liitumise üle (sh vabastuse saanud kinnistute üle)	Pidev	VV / (VE)
5.3	Koostöös jäätmevedajaga jäätmevaldajate konteinerite kontrollimine	Pidev	VV, jäätmevedaja / (VE)
5.4	Kontroll ehitusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise nõuete üle (nii otsene kui kaudne)	Pidev	VV / (VE)
5.5	Järelevalve rakendamine Mustvee valla avalikel üritustel	Eelistatult alates	VV / (VE)

	kontrollimaks nii eriliigiliste kogumismahutite kasutamist kui ka üritustel kasutatavaid toidunõusid, joogitopse ja söögiriistu	2027	
6 Jäätmehoolduse üldine kavandamine ja planeerimine			
6.1	Jäätmehoolduseeskirja muutmine ning ajakohastamine riiklike õigusaktide muutumisel	Pidev	VV / (VE)
6.2	Kohalike õigusaktide ja arengudokumentide jooksev ülevaatamine ja ajakohastamine	Pidev	VV / (VE)

Tabelis kajastatud lühendid:

VV - vallavalitsus

(VE) - finantseerimine vallaeelarvest;

(F) - finantseerimine keskkonnanafondidest projektipõhiselt ;

MO – maaomanikud

TKO – taaskasutusorganisatsioon

10 Kokkuvõte

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031 koostamisel analüüsiti jäätmekäitluse hetkeolukorda Mustvee valla haldusterritooriumil. Sellest lähtuvalt toodi välja jäätmehoolduse hetkeolukord, püstitati jäätmehoolduse arendamiseks vajalikud eesmärgid aastani 2031 ning töötati välja tegevuskava püstitatud eesmärkide rakendamiseks.

Mustvee valla jäätmekava 2026-2031 koostamise juures on arvestatud hetkel kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuete ja kohustustega. Lisaks on arvestatud riiklikul tasemel seatud eesmärkidest, eeskätt riigi jäätmekavast 2023–2028.

Jäätmekavas seatud eesmärkide täitmiseks on oluline elanike keskkonnateadlikkuse kasv ning jäätmete liigiti kogumise edendamine, liigiti kogutud jäätmete üleandmisvõimaluste tõhustamine, taaskasutuse suurendamine ning kontroll jäätmekäitluse üle. Kontrolli aitab tagada võimalikult suure hulga jäätmevaldajate haaratus üldisesse jäätmekäitlussüsteemi ehk korraldatud jäätmeveo rakendamine. Jäätmekava elluviimine aitab vähendada jäätmekäitlusest tulenevat keskkonnamõju ning prügilasse ladestatavate jäätmete hulka.

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

- 1) Riigikogu 14.02.2007 otsusega heaks kiidetud "Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12793848>
- 2) Jäätmeanalüüsid OÜ. 2025. Riiklik jäätmete sortimisuuring. Lõpparuanne https://keskkonnaportaali.ee/sites/default/files/2025-09/Sortimisuuringu%20aruanne%202025_0.pdf
- 3) Kliimaministeeriumi 20. detsembri 2023 käskkirjaga nr 1-2/23/534 heaks kiidetud "Riigi jäätmekava 2023–2028" <https://kliimaministeerium.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Riigi%20j%C3%A4%C3%A4tmekava%202023-2028.pdf>

Seadused, määrused:

- 1) Jäätmeseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021004?leiaKehtiv>
- 2) Keskkonnajärelevalve seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072020098?leiaKehtiv>
Keskkonnaministri 9. veebruari 2005 määrus nr 9 "Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/125042014009?leiaKehtiv>
- 3) Keskkonnaministri 10. jaanuari 2008 määrus nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12910878>
- 4) Keskkonnaministri 3. juuni 2022 määrus nr 28 " Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" <https://www.riigiteataja.ee/akt/107062022022>
- 5) Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019017?leiaKehtiv>
- 6) Keskkonnaministri määrus 14. detsembri 2015 nr 70 "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122020026?leiaKehtiv>
- 7) Pakendiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021002?leiaKehtiv>
- 8) Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008 määrus nr 124 "Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013005?leiaKehtiv>
- 9) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 79 "Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013004?leiaKehtiv>
- 10) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord" <https://www.riigiteataja.ee/akt/117062014013?leiaKehtiv>
- 11) Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2009 määrus nr 65 "Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072019012?leiaKehtiv>
- 12) Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011 määrus nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud" <https://www.riigiteataja.ee/akt/108062021008?leiaKehtiv>

Andmebaasid:

- 1) Keskkonnaagentuuri jäätmete infopäring alates aastast 2020 (omavalitsuse tase) <https://public.tableau.com/app/profile/keskkonnaagentuur/viz/Omavalitsus-2020/Jtmeliik>
- 2) Keskkonnalubade infosüsteem <http://kotkas.envir.ee>

- 3) Keskkonnaportaal <http://keskkonnaportaal.ee>
- 4) Statistikaameti statistika andmebaas <http://andmed.stat.ee>